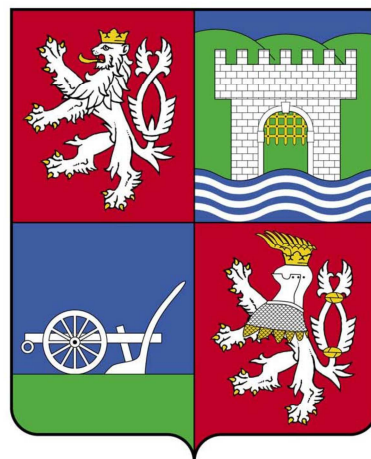

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V ÚSTECKÉM KRAJI 2016-2020

Zpracoval: Autorský kolektiv

Předkládá: Ing. Štěpán Harašta, vedoucí odboru školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje

V Ústí nad Labem dne: 11. 1. 2016

Obsah

Úvod.....	5
I. Zhodnocení dosažených cílů a výsledků Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2012 – 2016.....	6
I.1 Naplňování konkrétních úkolů v oblasti restrukturalizace sítě středních a vyšších odborných škol v kraji:.....	8
II. Vybrané socioekonomické kapitoly	11
II.1 Demografická charakteristika obyvatelstva Ústeckého kraje.....	11
II.2 Vzdělanostní struktura obyvatelstva	12
II.3 Trh práce	14
II.3.1 Nezaměstnanost	14
II.3.2 Nezaměstnanost absolventů	16
II.3.3 Volná pracovní místa	19
II.3.4 Nejčastěji poptávané profese podle okresů:	20
II.3.5 Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání	21
II.4 Průmyslové zóny a jejich vazba na vzdělávání – zapojení školy do přípravy pracovní síly...22	
II.5 Sociální soudržnost	23
II.5.1 Sociální vyloučení a vzdělávání	25
II.6 Udržitelný rozvoj.....	25
III. Strategie rozvoje regionálního školství v kraji	26
III.1 Předškolní vzdělávání	26
III.2 Základní vzdělání.....	28
III.3 Střední vzdělávání.....	30
III.3.1 Síť středních škol v Ústeckém kraji	31
III.3.2 Vývoj počtu žáků dle skupin oborů vzdělání.....	31
III.3.3 Zhodnocení výsledků ve vzdělávání.....	35
III.3.3.1 Dobrá škola Ústeckého kraje	35
III.3.3.2 Přijímací zkoušky do maturitních oborů vzdělání	36
III.3.4 Rozvoj středního školství v Ústeckém kraji.....	36
III.3.4.1 Kritéria rozvoje oborové nabídky středních škol	38
III.3.4.2 Zvýšení kvality středního vzdělání	39
III.4 Vyšší odborné vzdělávání.....	39
III.4.1 Kritéria rozvoje oborové nabídky a podmínek ve vzdělávání VOŠ	41
IV. Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	41
IV.1 Síť škol samostatně určených pro vzdělávání žáků se SVP a žáci individuálně integrovaní .42	
IV.2 Změny a opatření ve speciálním školství a vzdělávání žáků se SVP.....	44

IV.3	Asistenti pedagoga.....	46
V.	Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných	46
VI.	Další vzdělávání a další vzdělávání pedagogických pracovníků	47
VI.1	Další vzdělávání v Ústeckém kraji	48
VI.1.1	Další vzdělávání na středních a vyšších odborných školách	48
VI.1.2	UNIV	50
VI.2	Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)	53
VI.2.1	Národní institut pro další vzdělávání (NIDV).....	53
VI.2.2	Zařízení pro další vzdělání pedagogických pracovníků Ústeckého kraje	54
VI.2.3	DVPP realizované středními školami	56
VII.	Systém poradenských služeb	57
VII.1	Pedagogicko-psychologické poradny.....	57
VII.2	Speciální pedagogická centra.....	58
VIII.	Základní umělecké, zájmové a jazykové vzdělávání	59
VIII.1	Základní umělecké školy	59
VIII.2	Střediska volného času	60
VIII.3	Školní družiny a školní kluby	61
VIII.4	Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky	62
IX.	Multikulturní výchova	62
X.	Prevence rizikového chování	63
X.1	Cíle krajské strategie preventivních aktivit.....	64
X.1.1	Systém financování preventivních aktivit v Ústeckém kraji do roku 2020	64
XI.	Ústavní a ochranná výchova	64
XII.	Finanční nároky na veřejné rozpočty v dělení na státní a krajské, provozy a investice, majetek, mzdy.....	65
XII.1	Finanční nároky na veřejné rozpočty.....	65
XII.1.1	Finanční nároky na státní rozpočet dle § 160 zákona č. 160/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.....	65
XII.1.2	Finanční nároky na rozpočet kraje.....	66
XII.1.2.1	Provozní náklady na školy a školská zařízení zřizované Ústeckým krajem	66
XII.1.2.2	Investiční náklady na školy a školská zařízení zřizované Ústeckým krajem.....	67
XII.2	Další zdroje financování	67
XII.2.1	OP VK Globální granty Ústeckého kraje (GG)	67
XII.2.1.1	Oblast podpory 1.1. Zvyšování kvality ve vzdělávání.....	67
XII.2.1.2	Oblast podpory 1.2. Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	68
XII.2.1.3	Oblast podpory 1.3. Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení	68

XII.2.2	Vlastní rozvojové programy Ústeckého kraje	69
XII.2.2.1	Dotační program „Sport 2016“ a „Volný čas 2016“	69
XII.2.2.2	Program aktivního života – PAŽIT.	70
XII.2.3	Motivační programy pro střední školy	70
XII.2.3.1	Stipendium pro žáky středních škol ve vybraných oborech vzdělání	71
XII.2.3.2	„Příspěvek na dojíždění“	73
XII.2.3.3	Podpora výchovně vzdělávacího procesu v zemědělských oborech vzdělání v Ústeckém kraji.....	73
XII.2.3.4	Stipendijní program Ústeckého kraje pro studenty vysokých škol.....	74
Závěr		76

Úvod

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2016 – 2020 (dále jen “Dlouhodobý záměr ÚK”) je základním strategickým dokumentem Ústeckého kraje, který popisuje stav a stanovuje cíle, podmínky a opatření v oblasti vzdělávání. Dlouhodobý záměr ÚK patří k nejdůležitějším nástrojům prosazování rozvojové politiky kraje ve střednědobém výhledu v oblasti regionálního školství.

Dokument je zpracován v souladu s ustanovením § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů.

Rámec Dlouhodobého záměru ÚK vychází a je v souladu s těmito strategickými dokumenty:

- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015 – 2020
- Akční plán inkluzivního vzdělávání 2016 – 2018
- Strategie na zlepšení výsledků vzdělávání ve středních školách zřizovaných Ústeckým krajem 2012 – 2016
- Program rozvoje Ústeckého kraje 2014 – 2020
- Regionální inovační strategie Ústeckého kraje

Hlavním cílem Dlouhodobého záměru je vytvoření efektivního edukačního systému, který bude schopen v co nejvyšší míře uspokojit potřeby kraje nejen v otázkách zaměstnanosti, ale také v otázkách celospolečenských. K tomuto cíli budou maximálně využity finanční zdroje z evropských strukturálních a investičních fondů.

I. Zhodnocení dosažených cílů a výsledků Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2012 – 2016

Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2012/2016 byly, pro sledované období, stanoveny cíle napříč celou soustavou regionálního školství včetně systému poradenských služeb, dalšího vzdělávání a ústavní výchovy. Tyto cíle je dále možno rozdělit na dlouhodobé, zahrnující krajské školství jako celek a konkrétní, vedoucí zejména k realizaci dílčí krajské strategie na vytvoření optimální soustavy středních škol. Dlouhodobé cíle jsou realizovány postupně, v souladu s potřebami a kompetenčními možnostmi kraje jako jednoho z mnoha zřizovatelů škol a školských zařízení.

V souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2012/2016 bylo podporováno zvyšování kapacit mateřských škol tak, aby byla uspokojena poptávka obyvatel Ústeckého kraje po předškolním vzdělávání, která v souladu s demografickým vývojem ve sledovaném období gradovala. Mezi roky 2012 – 2014 tak došlo k navýšení kapacit mateřských škol v Ústeckém kraji o téměř 1000 míst, na celkových 28 586. S ohledem na potřebu získání odpovídající pedagogické kvalifikace pro předškolní vzdělávání, nových, ale i stávajících pedagogických pracovníků, byly také navýšeny kapacity relevantních oborů středního vzdělání.

S ohledem na potřebu vyvstávající z konkrétních lokalit byl podporován vznik nových přípravných tříd, s ohledem na naplněnost již stávajících. Oproti školnímu roku 2012/2013 bylo ve školním roce 2014/2015 otevřeno o tři třídy méně (78). Celkem však do těchto tříd chodilo o 35 dětí víc, jejich celkový počet byl 1012. Tato forma předškolního vzdělávání se jeví jako efektivní zejména v sociálně vyloučených lokalitách s nedostatečnými kapacitami a odborně personální strukturou mateřských škol. Odborem školství krajského úřadu Ústeckého kraje jsou vždy posuzovány žádosti o otevření přípravné třídy s ohledem na naplněnost konkrétní třídy a počtu žádostí v dané spádové lokalitě, tak aby byly finanční prostředky co nejefektivněji využity.

V oblasti základního vzdělávání bylo realizováno opatření na podporu využívání kapacit odborných učeben, laboratoří a dílen odborné přípravy pro žáky středních a základních škol, včetně zapojení dotčených pedagogů. Opatření bylo realizováno především prostřednictvím projektu s názvem „Přírodovědné a technické vzdělávání Ústeckého kraje“, do kterého bylo zapojeno 61 základních škol. Jednou z významných aktivit projektu bylo využívání odborných učeben na středních školách.

Významnou pomocí se pro zapojené základní školy stal projekt RAMPS – VIP III. Projekt poskytl školám podporu pro vznikající i stávající školní poradenské pracoviště. Bohužel na končící projekt nenavázalo žádné systémové opatření a rozvojový program vyhlášený MŠMT nedokáže pokrýt potřeby regionu.

Dále pokračuje proces integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do základních škol běžného typu. Pro tyto žáky jsou otvírány speciální třídy, nebo jsou žáci individuálně integrováni. V případě, kde to vyžaduje potřeba žáků, jsou vytvářena pracovní místa pro asistenty pedagoga. Vzhledem ke skutečnosti, že pedagogická asistence se na základě několikaletých zkušeností jeví jako nejefektivnější způsob vzdělávání žáků se SVP v běžných třídách, počet žádostí o souhlas se zřízením nových míst asistentů pedagoga a současně požadavek na jejich financování roste. V Ústeckém kraji jsou tato místa zřizována v souladu s metodickým pokynem, vydaným odborem školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s odbornou pedagogickou veřejností tak, aby, při velmi omezeném objemu financí, bylo možné podpořit co nejvíce míst asistentů pedagoga, i přesto, že je funkce

asistenta pedagoga jednou z nejefektivnějších podpor. Do budoucna bude potřeba věnovat větší pozornost vzdělávání pedagogických pracovníků pro práci s asistentem pedagoga ve třídě.

Byla zajišťována podpora rovného přístupu ke vzdělávání pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním. Dle Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR je v Ústeckém kraji nejvíce vyloučených lokalit ve srovnání s ostatními kraji a zároveň zde žije v absolutních počtech nejvíce sociálně vyloučených obyvatel. Hlavním nástrojem pro podporu těchto dětí, žáků a studentů je každoročně vyhlašovaný rozvojový program MŠMT „Financování asistenta pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním“. V roce 2014 působilo v 60 základních školách všech zřizovatelů v Ústeckém kraji 98 asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním.

V oblasti speciálního vzdělávání v Ústeckém kraji pozvolna začala restrukturalizace sítě základních škol praktických a speciálních. Cílem je zachování dostupnosti speciálního vzdělávání při současném významném snižování počtu žáků s některými druhy postižení v těchto školách, zejména lehkou mentální retardací. Naopak významně přibývá žáků s jinými, těžšími postiženími. V okrese Ústí nad Labem tak bylo realizováno sloučení těchto škol:

- K 1. 9. 2013 došlo ke sloučení Základní školy praktické, Ústí nad Labem, Studentská 297, příspěvkové organizace a Základní školy praktické, Ústí nad Labem, Karlova IV 34,/12, příspěvkové organizace se Speciální základní školou, Mateřskou školou a Praktickou školou, Pod Parkem 2788, příspěvkovou organizací. Vznikl tak velmi silný subjekt poskytující speciální vzdělávání ve velmi širokém spektru s navazujícími službami a v okrese Ústí nad Labem je tak proces prakticky dokončen.

Dalším regionem, ve kterém započala restrukturalizace, byl okres Litoměřice, zde došlo ke sloučení:

- K 1. 9. 2012 bylo realizováno sloučení Základní školy praktické, Úštěk, 1. máje 59, příspěvkové organizace se Základní školou speciální, Základní školou praktickou a Praktickou školou Litoměřice, Šaldova 6, příspěvkovou organizací.
- K 1. 1. 2016 by mělo dále dojít ke sloučení Základní školy speciální, Základní školy praktické a Praktické školy, Litoměřice, Šaldova 6, příspěvkové organizace a Speciální základní školy a Praktické školy Lovosice, příspěvkové organizace.

Od 1. 9. 2014 bylo realizováno převedení výkonu hlavních činností Základní školy praktické, Libochovice, Komenského 299, příspěvkové organizace z Ústeckého kraje na Město Libochovice. Činnosti vykonává příspěvková organizace zřízená městem od uvedeného termínu.

V Ústeckém kraji tak, až na jednu výjimku, nepůsobí žádná samostatná základní škola praktická. Většina škol určených pro žáky se SVP zajišťuje komplexní vzdělání – od přípravného stupně, přes základní školu praktickou/speciální po praktickou školu poskytující střední vzdělání. Řada z těchto škol má zřízeny rehabilitační třídy, třídy pro žáky s poruchou autistického spektra, speciální pedagogické centrum, poskytuje zájmové vzdělávání, zooterapii atd.

V Ústeckém kraji stále působí poměrně četná skupina malých škol určených pro žáky se SVP, měřeno počtem žáků. Vzhledem k pokračující inkluzivní politice bude potřeba s vedením těchto škol připravit postup, který zohlední tento směr spolu s finančními možnostmi kraje a zachování co nejširší dostupnosti tohoto vzdělání.

I.1 Naplňování konkrétních úkolů v oblasti restrukturalizace sítě středních a vyšších odborných škol v kraji:

V říjnu 2009 schválilo Zastupitelstvo Ústeckého kraje aktualizaci programu Páteřních škol do roku 2015. Cílem bylo zohlednit demografický vývoj, který se začal prudce odrážet ve středním školství v kraji, podpořit vznik polyfunkčních škol, který povede k zachování dostupnosti stavebních, technických a dalších významných oborů vzdělání v kraji.

V roce 2012 pokračovalo naplňování strategie takto:

- K 1. 9. 2012 realizováno sloučení Střední školy elektrotechniky a spojů, Ústí nad Labem – Stříbrníky, Výstupní 2, příspěvkové organizace se Střední průmyslovou školou strojní a elektrotechnickou, Ústí nad Labem, Resslova 5, příspěvkovou organizací.
- K 1. 9. 2012 realizováno sloučení Střední školy obchodu a služeb, Ústí nad Labem, Keplerova 7, příspěvkové organizace se Střední školou a Základní školou, Trmice, příspěvkovou organizací.
- K 1. 9. 2012 realizováno sloučení Střední školy hotelnictví, gastronomie a služeb, Litoměřice, Dlouhá 6, příspěvkové organizace se Střední pedagogickou školou J.H. Pestalozziho, Litoměřice, Komenského 3, příspěvkovou organizací.
- K 1. 9. 2012 realizováno sloučení Střední průmyslové školy, Most, Topolová 584, příspěvkové organizace se Střední školou gastronomie a služeb, Most, Palachova 711, příspěvkovou organizací.
- K 1. 9. 2012 realizováno sloučení Střední zdravotnické školy, Chomutov, Palackého 3, příspěvkové organizace se Střední školou energetickou a stavební, Chomutov, Na Průhoně 4800, příspěvkovou organizací. Nově vzniklá nástupnická organizace současně převzala obchodní akademii včetně nemovitého a movitého majetku od Obchodní akademie, Střední odborné školy gastronomie a Středního odborného učiliště, Chomutov, Černovická 2901, příspěvkové organizace.
- K 1. 9. 2012 realizováno sloučení Obchodní akademie, Střední odborné školy gastronomie a Středního odborného učiliště, Chomutov, Černovická 2901, příspěvkové organizace se Střední školou technickou a automobilní, Chomutov, Pražská 702, příspěvkovou organizací.
- K 1. 9. 2012 realizováno sloučení Střední průmyslové školy strojní a dopravní, Děčín VI., Slovanská 1000/55 příspěvkové organizace s Vyšší odbornou školou a Střední průmyslovou školou stavební a dopravní, Děčín I., Čs. armády 10, příspěvkovou organizací.
- K 1. 9. 2012 realizováno sloučení Školního statku Děčín - Libverda, Benešovská 6, příspěvkové organizace se Střední školou zahradnickou a zemědělskou A.E. Komerse, Děčín – Libverda, Českolipská 123, příspěvkovou organizací.
- K 1. 9. 2012 realizováno sloučení Gymnázia, Podbořany, Komenského 843, příspěvkové organizace se Střední odbornou školou a Středním odborným učilištěm, Podbořany, Kpt. Jaroše 682, příspěvkovou organizací.
- K 1. 9. 2012 realizováno sloučení Obchodní akademie Generála Fajtla, Louny, Osvoboditelů 467, příspěvkové organizace se Střední odbornou školou, Louny, příspěvkovou organizací.
- K 1. 9. 2012 realizováno sloučení Střední průmyslové školy, Ústí nad Labem, Stará 99, příspěvkové organizace s Gymnáziem a Střední odbornou školou Dr. Václava Šmejkal, Ústí nad Labem, příspěvkovou organizací.

- K 1. 1. 2014 realizováno sloučení Střední odborné školy služeb a Středního odborného učiliště, Kadaň. 5. května 680, příspěvkové organizace se Střední školou technickou, gastronomickou a automobilní, Chomutov, příspěvkovou organizací.

V roce 2012 bylo v rámci realizace III. etapy plnění programu Páteřních škol Radou Ústeckého kraje přiznáno vybraným středním školám, které zřizuje Ústecký kraj a které splnily podmínky dané programem, certifikáty Páteřní škola Ústeckého kraje. Takto certifikované střední školy získaly právo užívat logo Páteřní škola Ústeckého kraje.

Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy bylo dále stanoveno postupné předávání zřizovatelských funkcí zařízení pro mimoškolní výchovu a volný čas obcím, ve kterých mají tato zařízení sídlo. V této oblasti tedy došlo k těmto změnám:

- K 1. 1. 2012 realizováno převedení výkonu hlavních činností Domu dětí a mládeže, Varnsdorf, příspěvkové organizace z Ústeckého kraje na Město Varnsdorf. Činnosti vykonává od uvedeného termínu příspěvková organizace, zřízená městem za tímto účelem.
- K 1. 9. 2014 realizováno převedení výkonu hlavních činností Domu dětí a mládeže, Chomutov, Jiráskova 4140, příspěvkové organizace z Ústeckého kraje na Statutární město Chomutov. Převedené činnosti vykonává, od uvedeného termínu, příspěvková organizace zřízená Statutárním městem Chomutov.

Obrázek č. 1: Logo Páteřní školy Ústeckého kraje

Tabulka č. 1: Páteční školy Ústeckého kraje

Páteční školy Ústeckého kraje	
Název	Sídlo
Střední škola stavební, Teplice, příspěvková organizace	Teplice
Střední odborná škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola, Chomutov, příspěvková organizace	Chomutov
Gymnázium a Střední odborná škola, Podbořany, příspěvková organizace	Podbořany
Střední průmyslová škola stavební a Střední odborná škola stavební a technická, Ústí nad Labem, příspěvková organizace	Ústí nad Labem
Střední škola technická, Most, příspěvková organizace	Most - Velebudice
Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední škola zdravotnická, Ústí nad Labem, Palachova 35, příspěvková organizace	Ústí nad Labem
Gymnázium, Teplice, Čs. dobrovolců 11, příspěvková organizace	Teplice
Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborná škola služeb a cestovního ruchu, Varnsdorf, Bratislavská 2166, příspěvková organizace	Varnsdorf
Vyšší odborná škola ekonomická, sociální a zdravotnická, Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Most, příspěvková organizace	Most
Podkrušnohorské gymnázium, Most, příspěvková organizace	Most
Střední škola řemesel a služeb, Děčín IV, Ruská 147, příspěvková organizace	Děčín IV
Gymnázium a Střední odborná škola dr. Václava Šmejkala, Ústí nad Labem, příspěvková organizace	Ústí nad Labem
Hotelová škola, Obchodní akademie a Střední průmyslová škola, Teplice, Benešovo náměstí 1, příspěvková organizace	Teplice
Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace	Chomutov
Střední škola obchodu, řemesel, služeb a Základní škola, Ústí nad Labem, příspěvková organizace	Ústí nad Labem
Střední průmyslová škola, Ústí nad Labem, Resslova 5, příspěvková organizace	Ústí nad Labem

II. Vybrané socioekonomické kapitoly

II.1 Demografická charakteristika obyvatelstva Ústeckého kraje

K 31. 3. 2015 žilo v Ústeckém kraji **823 084 obyvatel**. Český statistický úřad předpokládá, že se počet obyvatel Ústeckého kraje během období 2014 – 2050 sníží ze současných 823 tis. obyvatel na méně než 720 tis., což představuje pokles o více než 100 tis. obyvatel, tj. o 13 %. Současně s tímto trendem by mělo dojít k výraznému stárnutí populace.

Tabulka č. 2: Obyvatelstvo Ústeckého kraje – stav a projekce vybraných věkových skupin

Rok	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2022	2024	2026	2028	2030	2031
Celkem v ÚK	824065	822583	821001	819323	817555	815698	811724	807395	802721	797721	792395	789613
Věk												
0-4	41975	40282	39165	38311	37483	36696	35264	34013	32950	32107	31489	31255
5-9	47078	47885	47555	45974	43915	42105	39416	37807	36344	35060	33941	33454
10-14	40055	40804	41855	43639	45535	46873	47337	43809	40483	38665	37162	36474
15-19	38667	38373	38578	38927	39394	40160	41885	45445	47487	45681	42038	40507
65+	140875	146241	151391	155998	160011	163917	170699	175755	178044	180559	186075	188410

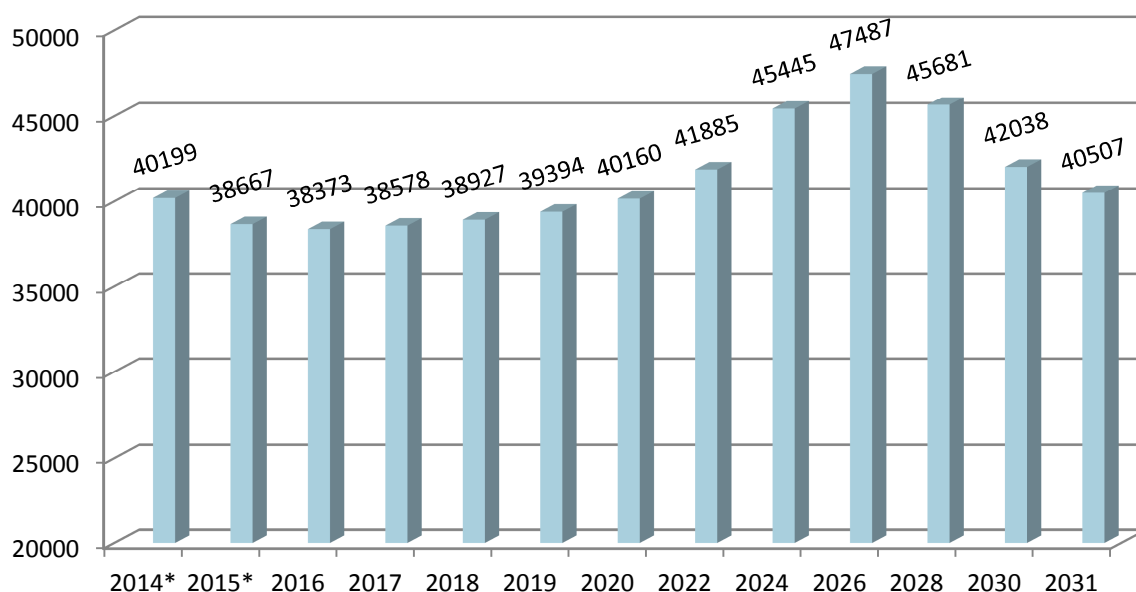
*skutečný stav k 31. 3. 2015, zdroj: ČSÚ

Podle projekce se **počet dětí ve věku 0 - 14 let** v letech 2014 – 2016 nepatrně zvýší na 129 tisíc, ale následně bude postupně klesat až na 90 tisíc. Zastoupení dětské skupiny obyvatelstva je v současnosti druhé nejvyšší mezi kraji a do roku 2050 by mělo být páté nejnižší.

Počet obyvatel ve věku 15-19 bude podle demografické projekce nepatrně narůstat do roku 2026 a poté začne klesat. V roce 2026 by měl počet žáků, v denní formě studia, na středních školách v Ústeckém kraji odpovídat počtu žáků v roce 2011 a nedosáhne tak ani maxima předchozí dekády, které roku 2004 představovalo 42 266 žáků.

Počet obyvatel 65 letých a starších se bude průběžně navyšovat. Od roku 2013 do roku 2050 se počet obyvatel v poproduktivním věku zvýší o více než ¾ ze současných 130 tisíc na téměř 230 tisíc osob. Na celkové populaci Ústeckého kraje bude podíl seniorů tvořit téměř jednu třetinu, zatímco v současnosti dosahuje 16 %. Trend stárnutí populace Ústeckého kraje bude pokračovat.

Graf č. 1: Projekce obyvatelstva v Ústeckém kraji do roku 2031 ve věkové skupině 15-19 let

Počet žáků ve středním školství v denní formě studia je vypočten na základě podílu počtu žáků ve středním školství na věkové skupině 15 – 19 let v předchozích letech. Z tabulky je jasně patrný progres do roku 2026, poté by mělo dojít k pozvolnému dlouhodobému poklesu. V projekci není uvažováno s významnými migračními vlivy, které by však vzhledem k současné geopolitické a bezpečnostní situaci ve východní Evropě a Blízkém východě mohly v budoucnu nastat.

Tabulka č. 3: Projekce počtu žáků SŠ v denní formě studia v Ústeckém kraji do roku 2031 ve věkové skupině 15-19 let

Rok	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2022	2024	2026	2028	2030	2031
Věk 15-19	38667	38373	38578	38927	39394	40160	41885	45445	47487	45681	42038	40507
Žáci SŠ	31796	32233	32406	32699	33091	33734	35183	38174	39889	38372	35312	34026

Zdroj: ČSÚ

II.2 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Ústecký kraj spolu s krajem Karlovarským mají nejméně příznivou vzdělanostní strukturu v rámci ČR. V těchto regionech získalo vzdělání s maturitou nebo vyšší jen asi 35 % obyvatel. Přibližně stejný díl obyvatelstva dosáhl středního vzdělání nebo vyučení bez maturity. Více než pětina obyvatel získalo pouze základní vzdělání.

Tabulka č. 4: Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání v krajích ČR k 26. 3. 2011

Kraj	Obyvatelstvo ve věku 15+ celkem	v tom nejvyšší ukončené vzdělání v %						
		bez vzdělání	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení	úplné střední	nástavbové a vyšší odborné	vysokoškolské	nezjištěno
ČR celkem	8 947 632	0,5	17,6	33	27,1	4,1	12,5	5,3
Hlavní město Praha	1 115 174	0,2	10,2	20,3	29,9	5,4	23,6	10,4
Středočeský kraj	1 089 911	0,4	16,9	33,6	28,2	4,3	11,5	5,1
Jihočeský kraj	537 217	0,5	18,2	34,9	27,5	4,1	10,8	4
Plzeňský kraj	490 932	0,4	18,1	34,7	27,2	3,7	10,4	5,4
Karlovarský kraj	253 436	0,8	22,4	34,3	24,2	3,5	7	7,7
Ústecký kraj	687 269	0,8	21,7	34,9	24,7	3,4	7,6	6,8
Liberecký kraj	367 842	0,5	18,6	35,9	26	3,8	9,6	5,4
Královéhradecký kraj	468 789	0,5	17,6	35,5	27,4	4,3	10,1	4,6
Pardubický kraj	436 534	0,4	17,9	36,6	26,9	4,2	9,9	4,1
Kraj Vysočina	431 767	0,4	18,5	37,5	27,1	4	9,5	3
Jihomoravský kraj	1 000 714	0,4	17,6	32,3	26,9	4	14,7	4,2
Olomoucký kraj	538 029	0,5	18,4	35,4	26,9	3,7	11,4	3,5
Zlínský kraj	497 677	0,4	19	35,8	26,6	3,8	11,2	3,1
Moravskoslezský kraj	1 032 341	0,6	19,6	35,1	25,9	3,6	11,2	4,1

Zdroj: Úroveň vzdělání obyvatelstva podle výsledků sčítání lidu, Český statistický úřad 2014

Podíl vysokoškolsky vzdělaných se v ÚK pohybuje mezi 7-8 %. Stejně velká část populace své vzdělání při sčítání vůbec neuvedla. Ústecký kraj tak v podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel zaostává za celostátním průměrem o cca 5,5 %, což je výrazný rozdíl. I když ten je do určité míry zkreslen ukazateli Hl. města Prahy.

Méně než 10 % vysokoškolsky vzdělaných je i mezi obyvatelstvem v kraji Vysočina, Libereckém a Pardubickém. Zde je to spíše ve prospěch vyššího podílu lidí se středním vzděláním bez maturity nebo vyučením.

Tabulka č. 5: Vzdělání populace v Ústeckém kraji

	v tis. osob		
	2012	2013	2014
Obyvatelstvo ve věku 15 let a více celkem	698,9	696,9	695,1
Vzdělání			
Základní a bez vzdělání	151,4	144,4	137,3
Střední bez maturity	269,2	260,2	254,9
Střední s maturitou	210,5	220,4	218,5
Vysokoškolské	67,8	71,9	84,4
Muži	342,7	342,0	341,5
Základní a bez vzdělání	56,2	50,7	49,1
Střední bez maturity	161,8	156,5	154,0
Střední s maturitou	94,2	100,1	94,2
Vysokoškolské	30,5	34,6	44,2
Ženy	356,3	354,9	353,5
Základní a bez vzdělání	95,2	93,7	88,1
Střední bez maturity	107,4	103,6	100,9
Střední s maturitou	116,3	120,3	124,2
Vysokoškolské	37,3	37,3	40,3

Zdroj: Český statistický úřad, Věk a vzdělání populace

Podíl obyvatel nad 15 let bez vzdělání a se základním vzděláním, stejně jako se středním vzděláním bez maturity v Ústeckém kraji ve sledovaném období klesal. Trend je v souladu s demografickým vývojem. Pozitivní je skutečnost, že dlouhodobě narůstá počet obyvatel s vysokoškolským vzděláním, což je dáno zejména narůstajícím počtem absolventů bakalářských studijních programů.

II.3 Trh práce

II.3.1 Nezaměstnanost

Situaci v Ústeckém kraji popisuje **Analýza stavu a vývoje trhu práce v Ústeckém kraji za rok 2014**, kterou každoročně vydává úřad práce pověřený koordinací státní politiky zaměstnanosti v Ústeckém kraji. Analýza je dostupná online na webových stránkách Úřadu práce ČR: https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/ulk/informace/atp_up

Vzhledem k tomu, že Ústecký kraj patří dlouhodobě ke krajům s nejvyšší nezaměstnaností, je tomuto tématu věnována větší pozornost. Zde uvedená data však úzce souvisí se vzděláváním, zejména v oblasti středního školství.

Tabulka č. 6: Nezaměstnanost v Ústeckém kraji a v okresech Ústeckého kraje k 30. 6. 2015

Kraj	Neumístění uchazeči o zaměstnání		z toho			Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu (%) ¹⁾			Volná pracovní místa		Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo
	abs.	index (červen 2015/květen 2015)	dosažitelní ve věku 15–64 let	ženy	s podporou v nezaměstnanosti	celkem	ženy	muži	abs.	index (červen 2015/květen 2015)	
Ústecký	53 678	97,5	51 826	27 412	7 883	9,40	9,82	9,01	5 519	100,8	9,73
okresy:											
Děčín	7 905	96,6	7 574	3 884	1 423	10,07	9,66	10,46	860	114,4	9,19
Chomutov	8 814	98,3	8 530	4 565	1 139	10,79	11,32	10,29	571	106,9	15,44
Litoměřice	6 197	96,7	6 107	3 264	1 113	8,97	9,31	8,64	826	87,4	7,50
Louny	5 252	97,7	4 865	2 649	800	9,61	9,54	9,69	697	98,9	7,54
Most	9 191	97,7	9 141	4 909	1 132	12,69	13,79	11,64	711	102,4	12,93
Teplice	7 207	96,8	6 787	3 742	1 140	8,62	8,95	8,30	1 367	110,7	5,27
Ústí nad Labem	9 112	98,0	8 822	4 399	1 136	12,18	11,52	12,83	487	79,7	18,71

Zdroj: MPSV

S nejvyšším počtem uchazečů na jedno pracovní místo se v rámci kraje, již tradičně, potýkají okresy Ústí nad Labem, Chomutov a Most. Lze očekávat, že v souvislosti s dynamickým vývojem v průmyslové zóně Triangle, která je spádová pro okresy Most a Chomutov, dojde v budoucnu ke zlepšení situace v této oblasti. Nově jsou zlepšeny podmínky pro investory v průmyslové zóně Joseph, která je spádová zejména pro okres Most. V budoucnu by zde mělo dojít k vytvoření nových pracovních míst.

II.3.2 Nezaměstnanost absolventů

Tabulka č. 7: Absolventi škol v evidenci Úřadu práce ČR, Ústecký kraj a jeho okresy

Absolventi škol v evidenci ÚP ČR k 30. 4. 2015	Absolventi škol celkem							
	v evidenci ÚP ČR							
	na konci sledovaného období		z toho:					
			dosažitelní		v evidenci déle než 5 měsíců		dosud nepracovali	
	celkem	ženy	celkem	ženy	celkem	ženy	celkem	ženy
Děčín	278	133	278	133	144	70	151	66
Chomutov	227	115	222	111	112	62	135	71
Litoměřice	251	120	250	119	130	66	158	72
Louny	141	68	131	64	74	38	70	38
Most	228	124	228	124	120	75	130	82
Teplice	133	57	130	57	67	26	78	33
Ústí nad Labem	240	120	238	118	117	47	139	67
Ústecký kraj	1 498	737	1 477	726	764	384	861	429

Zdroj: Úřad práce České republiky

Absolventi škol a mladiství tvoří na trhu práce již dlouhodobě jednu z problémových skupin. V roce 2014 díky Aktivní politice zaměstnanosti a především projektu „Odborná praxe pro mladé do 30 let v Ústeckém kraji“, který je určen právě pro mladé dlouhodobě evidované uchazeče o zaměstnání s minimem pracovních zkušeností, jejich absolutní počet i podíl významně klesl. Ke konci roku 2014 bylo celkem evidováno 2 577 absolventů a mladistvých, což znamená meziroční pokles o 1 422 osob. Podle posledních údajů z roku 2015 došlo k dalšímu poklesu na 1 498. Absolventi a mladiství tak tvořili 4,2 % všech uchazečů o zaměstnání.

Na trhu práce se snáze uplatňují absolventi středních odborných škol a středních odborných učilišť, kteří při studiu získali konkrétní odbornosti a v některých případech i praxi. Menší uplatnění mají absolventi všeobecného vzdělání, kteří z různých důvodů nepokračují v dalším vzdělávání. Nejméně ohroženou skupinou z pohledu vzdělání jsou absolventi vyšších odborných a vysokých škol. Jejich počet je ve srovnání s výše uvedenými skupinami mizivý a velké procento těchto absolventů nachází uplatnění na trhu práce v poměrně krátkém časovém horizontu.

Tabulka č. 8: Přehled nezaměstnanosti absolventů škol v Ústeckém kraji dle skupin oborů, duben 2014

Ústecký kraj	Střední vzdělání s výučním listem - E, H				Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem - L/0; Nástavbové vzdělání - L/5				Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M				Vyšší odborné vzdělání - N			
Skupina oborů (kód, název)	Počet absolventů (2013)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %	Počet absolventů (2013)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %	Počet absolventů (2013)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %	Počet absolventů (2013)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %
Celkem	2068	499	24,1 %	17,8 %	441	71	16,1 %	15,9 %	2804	389	13,9 %	11,6 %	326	30	9,2 %	10,2 %
16 Ekologie a ochrana životního prostředí									29	7	24,1 %	18,5 %				34,2 %
18 Informační technologie									156	28	17,9 %	12,7 %				
23 Strojírenství a strojírenská výroba	415	67	16,1 %	13,7 %	47	4	8,5 %	9,2 %	211	16	7,6 %	9,7 %				7,5 %
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	138	15	10,9 %	11,1 %	83	8	9,6 %	13,4 %	164	20	12,2 %	10,2 %	6		0,0 %	17,0 %
28 Technická chemie a chemie silikátů				13,6 %				12,2 %	24	1	4,2 %	8,4 %				28,6 %
29 Potravinářství a potravinářská chemie	79	21	26,6 %	20,8 %								15,0 %				25,0 %
31 Textilní výroba a oděvnictví	21	2	9,5 %	24,0 %	5	1	20,0 %	26,5 %				18,9 %				
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	130	39	30,0 %	20,7 %				15,7 %	1		0,0 %	23,2 %				11,1 %
34 Polygrafie, zpr. papíru,	23	1	4,3 %	9,6 %	23	5	21,7 %	14,6 %	48	8	16,7 %	13,5 %				

filmu, fotografie																
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	256	67	26,2 %	21,1 %	3	1	33,3 %	11,0 %	140	19	13,6 %	10,8 %	10		0,0%	4,3%
37 Doprava a spoje	0			18,8 %	5	2	40,0 %	10,9 %	76	12	15,8 %	13,4 %				6,4%
39 Speciální a interdiscipli nár. tech. obory	8	3	37,5 %	22,5 %	19	4	21,1 %	14,3 %	24	2	8,3%	8,1%				9,0%
41 Zemědělství a lesnictví	117	37	31,6 %	17,6 %				22,2 %	90	15	16,7 %	14,6 %				21,2 %
53 Zdravotnictv í	11	3	27,3 %	9,8%				9,1%	161	23	14,3 %	10,2 %	89	4	4,5%	4,0%
63 Ekonomika a administrati va									712	11 8	16,6 %	12,7 %	50	6	12,0 %	12,0 %
64 Podnikání v oborech, v odvětvích					13 9	20	14,4 %	19,1 %					49	4	8,2%	9,0%
65 Gastronomie , hotelnictví a turismus	419	12 5	29,8 %	20,8 %	29	9	31,0 %	16,2 %	236	46	19,5 %	13,7 %				13,9 %
66 Obchod	167	47	28,1 %	18,0 %	36	5	13,9 %	18,9 %				5,0%				13,1 %
68 Právo, právní a veřejnosprá vní činnost									182	27	14,8 %	11,2 %	45	9	20,0 %	18,1 %
69 Osobní a provozní služby	230	56	24,3 %	19,0 %	52	12	23,1 %	21,1 %				21,6 %				
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	49	15	30,6 %	26,9 %					194	19	9,8%	10,3 %	43	3	7,0%	8,7%
78 Obecně odborná příprava									336	24	7,1%	7,7%				
82 Umění a užité umění	5	1	20,0 %	10,9 %				17,7 %	20	4	20,0 %	12,5 %	34	4	11,8 %	10,6 %
Gymnaziální vzdělání - K									137 0	78	5,7%	4,4%				

Zdroj: Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním 2014

Data potvrzují trend posledních let. U významněji zastoupených oborů kategorie dosaženého vzdělání H (měřeno počtem absolventů) nejnáze získají uplatnění absolventi skupiny oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba a 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika.

Naopak problém s dalším uplatněním mají absolventi skupiny oborů 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 41 Zemědělství a lesnictví, 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus, 66 Obchod, 69 Osobní a provozní služby. V těchto oborech bylo v roce 2013 více než 100 absolventů a jejich nezaměstnanost je větší než průměrná. Z tohoto pohledu se pak jeví jako nejproblematictější skupina oborů 65 a 69 – vysoký počet absolventů a nezaměstnaných v absolutních hodnotách. Nutno dodat, že v těchto skupinách oborů je vyšší podíl absolventů kategorie dosaženého vzdělání E, kteří jsou na trhu práce, vzhledem k nízké kvalifikaci, obtížně uplatnitelní.

II.3.3 Volná pracovní místa

Meziročně (2013-2014) došlo celkově k nárůstu o 1 143 volných pracovních míst na stávajících 3 488 míst. Z hlediska počtu nabízených pracovních míst jsou na tom, tak jako v minulých letech, nejlépe vyučení uchazeči, následují místa pro uchazeče se základním vzděláním a středoškoláky. U osob se základním vzděláním je nabídka, stejně jako u osob bez vzdělání a neúplným základním vzděláním či nižším středním vzděláním, výrazně zkreslena pracovními místy pouze pro osoby se zdravotním postižením, nebo místy, u kterých zaměstnavatel sice požaduje minimální vzdělání, ve skutečnosti se však jedná o pozice, na kterých se zaměstnanec bez určité kvalifikace a praxe neobejde (např. řidič v mezinárodní kamionové dopravě, obchodní zástupce apod.). Situace se pro uchazeče se základním vzděláním, i vzhledem k jejich počtu, stává bez pomoci prakticky neřešitelnou a jedním z mála nástrojů pomoci těmto uchazečům jsou veřejně prospěšné práce.

Tabulka č. 9: Počet hlášených volných míst podle požadavků na vzdělání

Stupeň vzdělání	31. 12. 2013			31. 12. 2014		
	uchazeči	volná místa	uchaz./ 1 místo	uchazeči	volná místa	uchaz./ 1 místo
bez vzdělání a neúplné základní vzdělání	290	95	3,1	321	106	3,0
základní vzdělání	27 103	595	45,6	25 473	1 045	24,4
nižší střední vzdělání	60	181	0,3	48	189	0,3
nižší střední odborné	1 730	53	32,6	2 350	130	18,1
střední odborné s výučním listem	23 568	849	27,8	20 535	1 237	16,6
střední nebo střední odborné bez maturity i výučního listu	217	12	18,1	308	10	30,8
ÚSV	1 285	147	8,7	1 231	224	5,5
ÚSO s vyučením i maturitou	1 697	111	15,3	2 016	123	16,4
ÚSO s maturitou (bez vyučení)	7 961	176	45,2	6 850	200	34,3
vyšší odborné vzdělání	245	37	6,6	212	21	10,1
bakalářské vzdělání	530	11	48,2	474	29	16,3
vysokoškolské	1 099	77	14,3	974	160	6,1
doktorské	35	1	35,0	32	14	2,3
Celkem	65 820	2 345	28,1	60 824	3 488	17,4

Zdroj: Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2014 a strategie APZ pro rok 2015, Úřad práce České republiky

Pro vyučené uchazeče se poptávka zaměřuje hlavně na strojírenské, řemeslné a dělnické profese. Větší poptávka se objevuje také u gastrooborů, přestože tyto profese vykazují vyšší počet dlouhodobě nezaměstnaných. Maturanti mohou volit mezi dlouhodobě neobsazenými místy obchodních zástupců, finančních poradců, telefonních konzultantů a technickými profesemi (strojírenství a elektrotechnika). Absolventi s humanitním vzděláním i přes dosažené vzdělání obtížně hledají na regionálním trhu práce uplatnění. Pro vysokoškoláky zaměstnavatelé nabízejí hlavně technologické, pedagogické nebo lékařské profese.

II.3.4 Nejčastěji poptávané profese podle okresů:

Ústí nad Labem

Pracovníci v oblasti osobních služeb, Pracovníci v oblasti prodeje, Řidiči a obsluha pojízdných zařízení

Teplice

Řidiči a obsluha pojízdných zařízení, Kovodělníci, strojírenští dělníci a pracovníci v příbuzných oborech, Montážní dělníci výrobků a zařízení, Pracovníci v oblasti osobních služeb, Řemeslníci a kvalifikovaní pracovníci na stavbách (kromě elektrikářů), Pomocní pracovníci v oblasti těžby, stavebnictví, výroby, dopravy a v příbuzných oborech

Louny

Kovodělníci, strojírenští dělníci a pracovníci v příbuzných oborech, Řidiči a obsluha pojízdných zařízení, Pomocní pracovníci v oblasti těžby, stavebnictví, výroby, dopravy a v příbuzných oborech

Litoměřice

Obsluha stacionárních strojů a zařízení, Pomocní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství

Most

Pomocní pracovníci v oblasti těžby, stavebnictví, výroby, dopravy a v příbuzných oborech, Řidiči a obsluha pojízdných zařízení

Chomutov

Pomocní pracovníci v oblasti těžby, stavebnictví, výroby, dopravy a v příbuzných oborech, Kovodělníci, strojírenští dělníci a pracovníci v příbuzných oborech

Děčín

Kovodělníci, strojírenští dělníci a pracovníci v příbuzných oborech, Pracovníci v oblasti osobních služeb, Pracovníci informačních služeb, na přepážkách a v příbuzných oborech

II.3.5 Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání

Tabulka č. 10: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání v Ústeckém kraji

Stupeň vzdělání	stav k							
	celkem				ženy			
	31. 12. 2013		31. 12. 2014		31. 12. 2013		31. 12. 2014	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
bez vzdělání a neúplné základní vzdělání	290	0,4	321	0,5	140	0,4	148	0,5
základní vzdělání	27 103	41,2	25 473	41,9	13 154	40,5	12 532	41,2
nižší střední vzdělání	60	0,1	48	0,1	37	0,1	31	0,1
nižší střední odborné	1 730	2,6	2 350	3,9	746	2,3	970	3,2
střední odborné s výučním listem	23 568	35,8	20 535	33,8	10 614	32,7	9 436	31,0
střední nebo SO bez maturity i výučního listu	217	0,3	308	0,5	188	0,6	266	0,9
ÚSV	1 285	2,0	1 231	2,0	813	2,5	807	2,7
ÚSO s vyučením i maturitou	1 697	2,6	2 016	3,3	911	2,8	1 096	3,6
ÚSO s maturitou (bez vyučení)	7 961	12,1	6 850	11,3	4 849	14,9	4 187	13,8
vyšší odborné vzdělání	245	0,4	212	0,3	169	0,5	156	0,5
bakalářské vzdělání	530	0,8	474	0,8	329	1,0	291	1,0
vysokoškolské	1 099	1,7	974	1,6	530	1,6	460	1,5
doktorské	35	0,1	32	0,1	17	0,1	14	0,0
Celkem	65 820	100,0	60 824	100,0	32 497	100,0	30 394	100,0

Zdroj: Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2014 a strategie APZ pro rok 2015, Úřad práce České republiky

Největší zastoupení v evidenci ÚP měli tradičně občané se základním vzděláním a vyučením, kteří dohromady tvořili více než 80 % všech uchazečů o zaměstnání, což znamená meziroční nárůst jejich podílu o 3 %. Lze předpokládat, že tento trend se nebude významně měnit ani nadále. Přesto je situace výrazně lepší pro vyučené uchazeče vzhledem k poptávce ze strany zaměstnavatelů. Uchazeči se základním a bez vzdělání nadále zůstávají problémovou skupinou, která má stále největší podíl na celkovém počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání, pracovní místa se pro ni tvoří sporadicky a zvyšování předpokladů této skupiny pro umístění na trhu práce je obtížné.

Přibližně 17 % evidovaných uchazečů tvoří středoškoláci, kteří mohou snadno využít rekvalifikaci. Zájem o ně mají také zaměstnavatelé a dále je lze podpořit díky APZ nebo projektem EU. Nejnížší zastoupení mají opakovaně vysokoškoláci, kteří, společně s absolventy vyššího odborného vzdělání, tvořili na konci roku 2014 méně než 3 % všech uchazečů o zaměstnání.

II.4 Průmyslové zóny a jejich vazba na vzdělávání – zapojení školy do přípravy pracovní síly

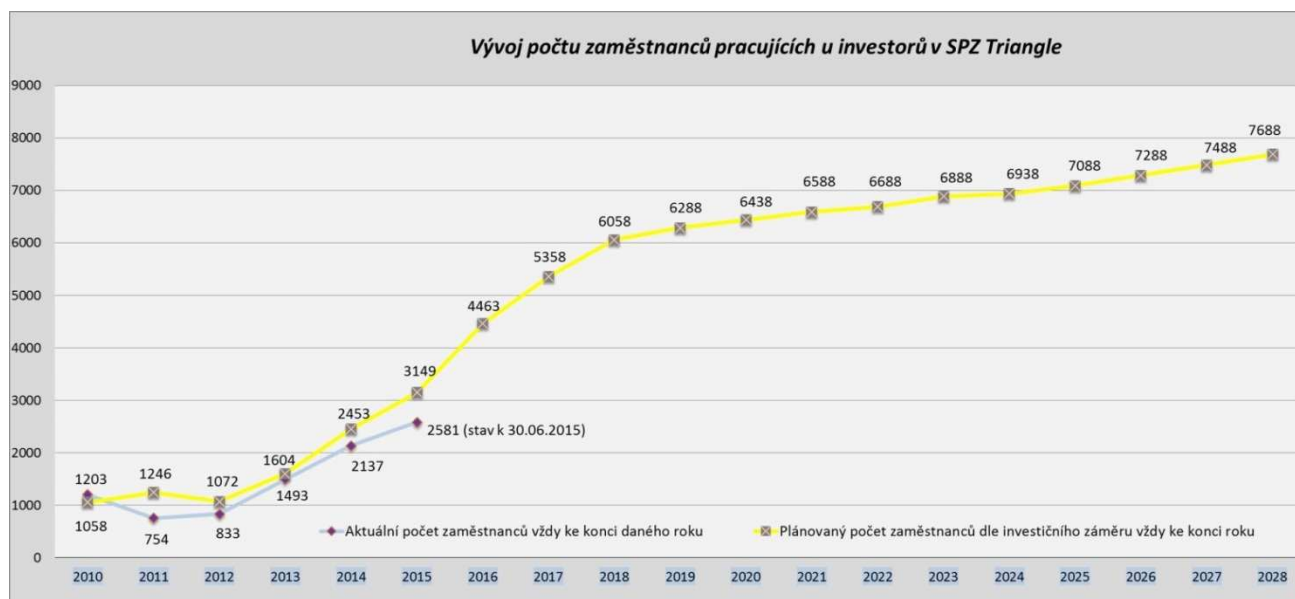
V Ústeckém kraji je celkem 14 průmyslových zón, které mají různé zřizovatele, rozdílnou velikost a jsou také různě obsazeny.

Za strategicky nejvýznamnější průmyslovou zónou z hlediska počtu generovaných pracovních míst je průmyslová zóna Triangle. Udržitelný rozvoj průmyslové zóny Triangle v Ústeckém kraji zajišťuje SPZ Triangle, příspěvková organizace Ústeckého kraje. Zaměřuje se na dostatek technicky vzdělaných lidských zdrojů, které pocházejí především z Ústeckého kraje. Využívá k tomu spolupráci se základními školami, jejich zřizovateli a středními školami ze spádových měst Most, Chomutov, Louny a Žatec.

Jedná se o tyto organizace:

- Základní škola, Most, Jakuba Arbese 2454, příspěvková organizace,
- Základní škola a Mateřská škola Kpt. Otakara Jaroše Louny, 28. října 2173, příspěvková organizace,
- Základní škola J. A. Komenského Louny, Pražská 101, příspěvková organizace,
- Základní škola Louny, Prokopa Holého 2632, příspěvková organizace,
- Základní škola Louny, Přemyslovců 2209, příspěvková organizace,
- Základní škola Louny, Školní 2426, příspěvková organizace,
- Základní škola Žatec, nám. 28. října 1019, okres Louny,
- Základní škola Žatec, Komenského alej 749, okres Louny,
- Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace,
- Střední odborná škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola, Chomutov, příspěvková organizace,
- Střední průmyslová škola a Střední odborná škola gastronomie a služeb Most, příspěvková organizace,
- Obchodní akademie a Střední odborná škola generála Františka Fajtla, Louny, příspěvková organizace.

Graf č. 2: Vývoj počtu zaměstnanců pracujících u investorů v SPZ Triangle (2010-2028)

Zdroj: <http://www.triangle-city.cz/cs/lidske-zdroje>

Do roku 2028 je předpokládán významný nárůst zaměstnanců z 2581 (30. 6. 2015) na 7688 v roce 2028. K tomu napomáhá také propagace řemeslných a technických oborů Ústeckým krajem. V současné době dochází k umísťování strategických investorů, kteří mají nadregionální význam.

Společnosti v průmyslových zónách působí zejména v oblasti automobilového průmyslu, což s sebou může nést do budoucna určitá rizika.

V roce 2014 proběhla jednání o rozšíření spolupráce mezi SPZ Triangle a spádovými středními školami zřizovanými Ústeckým krajem tak, aby došlo k co největšímu souladu poptávky po pracovních pozicích v zóně se strukturou a počty absolventů středních škol.

II.5 Sociální soudržnost

Zřejmě nejvíce exponovanou složkou narušující sociální soudržnosti v Ústeckém kraji je fenomén sociálního vyloučení. Touto problematikou se podrobně zabývá Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR (2015). Počet sociálně vyloučených lokalit, a počet obyvatel, kteří v nich žijí, je v Ústeckém kraji zdaleka nejvyšší a představuje tak v oblasti sociální koheze významnou míru rizika.

Tabulka č. 11: Změny počtu SVL v jednotlivých krajích

Kraj	Počet lokalit		
	2006	2014	Index změny
Hl. město Praha	6	7	1,17
Jihočeský	16	38	2,38
Jihomoravský	11	28	2,55
Karlovarský	18	61	3,39
Královéhradecký	25	36	1,44
Liberecký	26	48	1,85
Moravskoslezský	28	72	2,57
Olomoucký	27	62	2,3
Pardubický	15	24	1,60
Plzeňský	17	42	2,47
Středočeský	36	64	1,78
Ústecký	63	89	1,41
Vysočina	11	13	1,18
Zlínský	11	22	2,00
CELKEM	310	606	2,01

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR, květen 2015

V Ústeckém kraji se počet obyvatel v sociálně vyloučených lokalitách, podle terénních šetření, pohybuje mezi 36 000 – 38 500. Celkem zde bylo identifikováno 89 sociálně vyloučených lokalit. Celkový počet lokalit tak do roku 2014 narostl cca o polovinu oproti roku 2006 a počet obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách se za sledované období téměř zdvojnásobil!

Tabulka č. 12: Změny počtu obyvatel SVL v jednotlivých krajích

Kraj	Počet obyvatel SVL			Průměr za lokalitu		
	2006	2014	Index	2006	2014	Index
Hl. město Praha	9000 - 9500	5400 - 7400	0,79	1433	971	0,68
Jihočeský	1500 - 2000	2000 - 2600	1,05	131	58	0,44
Jihomoravský	5000 - 5500	8000 - 9500	0,31	491	61	0,12
Karlovarský	3500 - 4000	6000 - 8000	2,21	183	120	0,65
Královéhradecký	2000 - 2500	2500 - 3000	1,29	84	75	0,89
Liberecký	2000 - 2500	3000 - 4000	1,74	81	77	0,95
Moravskoslezský	10 000 - 10 500	19 000 - 23000	2,07	393	317	0,81
Olomoucký	4500 - 5000	3000 - 5000	0,91	159	63	0,39
Pardubický	1000 - 1500	1500 - 2000	1,36	93	79	0,85
Plzeňský	1500 - 2000	2000 - 3000	1,32	112	60	0,53
Středočeský	3000 - 3500	4000 - 5500	2,10	83	98	1,18
Ústecký	21 000 - 22 000	36 000 - 38 500	2,0	333	471	1,41
Vysočina	1500 - 2000	600 - 1000	0,75	145	92	0,63
Zlínský	500 - 1000	2000 - 2500	2,38	73	86	1,19
CELKEM	60 000 - 80 000	95 000 - 115 000	1,56	271	188	0,77

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR, květen 2015

V sociálně vyloučených lokalitách je vysoký podíl nezaměstnaných a v průměru se pohybuje mezi 80 - 85 %. Nezaměstnanost je vyšší v etnicky homogenních lokalitách a ve venkovských lokalitách, kde je nedostatek pracovních míst. Nejvyšší průměrná nezaměstnanost se objevuje v obcích v Moravskoslezském, Ústeckém, Karlovarském a Olomouckém kraji.

II.5.1 Sociální vyloučení a vzdělávání

K sociálnímu vyloučení se váže také dosažené vzdělání obyvatel. Většina obyvatel sociálně vyloučených lokalit dosáhne pouze základního vzdělání a dle Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR (2015) zde úroveň vzdělanosti v uplynulých 20 letech klesala.

V Analýze sociálně vyloučených lokalit je dále uvedeno, že čím je daná lokalita více etnicky homogenní, tím nižší úroveň vzdělání zde obyvatelé mají. V delším časovém období je navíc zřejmé, že vzdělanostní úroveň romských obyvatel sociálně vyloučených lokalit se nelepší. Generace otců má obecně spíše vyšší vzdělání než generace synů.

Domácnosti v sociálně vyloučených lokalitách jsou obecně hůře vybaveny pro přípravu dětí na školu. Rodiče své děti při studiu nepodporují. Děti nemají potřebnou slovní zásobu, neovládají základy čtení a počítání. Prožívají odlišný vztah ke škole v důsledku svých častých neúspěchů, což se může projevit narůstající absencí.

II.6 Udržitelný rozvoj

Jedním z dokumentů, který řeší rozvoj Ústeckého kraje, je Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje na roky 2006-2020 a její aktualizace.

Dokument definuje 4 hlavní priority rozvoje Ústeckého kraje:

- I. Efektivní ekonomika a zaměstnanost
- II. Vyvážené využívání území
- III. Zdravá a soudržná společnost
- IV. Kvalitní životní prostředí

Každá prioritní osa obsahuje popis hlavních problémů v dané oblasti, návrh cílů a opatření. Všechny ve strategii definované priority a cíle vedou k postupnému naplňování optimistické strategické vize, která vidí kraj v roce 2020 jako:

1. Průmyslový region s rozmanitým zaměřením odvětví využívajících moderní a šetrné technologie,
2. region, kde je efektivně propojen výzkum a vývoj podpořený kvalitním vzdělávacím zázemím s přímou aplikací inovativních řešení,
3. v roce 2020 by měl kraj stále zvyšovat svoji environmentální a sociální odpovědnost a uplatňovat princip partnerství při zvyšování kvality životního prostředí,
4. kraj, který si v roce 2020 volí občané nejenom jako místo k práci, ale jako místo k životu.

Oblast lidských zdrojů a vzdělávání se prolíná všemi čtyřmi prioritami, které se tak vzájemně vyváženě doplňují. V první prioritě, pro niž je důležité vysoké školství, je kladen důraz na výzkum a vývoj a aplikaci jeho výsledků do praxe. Pro ekonomický rozvoj kraje je oblast vzdělanosti, kvalifikace a konkurenceschopnosti obyvatelstva velice důležitá. Strategie navrhuje řadu opatření, jako je zvyšování základní gramotnosti, motivaci zaměstnavatelů k participaci na vzdělávání, rozvoj dalšího vzdělávání atd.

Další velká skupina cílů a opatření týkající se lidských zdrojů je ve třetí prioritě. Priorita řeší témata jako je zdraví, kriminalita a rovné příležitosti. Navrhována jsou opatření zejména vzdělávacího a preventivního charakteru. Také priorita zaměřená na životní prostředí řeší oblast vzdělávání, a to zejména environmentální vzdělávání a osvětu.

Priorita poslední pak ostatní tři doplňuje opatřeními, bez nichž by lidské zdroje v Ústeckém kraji nemělo cenu rozvíjet.

III. Strategie rozvoje regionálního školství v kraji

III.1 Předškolní vzdělávání

Populační nárůst z předchozích let začíná pozvolna klesat a kapacity mateřských škol se v některých oblastech kraje stávají dostačujícími pro věkovou skupinu tří až šestiletých dětí. Pro stále ještě potřebné kapacity mateřských škol v některých městech nebo obcích, zejména v okresech Most, Děčín, Teplice a Ústí nad Labem, lze využít fond na podporu rozvoje kapacit, vytvořený MŠMT pro docházku v posledním ročníku mateřské školy a pro plnění povinné školní docházky, s cílem dosáhnout efektivního využití budovaných kapacit mateřských a základních škol v území a předejít budování nadbytečných kapacit předškolního a základního vzdělávání ve spádových oblastech. Při navyšování těchto kapacit by mělo být přihlíženo k možnosti využití v následném období i pro jiné účely (volnočasové aktivity, sociální služby apod.). Další kapacity mateřských škol budou zajištěny v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). Jedním ze základních pilířů současných vzdělávacích strategií pro následující období by mělo být umožnit každému dítěti vstoupit již do počáteční etapy předškolního vzdělávání. V souvislosti s tím a očekávaným zavedením povinného posledního roku předškolního vzdělávání bude Ústeckým krajem vznik nových kapacit podpořen, a to zejména v lokalitách s rizikem nedostatečnosti již stávajících kapacit. Pozornost je třeba zaměřit na to, aby s výhledem do roku 2018 měly postupně i děti tříleté reálnou možnost předškolního vzdělávání.

Přestože předškolní vzdělávání probíhá v mateřských školách zřizovaných obcí, privátním sektorem, církví a krajem, a kraj nemá kompetence zasahovat do chodu a rozvoje většiny mateřských škol, bude třeba akceptovat zájem o předškolní vzdělávání pro děti již od dvou let v mateřských školách ve větší míře než dosud. Předcházet tomu by mělo zajištění vhodného materiálního vybavení pro tuto věkovou kategorii, zajištění bezpečnostních a hygienických podmínek, změny v právních předpisech.

Podpora bude nadále věnována vytváření účinných systémů zaměřených na oblast minimalizace rizik spojených se školní úspěšností dětí, zejména školní připraveností (např. logopedickou prevencí). Posilována by měla být spolupráce mezi rodinou a školním prostředím, zejména rozvíjením forem spoluúčasti rodičů na činnosti školy, zapojováním do společných aktivit, možnosti podílet se na plánování programu mateřské školy. Podpořena by měla být manuální zručnost a prvky polytechnické výchovy ve vzdělávání v mateřských školách (např. technické hračky a stavebnice, metodické doporučení vč. Příkladů dobré praxe).

Pro nejbližší období se pedagogickým pracovníkům v mateřských školách doporučuje prohlubovat znalost aktuálních právních předpisů. Školní vzdělávací programy zpracovávat dle závazného kurikulárního dokumentu – Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV).

Při zpracování školních vzdělávacích programů, v rozpracování vzdělávacího obsahu, správně nastavit okruh činností a očekávaných výstupů. Zaměřit se na zpracování integrovaných bloků (učivem uspořádaným do ucelených částí), charakteristiku hlavního smyslu integrovaných bloků, jak s integrovanými bloky dále pracovat. Nastavit evaluační systém tak, aby obsahoval správně vymezené oblasti hodnocení, časový plán, odpovědnost pedagogů, metody a techniky vyhodnocování. Ředitelé škol by měli věnovat pozornost funkčnosti vnitřního kontrolního systému, poskytování objektivní zpětné vazby pedagogům v oblasti kvality jejich práce a metodickému vedení začínajících učitelů.

Mateřské školy zabezpečují rovné podmínky při vzdělávání pro všechny děti. Základním cílem v následném období je schopnost vytvářet podmínky a uplatňovat účinné postupy pro efektivní prevenci a kompenzaci zdravotních, sociálních, kulturních a jiných osobnostních znevýhodnění tak, aby nerovnosti v dosahovaných výsledcích byly co nejméně předurčovány faktory, které nemůže jedinec ovlivnit. Tomu by mělo napomáhat zpřesnění diagnostiky a následných intervencí ve formě podpůrných opatření, navrhovaných školskými poradenskými zařízeními. Počet individuálně integrovaných dětí do běžných tříd mateřských škol se neustále zvyšuje. Mateřské školy již nyní velmi dobře zvládají integraci dětí s jazykovou bariérou. Důležitou oblastí, která nesmí zůstat opomenuta, je podpora dětí mimořádně nadaných. Je třeba vyhledávat mimořádně nadané děti, podpořit jejich nadání a umožnit jim rozvinout jejich schopnosti.

S ohledem na potřebu vyvstávající z konkrétních lokalit bude podporován vznik přípravných tříd a to s ohledem na naplněnost již stávajících. Tato forma předškolního vzdělávání se jeví jako efektivní zejména v sociálně vyloučených lokalitách s nedostatečnými kapacitami a odborně personální strukturou mateřských škol. Ve školním roce 2014/2015 bylo v Ústeckém kraji otevřeno 78 přípravných tříd, což je o tři méně než ve školním roce 2012/2013, vzdělávalo se v nich však o 35 dětí více (celkem 1012). Odborem školství krajského úřadu Ústeckého kraje budou nadále posuzovány žádosti o otevření přípravné třídy s ohledem na naplněnost konkrétní třídy a počtu žádostí v dané spádové lokalitě.

S ohledem na potřeby regionu v oblasti počtu absolventů s technickými kompetencemi je potřeba položit základy těmito kompetencím již v předškolním vzdělávání. Bude tedy podporováno budování pozitivního vztahu k technice, ale také přírodě a posilování kreativity a manuální zručnosti.

Opatření v oblasti předškolního vzdělávání:

- Po přechodnou dobu 3 až 5 let v místech aktuální potřeby podporovat zvyšování kapacit mateřských škol. Při navyšování kapacit bude přihlíženo k možnosti využití v následném období i pro jiné účely (volnočasové aktivity, sociální služby apod.).
- Bude podporováno zřizování přípravných tříd základních škol s ohledem na potřeby a naplněnost přípravných tříd v konkrétní spádové lokalitě.
- Dle možností podporovat realizaci projektů v rámci ESIF zaměřených na vybudování pozitivního vztahu k technice, ale také přírodě a posilování kreativity a manuální zručnosti dětí.

Kvalitu a rozvoj předškolního vzdělávání může Ústecký kraj přímo jen obtížně ovlivnit, protože naprostou většinu mateřských škol zřizují obce a jiní zřizovatelé.

III.2 Základní vzdělání

V Ústeckém kraji bylo ve školním roce 2014/2015 v provozu celkem 253 základních škol všech zřizovatelů, které navštěvovalo 69 483 žáků. Nejpočetněji jsou, v Ústeckém kraji, zastoupeny základní školy zřizované obcí, v počtu 240, ve kterých se vzdělává 68 141 žáků. Privátní sektor zřizuje celkem 13 základních škol s 1 048 žáky a církve 2 základní školy s 294 žáky. Počet žáků, kteří plnili povinnou školní docházku v základních školách zřizovaných obcí, se v posledních třech letech postupně zvyšoval. Celkový počet žáků vzrostl ve školním roce 2014/2015 oproti školnímu roku 2013/2014 o 1 716 žáků a školnímu roku 2011/2012 dokonce o 2 787 žáků. K úbytku žáků naopak došlo ve třídách s upraveným vzdělávacím programem. Počty žáků v těchto třídách mají spíše klesající tendenci. Stále více dochází k individuální integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, než k jejich zařazování do speciálních tříd. Je tak naplňováno větší intenzitou inkluzivní vzdělávání ze strany základních škol. Pedagogové základních škol se v dalším vzdělávání zaměřují na oblast speciální pedagogiky. Práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami není tak pouze formálního charakteru.

Tabulka č. 13: Vývoj počtu individuálně integrovaných žáků v ZŠ

	Individuálně integrovaní žáci v běžných školách				
Druh postižení:	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
mentálně	83	84	99	126	154
z toho středně těžce	23	6	6	5	8
těžce postižení	3	3	1		
sluchově	66	55	64	70	72
zrakově	36	39	42	40	47
vady řeči	53	66	83	104	148
tělesně	75	70	74	64	59
více vad	46	53	75	111	126
Výv. por. učení	2681	2885	3007	3222	3167
výv.por.chov.	217	255	333	390	477
autisté	29	37	47	65	81
celkem	3286	3544	3824	4192	4329

Zdroj: MŠMT

Kapacity základních škol v Ústeckém kraji jsou přes zvyšující se počet žáků ve věku 6 – 15 let stále dostačující. Některé základní školy v Ústeckém kraji se každoročně potýkají s vyšším zájmem ze strany zákonných zástupců o umístění svého dítěte právě do školy, vybrané, dle jejich zájmů, ale jsou to jen ojedinělé případy. Celkově jsou však kapacity v ostatních základních školách jednotlivých obcí dostatečné. Počet základních škol zřizovaných obcí se ustálil, v posledních třech letech nedošlo ze strany zřizovatelů ke zrušení základních škol. Stále však existují základní školy s výjimkou z nejnižšího počtu žáků dle ust. § 23 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Nejedná se vždy jen o jedinou školu zřízenou v obci, k výjimkám dochází i v obcích, které zřizují více základních škol. Většinou se jedná o školy v oblasti vyššího počtu žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí. Zřizovatel školy může povolit výjimku z nejnižšího počtu dětí, žáků a studentů stanoveného tímto zákonem a prováděcím právním předpisem za předpokladu, že uhradí zvýšené výdaje na vzdělávací činnost školy, a to nad výši stanovenou krajským normativem.

Základní školy se v současné době potýkají s nedostatečnou kapacitou ve školních družinách. Mohou tak přijímat děti k zájmovému vzdělávání pouze z nižších ročníků prvního stupně, pro žáky ze 4. až 5. ročníků se místa většinou ve školní družině nedostávají. Vzniklou situaci se snaží ředitelé základních škol řešit ve spolupráci se zřizovateli tak, aby byla uspokojena potřeba všech zájemců o účast na činnosti ve školní družině. V souladu s naplněností školy, tak bude podporováno navyšování kapacit školních družin. Ústecký kraj nemá kompetence zasahovat do chodu a rozvoje základních škol, neboť tyto jsou ve své většině zřizovány obcemi, případně jinými zřizovateli. Kraj však může podpořit, v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., některá opatření, ke kterým patří vydávání souhlasu se zřizováním přípravných tříd v souladu s ust. § 47 zákona č. 561/2004 Sb. Do 31. 8. 2015 uvedený zákon umožňoval přijímání dětí do těchto tříd pouze za předpokladu, že pochází ze sociálně znevýhodněného prostředí a je u nich předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. Krajský úřad Ústeckého kraje zřízení přípravných tříd, a tím i přípravu dětí na zahájení povinné školní docházky, podporuje. Počty žádostí o souhlas s otevřením přípravných tříd ze strany zřizovatelů se pohybovaly v posledních třech letech okolo 80. S účinností od 1. 9. 2015 bylo výše uvedené ustanovení novelizováno ve smyslu možnosti přijímání všech dětí do přípravných tříd, a to i dětí, které nepocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Vyžaduje-li to povaha zdravotního postižení, zřizují se pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením školy, popřípadě v rámci školy jednotlivé třídy, oddělení nebo studijní skupiny s upravenými vzdělávacími programy. Ke zřízení jednotlivé třídy, oddělení nebo studijní skupiny s upravenými vzdělávacími programy v rámci školy, zřizované obcí, je nezbytný souhlas krajského úřadu v souladu s ust. § 16 odst. 10 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k podpoře inkluzivního vzdělávání, s důrazem na individuální integraci žáků, mají počty těchto tříd spíše klesající tendenci.

Podpora společného vzdělávání formou individuální integrace žáků se SVP, v běžných třídách základních škol, bude v nejbližším období jednou z největších výzev v oblasti vzdělávání obecně. Zdaleka ne všechny základní školy jsou na společné vzdělávání připraveny, ačkoliv v některých již úspěšně fungují školní poradenská pracoviště zajišťující služby nejen výchovným poradcem a metodikem prevence, ale také speciálním pedagogem a psychologem. Do budoucna tak budou muset být ve větší míře podpořeni pedagogičtí pracovníci, kteří nejsou doposud v takové míře zvyklí vzdělávat žáky se SVP.

V minulých letech došlo k výraznému zlepšení materiálně technických podmínek ZŠ a to zejména prostřednictvím projektů realizovaných z OP VK, především tzv. šablon.

Jedním z nedostatků základního školství, který má vliv na trh práce v Ústeckém kraji je neodpovídající informovanost kariérových poradců o aktuální situaci na trhu práce. Pedagogičtí pracovníci, kteří mají tuto oblast v gesci, ji často vykonávají společně s výchovným poradenstvím apod. Často také nemají přímou vazbu na podniky v regionu a nemají dobrý přehled o náročnosti a podmínkách práce v jednotlivých profesích. Kariérové poradenství je jedním z důležitých prvků pro harmonizaci trhu práce a strukturou absolventů jednotlivých oborů středního vzdělání. Bude potřeba klást důraz na intervence v uvedené oblasti tak, aby došlo k většímu souladu poptávky zaměstnavatelů a strukturou absolventů středních škol.

Další důležitou oblastí se stává podpora polytechnického vzdělávání, a to již od předškolního vzdělávání. V souladu s tímto trendem by mělo dojít k posílení výuky relevantních předmětů a vybudování odborných učeben - dílen pro pracovní činnosti na školách, které jimi nedisponují a sdílení těchto učeben v rámci více základních škol, případně základních a středních škol.

Spolupráce základních a středních škol se v rámci podpory polytechnického vzdělávání odsvědčila v projektech z OP VK a bude do budoucna podporována. Podpora popularizace polytechnického vzdělávání by pak měla jít napříč všemi aktéry ve vzdělávání.

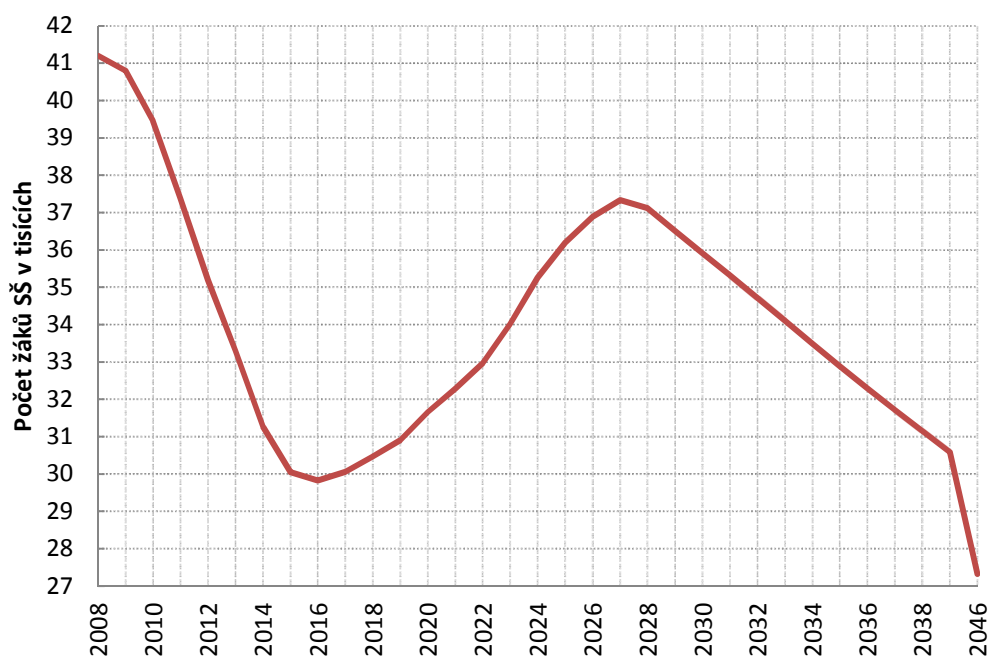
Opatření v oblasti základního vzdělávání:

- Po přechodnou dobu 5 až 7 let v místech aktuální potřeby umožnit zvyšování kapacit základních škol, aby každý žák plnil povinnou školní docházku měl zajištěno místo ve spádové škole.
- Podporovat DVPP v oblasti speciální pedagogiky a práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- V rámci možností podporovat vznik školních poradenských pracovišť.
- Dle možností podporovat zvýšení kvality a intenzity kariérového poradenství na základních školách, zejména v rámci projektů z ESF.
- Dle možností podporovat polytechnické vzdělávání na základních školách ať v oblasti materiálně technické (modernizace, nebo vybudování dílen pro praktické činnosti, případně sdílení v rámci více škol apod.), tak edukační.
- Podporovat spolupráci ZŠ se SŠ a zaměstnavateli při realizaci praktické výuky ve vzdělávací oblasti člověk a svět práce

III.3 Střední vzdělávání

Střední školství prošlo v minulém období významnými změnami. K těm nejpodstatnějším můžeme řadit naplnění strategie Postup na vytvoření soustavy páteřních škol, realizaci společné části maturitní zkoušky, která se na středních školách dostatečně etablovala, postupné zavádění závěrečné zkoušky podle jednotného zadání a v neposlední řadě také realizaci společné přijímací zkoušky na střední školy v Ústeckém kraji. Cílem výše uvedených kroků je zvýšit kvalitu a efektivitu vzdělávání a to jak z hlediska kompetencí absolventů středních škol, tak z hlediska ekonomického.

Graf č. 3: Počet žáků a projekce počtu žáků v denní formě studia na SŠ 2008 - 2046

Zdroj: ČSÚ demografická projekce obyvatelstva (pozn. přepočteno dle podílu účasti žáků věkové skupiny 15 - 19 let na SŠ vzdělání)

Jedním z největších problémů ve středním školství v Ústeckém kraji je úbytek počtu žáků. Demografický pokles v relevantní věkové skupině obyvatel s sebou nese navýšení volné kapacity na středních školách, vzhledem k systému financování pak žáci mnohdy nestudují obor, na který mají odpovídající předpoklady a dochází tak k poměrně značné fluktuaci žáků mezi obory, nebo k vysokému neúspěchu u maturitní zkoušky. Ačkoliv nyní nastane zvrat v tomto negativním trendu a počet žáků bude do roku 2026 narůstat, bude tento vrchol znamenat maximum v roce 2011, pak by dle projekce mělo dojít k dlouhodobému trvalému poklesu počtu žáků ve středním školství.

III.3.1 Síť středních škol v Ústeckém kraji

Kraj převzal v roce 2001 delimitací celkem 95 středních a vyšších odborných škol v převážně špatném technickém stavu. V roce 2006 jich zůstalo 89. Ústecký kraj v té době patřil ke krajům s nejvyšším počtem malých středních škol. Po zahájení intenzivní optimalizace v rámci programu páteřních škol se počet škol snižoval a jejich průměrná velikost rostla postupně od cca 350 až na cca 600 žáků. Poslední sloučení proběhlo k 1. 1. 2014, tímto byl Postup na vytvoření páteřních škol prakticky dokončen. Ústecký kraj je tak k 1. 9. 2015 zřizovatelem 50 středních škol (nejsou započítány samostatné speciální školy s obory Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá). Zatímco Ústecký kraj svou síť středních škol významně zredukoval, počet středních škol jiných zřizovatelů zůstal mezi rokem 2009, tedy rokem, od kterého se ve středních školách začal projevovat významný demografický pokles, prakticky stejný. V roce 2009 bylo na území Ústeckého kraje 32 středních škol ostatních zřizovatelů, v roce 2015 jich je celkem 31. Vysoký podíl žáků těchto škol se potom vzdělává v oborech s horší uplatnitelností na trhu práce.

Další etapou bude vyladění vzdělávací nabídky, skladby oborů, škol podle podmínek a potřeb lokalit, ve kterých působí. V potaz při tom bude brána, mimo jiné, i dopravní dostupnost a nabídka školských služeb v každé škole.

Dále bude potřeba věnovat zvýšenou pozornost zlepšení kvality profesních a jiných kompetencí absolventů škol tak, aby se tito, s co nejmenšími adaptačními problémy, etablovali na konkrétních pracovních pozicích u zaměstnavatelů, případně byli dobře připraveni pro studium na vysoké škole. Nástroje, které má kraj jako zřizovatel škol, jsou však v tomto ohledu omezené.

III.3.2 Vývoj počtu žáků dle skupin oborů vzdělání

Ačkoliv ve sledovaném období, viz tabulka níže, došlo k poklesu počtu žáků v denní formě studia ve středních školách v Ústeckém kraji o 20,5 % v tzv. učebních oborech je pokles pouze o 17,2 %. Dochází tedy ke zvyšujícímu se podílu žáků, kteří studují obory kategorie dosaženého vzdělání E a H.

Tabulka č. 14: Vývoj počtu žáků denní formy studia v jednotlivých skupinách oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem (dle KKOV s písmeny E a H) ve školách Ústeckého kraje

Skupina oborů	Školní rok					
	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
23 - Strojírenství a strojírenská výroba	2295	2111	1866	1734	1727	1818
26 - Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	613	604	532	563	538	531
28 - Technická chemie a chemie silikátů	9	6	0	0	0	0
29 - Potravinářství a potravinářská chemie	307	330	393	427	440	459
31 - Textilní výroba a oděvnictví	170	119	94	91	67	59
33 - Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	664	646	613	554	502	437
34 - Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	125	97	78	74	67	72
36 - Stavebnictví, geodézie a kartografie	1326	1375	1226	1171	1061	961
37 - Doprava a spoje	0	0	0	0	41	61
39 - Speciální a interdisciplinární obory	0	13	27	21	39	11
41 - Zemědělství a lesnictví	443	505	562	625	655	693
53 - Zdravotnictví	18	41	73	82	82	86
65 - Gastronomie, hotelnictví a turismus	2406	2225	2054	1913	1726	1576
66 - Obchod	1075	1109	879	949	974	1026
69 - Osobní a provozní služby	1068	1121	1044	941	832	816
75 - Pedagogika, učitelství a sociální péče	0	39	119	168	179	165
82 - Umění a užité umění	20	18	19	22	28	25
Celkem žáků	10627	10157	9579	9335	8958	8796

Zdroj: MŠMT

Z pohledu nezaměstnanosti absolventů jsou nejrizikovější skupiny oborů vzdělání 31 Textilní výroba a oděvnictví, 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus a 66 Obchod. Nezaměstnanost absolventů těchto oborů je za posledních pět let větší než 30 %. V oborech skupiny 65 a 66 je pak navíc vysoký podíl žáků. Zatímco u skupiny oborů 65 došlo k výraznému poklesu počtu žáků a vysoká průměrná nezaměstnanost je způsobena především vyššími hodnotami z předešlých let, u skupiny oborů 66 tomu tak není a bude potřeba počet žáků v těchto oborech zredukovat.

Pokles počtu žáků ve skupině oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba a 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, tedy oborů poptávaných trhem práce, v podstatě kopíruje demografickou křivku, navíc v posledních třech letech lze sledovat stagnaci, nebo mírný nárůst počtu žáků, což lze vzhledem k nízké popularitě těchto studijně náročnějších oborů kategorie E a H hodnotit pozitivně. Nadále je tedy potřeba zaměřit se na podporu těchto oborů.

Tabulka č. 15: Vývoj počtu žáků denní formy studia v jednotlivých skupinách oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou a nástavbového studia (dle KKOV s písmeny K, M, L/0 a L/5) ve školách Ústeckého kraje

Skupina oborů	Školní rok					
	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
16 - Ekologie a ochrana životního prostředí	258	269	197	174	170	143
18 - Informatické obory	175	453	638	701	849	846
21 - Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství	8	20	20	17	15	10
23 - Strojírenství a strojírenská výroba	1804	1612	1473	1332	1247	1239
26 - Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	1968	1775	1551	1438	1207	1191
28 - Technická chemie a chemie silikátů	173	145	130	114	104	133
29 - Potravinářství a potravinářská chemie	0	0	0	0	0	0
31 - Textilní výroba a oděvnictví	92	57	31	8	0	0
33 - Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	61	39	29	21	21	0
34 - Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	275	298	314	308	263	247
36 - Stavebnictví, geodézie a kartografie	1072	1012	919	792	644	533
37 - Doprava a spoje	532	553	447	364	279	271
39 - Speciální a interdisciplinární obory	624	512	386	255	313	296
41 - Zemědělství a lesnictví	717	686	645	543	470	409
43 - Veterinářství a veterinární prevence	0	0	0	64	91	118
53 - Zdravotnictví	1180	1130	1064	1028	966	897

63 - Ekonomika a administrativa	4538	4148	3673	3284	2846	2494
64 - Podnikání v oborech, odvětví	1800	1522	1281	915	788	621
65 - Gastronomie, hotelnictví a turismus	1679	1714	1618	1452	1387	1312
66 - Obchod	292	250	218	155	99	88
68 - Právo, právní a veřejnosprávní činnost	605	926	1185	1296	1379	1404
69 - Osobní a provozní služby	445	451	435	399	424	457
72 - Publicistika, knihovnictví a informatika	0	24	16	16	0	0
75 - Pedagogika, učitelství a sociální péče	1188	1176	1133	1121	1116	1207
78 - Obecně odborná příprava (lycea)	1419	1456	1430	1417	1296	1212
79 - Obecná příprava (gymnázia)	8872	8581	8401	8149	8058	7977
82 - Umění a užité umění	164	241	286	304	318	344
Celkem žáků	29941	29050	27520	25667	24350	23449

Zdroj: MŠMT

Ve sledovaném období se nejdynamičtěji, z hlediska počtu žáků, rozvíjeli obory skupiny 18 Informatické obory, 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost a 82 Umění a užité umění. Ačkoliv absolventi skupiny oborů 18 vykazují vyšší než průměrnou nezaměstnanost, lze s ohledem na progresivní vývoj v oblasti informačních technologií, digitalizace a dalších příbuzných odvětví očekávat v budoucnu vyšší potřebu těchto absolventů. Absolventi skupiny oborů 68 pak vykazují mírně vyšší nezaměstnanost, vzhledem ke značnému nárůstu lze očekávat zhoršující se situaci a s ohledem na potřeby trhu práce nebude podporováno navyšování kapacit těchto oborů. Ačkoliv z hlediska absolutního počtu žáků patří skupina oborů 82 spíše k marginálním, vykazují absolventi těchto oborů poměrně vysokou nezaměstnanost a rovněž nebude podporováno navyšování jejich kapacit.

U skupiny oborů s vyšším absolutním počtem žáků a zároveň vyšší mírou nezaměstnanosti absolventů, obory 63 Ekonomika a administrativa a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus, došlo k výraznějšímu poklesu počtu žáků, což lze hodnotit pozitivně.

Demografický pokles se pak velmi negativně projevil u skupin oborů, jejichž absolventi jsou poptáváni trhem práce a jejich počet a kvalita je důležitá pro rozvoj Ústeckého kraje z pohledu stávajících a potenciálních investorů. Jedná se o skupiny oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba a 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika. Pokles u obou skupin oborů byl ve sledovaném období větší než 30%. Tyto skupiny oborů jsou studijně náročné a žáci vycházející z devátých tříd tak raději volí zdánlivě snazší obory např. ekonomické a administrativní. Vzhledem ke strategické významnosti těchto oborů vzdělání bude potřeba zaměřit se na jejich výraznější propagaci a popularizaci. Pozitivní je, že se v posledních dvou letech podařilo počet žáků ve skupině oborů 23 a 26 stabilizovat.

Z hlediska tradice a potřebnosti došlo ke zlepšení situace ve skupině oborů 28 technická chemie a chemie silikátů v těchto oborech došlo za poslední čtyři roky k nárůstu počtu žáků. Za pozitivním vývojem lze hledat silnější propagaci a zvýšení motivace ke studiu těchto oborů ať prostřednictvím projektů z ESF, tak např. krajských stipendií.

III.3.3 Zhodnocení výsledků ve vzdělávání

Ústecký kraj dlouhodobě patří ke krajům s nevyhovujícími výsledky ve vzdělávání žáků v počátečním vzdělávání, a to počínaje žáky základních škol, konče neuspokojivými výsledky u státní části maturit v porovnání s jinými kraji ČR.

Dle výsledků mezinárodního šetření znalostí a dovedností žáků základních škol PISA patří Ústecký kraj opakovaně mezi kraje s nejhorší matematickou, přírodovědnou a především čtenářskou gramotností žáků základních škol. Tento stav se logicky promítá do výsledků žáků v druhém stupni počátečního vzdělávání, tedy ve středních školách, a to bez ohledu na typ a oborové zaměření školy.

Příčin je celá řada. Mezi nejvýznamnější patří:

- Vývojem v kraji daná sociokulturní skladba populace s vysokým podílem rodin sociokulturně znevýhodněných a rodin znevýhodněných ekonomicky. Tato situace v generacích vede k demotivaci a ztrátě zájmu dětí o získání dobrého vzdělání, které je prvním předpokladem ke změně děděného životního stylu.
- Samotný systém středního školství, kdy je ve školách v poměru k počtu nastupujících žáků nadbytek volných míst. Školy jsou financovány normativně (přesně stanovenou částkou na žáka a rok) jak ze státního rozpočtu, tak z rozpočtu kraje na jednoho žáka podle jeho odborného zařazení. To v konečném výsledku vede k poklesu nároků na skutečné vědomosti a dovednosti žáka a poté i v porovnání s jinými kraji horším celkovým výsledkům v závěrečných zkouškách. Důvodem je snaha škol udržet si žáka bez ohledu na jeho studijní výsledky a s ním i přicházející finance.

Zastupitelstvem Ústeckého kraje tak byla přijata strategie na zlepšení výsledků ve vzdělávání. Aktualizace strategie byla schválena usnesením Zastupitelstva č. 29/9Z/2013, dne 4. 9. 2013.

Hlavními opatřeními výše uvedené strategie jsou realizace soutěže Dobrá škola Ústeckého kraje a konání jednotných přijímacích zkoušek do všech oborů vzdělání zakončených maturitní zkouškou.

III.3.3.1 Dobrá škola Ústeckého kraje

Soutěž Dobrá škola Ústeckého kraje je realizována od školního roku 2012/2013. Cílem soutěže je prostřednictvím soutěživosti žáků a škol zlepšit jejich výsledky ve vzdělávání. Motivační charakter soutěže je podpořen finančním bonusem pro deset nejlepších škol, který tyto školy využívají na zlepšení podmínek ke vzdělávání jak žáků, tak pedagogů. Školy soutěží v jednotlivých disciplínách, za které získávají body.

Jedná se o následující disciplíny: 1. Výsledky vzdělávání – body jsou přidělovány za vyznamenané žáky v běžných ročnících a vyznamenané u maturit či závěrečných zkoušek. 2. Soutěže – zde se hodnotí účast a umístění žáků v soutěžích od okresního kola či pořadatelství soutěží. Hodnotí se zejména olympiády, středoškolská odborná činnost, vědomostní soutěže, odborné profesní soutěže apod. 3. Spolupráce s VŠ a jinými vzdělávacími institucemi – zde jsou školám přidělovány body za počty studentů VŠ absolvující na SŠ odbornou praxi, či jiné obdobné formy spolupráce. 4. Spolupráce se zaměstnavateli a sociálními partnery – v této disciplíně se hodnotí počty žáků absolvující odbornou praxi u zaměstnavatelů, smlouvy na realizaci dalšího vzdělávání, uzavřené

mezi zaměstnavateli Ústeckého kraje a školou apod. 5. Zajištění vzdělávacích kurzů a exkurzí – body v této kategorii jsou přidělovány za zajištění vzdělávacích kurzů nad rámec běžné výuky, přednášek a exkurzí. 6. Vydavatelská činnost – zde se hodnotí vydání odborné publikace pro potřeby školního vyučování. 7. Doplnková činnost – v této disciplíně je ohodnocen celkový roční zisk z doplňkové činnosti. 8. Projektová činnost – školám jsou přidělovány body za bezproblémovou realizaci a ukončení projektu. 9. Vnitřní motivační nástroje pro pedagogy – v této poslední kategorii je bodován hodnotící systém motivující pedagogy k většímu zapojení do práce s žáky.

Školy jsou tedy motivovány zapojovat žáky do soutěží, více spolupracovat s firmami, sociálními partnery apod.

III.3.3.2 Přijímací zkoušky do maturitních oborů vzdělání

V roce 2013 Ústecký kraj realizoval projekt „Zajištění pilotní verze přijímacích zkoušek do maturitních oborů středních škol zřizovaných Ústeckým krajem“, a to na základě smlouvy uzavřené se společností www.scio.cz, s.r.o. Projekt se týkal testování žáků z obecných studijních předpokladů. Do pilotního projektu Ústeckého kraje se zapojilo celkem 3895 uchazečů o vzdělání ve středních školách (5379 přihlášek ve 2 termínech prvního kola přijímacího řízení).

V roce 2014 navázal Ústecký kraj projektem „Zajištění přijímacích zkoušek do čtyřletých maturitních oborů středních škol zřizovaných Ústeckým krajem pro školní rok 2014/2015“. Do projektu se zapojilo celkem 48 středních škol a 3 957 uchazečů (5893 přihlášek ve 2 termínech prvního kola přijímacího řízení). Uchazeči byli testováni v předmětech Český jazyk a Matematika.

Obdobně jako v Ústeckém kraji bylo v minulých letech postupováno v dalších krajích, které vynaložily na testování v rámci přijímacího řízení nemalé finanční prostředky.

Na základě opakovaných jednání zástupců krajů včetně Asociace krajů a krajských úřadů s MŠMT bylo ministerstvem v roce 2014 připraveno a zveřejněno „Vyhlášení pilotního ověřování organizace přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou s využitím centrálně zadávaných jednotných testů, Č. j.: MSMT-23913/2014, ze dne 30. 7. 2014“. MŠMT se tímto krokem rozhodlo zahájit proces hledání efektivní cesty k řešení problémů při přijímání žáků ke střednímu vzdělávání.

Do projektu se zapojilo 52 škol z Ústeckého kraje (z toho 47 krajských, 4 soukromé, 1 obecní) s obory vzdělání ukončovanými maturitní zkouškou. Jednotné testy tak absolvovalo 4697 uchazečů.

Převážná většina ředitelů středních škol centrálně zadávané jednotné testy v rámci přijímacího řízení vítá, chce je a považuje je za efektivní nástroj pro rozhodování. Pilotní ověřování splnilo všechny stanovené cíle.

III.3.4 Rozvoj středního školství v Ústeckém kraji

V případě nových žádostí o změnu v rejstříku škol a školských zařízeních bude kladen větší důraz na uplatnitelnost absolventů na trhu práce, a to jak ve vztahu k novým oborům, tak úpravě kapacit stávajících.

Nedostatek žáků pociťují postupně všechny typy škol, včetně gymnázií. V roce 2009 byla zaznamenána snaha vedení většiny gymnázií zajistit počty žáků cestou otevření více prvních ročníků ve víceletém gymnáziu.

Větší počet míst v primách pak vedl k odlivu možných budoucích žáků technických oborů vzdělání a současně k úbytku počtu žáků na druhých stupních základních škol. Na negativní důsledky tohoto trendu upozornily v první řadě obce, tedy zřizovatelé základních škol a vedení základních škol obecně. Možné negativní dopady v případě neuvážených a předčasných přijímání žáků pátých a sedmých tříd do gymnaziálního vzdělávání uvádějí i odborníci ze školských poradenských pracovišť. Vzhledem k celkovému poklesu počtu žáků v celé vzdělávací soustavě kraje a specifické roli víceletých gymnázií se zdá být kapacitně dostačující takový počet prim, který odpovídá počtu gymnázií. Jinými slovy jedna prima v každém gymnáziu. V dalších letech však bude pozornost zřizovatele zaměřena na zlepšení kvality vzdělání ve víceletých oborech gymnázia. Bude tedy třeba nabídku vzdělání ve víceletém gymnáziu racionalizovat tak, aby se v těchto typech škol vzdělávali především žáci nadaní, pro které pak ve vybraných gymnáziích bude možné vytvořit potřebné, často i individuální podmínky ke vzdělávání. Vzhledem k dostatečným kapacitám pak nebude doporučováno ani navyšování kapacit čtyřletých gymnázií.

Bude podporována kvalita a rozvoj polytechnického vzdělání, jako základní podmínky pro zvýšení konkurenceschopnosti Ústeckého kraje. Podpora bude rovněž směřovat k zavádění nových metod a postupů pro zvýšení atraktivity technických a přírodovědných oborů vzdělání, např. badatelsky orientovaná výuka. V této souvislosti bude kladen důraz na zlepšení materiálně technického vybavení relevantních oborů vzdělání.

Cílenými investicemi a zapojením dalších dostupných finančních zdrojů (ESIF) dosáhnout vybudování moderních center technického odborného vzdělávání a center pro podporu přírodních věd, umožňujících specializovanou a moderní výuku pro všechny žáky vybraných oborů. Centrum bude součástí některé páteřní střední odborné školy a centrum přírodovědného vzdělávání bude součástí jednoho z páteřních gymnázií. Projekt na vytvoření těchto center bude obsahovat ekonomickou, technickou, organizační a vzdělávací část, včetně principů jejich fungování.

Aby byla maximálně využita po celý rok, zajišťovala by tato centra vzdělávání vlastním žáků a rovněž žákům dalších škol, které budou mít ve vzdělávací nabídce stejné či obdobné obory vzdělání. Taková centra by kromě odborných pracovišť a laboratoří poskytovala také odpovídající ubytování a stravování pro hostující žáky a pedagogy. Pravidla a podmínky provozu center by byla stanovena centrálně zřizovatelem. Výhodou center by bylo, mimo jiné, zapojení špičkových pedagogických a dalších odborných pracovníků připravujících budoucí absolventy a v neposlední řadě by byla zajištěna ekonomická udržitelnost moderně vybavených center. Vybraným podpořeným oborům vzdělání a jejich absolventům by tak byla zajištěna maximální možná kvalita poskytovaného vzdělávání. Pro vybudování center bude v maximální možné míře využito již připravených projektů.

Bude akcentováno kvalitní všeobecné vzdělání ve všech typech středních škol, které umožní orientaci ve světě a adaptaci absolventů na měnící se podmínky na trhu práce. V této souvislosti bude také kladen důraz na podporu relevantních gramotností, zejména čtenářskou, matematickou a informační.

V oblasti infrastruktury bude potřeba zajistit na středních školách Ústeckého kraje odpovídající vnitřní datovou konektivitu a připojení k internetu. Na toto opatření je kladen důraz především v souvislosti s očekávanou digitalizací a elektronizací vybraných částí maturitních a závěrečných zkoušek. Kvalitní datová infrastruktura na středních školách je pak jedním ze základních předpokladů pro odpovídající rozvoj informační společnosti. Na základě výše uvedeného bude potřeba ve středních školách Ústeckého kraje provést audit stávajícího stavu s navržením optimálního řešení datové infrastruktury pro konkrétní školu.

III.3.4.1 Kritéria rozvoje oborové nabídky středních škol

Opatření :

- Vzhledem k dostačující nabídce oborů středního vzdělání a disponibilní kapacitě škol bude podpořen zápis nové střední školy pouze ve výjimečných a odůvodněných případech (např. s obory vzdělání technického nebo přírodovědného zaměření nebo s obory vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami), vždy však bude zohledněna již stávající nabídka oborů v daném regionu a dlouhodobé potřeby zaměstnavatelů.
- Do struktury oborů vzdělání s maturitní zkouškou bude nově zařazen nebo kapacitně posílen jen obor vzdělání, který bude nahrazovat jiný aktivní obor vzdělání s maturitní zkouškou (nebudou brány v úvahu obory, do kterých 3 roky nebyli přijímáni žáci).
- Do struktury oborů vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou bude nově zařazen nebo kapacitně posílen jen obor vzdělání, který bude odpovídat předpokládaným dlouhodobým budoucím potřebám trhu práce a podpořen odůvodněným stanoviskem zástupce sociálních partnerů (Svaz průmyslu a dopravy, Hospodářské komory, Agrární komory, Úřadu práce ČR). Při optimalizaci kapacit oborů středního vzdělání bude utlumen obor, jehož absolventi vykazují výrazně vyšší míru nezaměstnanosti (min. dvojnásobná míra nezaměstnanosti absolventů), než je průměr kraje.
- V oblasti oborů vzdělání s maturitní zkouškou odborného zaměření s výjimkou oborů vzdělání technického nebo přírodovědného zaměření (např. skupiny oborů 18 Informatické obory, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 28 Technická chemie a chemie silikátů, 37 Doprava a spoje, 53 Zdravotnictví, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie) nezvyšovat kapacity maturitních oborů středních škol, u kterých nezaměstnanost absolventů dlouhodobě překračuje krajský průměr nebo jejichž oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce nebo tyto obory mají unikátní obsah podle následujícího bodu.
- V oborech vzdělání, které mají unikátní obsah nebo jsou jedinečné v rámci ČR nebo jejichž oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, jejichž seznam byl dohodnut společně MŠMT a Asociací krajů, zahrne MŠMT do podkladů pro vydání rozhodnutí k zařazení uvedeného oboru vzdělání do struktury oborů vzdělání či zvýšení kapacity těchto oborů ve střední škole nebo konzervatoři odůvodněný souhlas Asociace krajů ČR. Seznam těchto oborů vzdělání MŠMT dohodne a Asociací krajů ČR a zveřejní na webových stránkách MŠMT a Věstníku MŠMT.
- V oblasti oborů vzdělání s výučním listem (v závislosti na uplatnění absolventů na trhu práce) nebudou navyšovány kapacity oborů vzdělání ve skupinách oborů, které mají dlouhodobě nezaměstnanost vyšší než průměr nezaměstnaných absolventů v rámci příslušného kraje nebo jejich oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce nebo tyto obory mají unikátní obsah podle předchozího bodu.
Pro posouzení dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů bude využíváno informací MŠMT, které tyto zveřejní k 31. 7. Informace pak poslouží pro řízení v následujícím školním roce.
- V oblasti oborů vzdělání s maturitní zkouškou všeobecného zaměření nebudou navyšovány kapacity 4, 6 a 8 letých gymnázií. Kapacita těchto oborů je dostačující. U víceletých gymnázií bude zachován poměr jedna prima/tercie na jedno gymnázium.
- V oborech nástavbového studia, kde dlouhodobá nezaměstnanost absolventů denní formy vzdělávání přesahuje 15 %, nebudou navyšovány oborové kapacity oproti kapacitám uvedeným v rejstříku škol a školských zařízení v roce 2014. Přehled skupin oborů vzdělání, v

nichž je dosahováno dlouhodobé nezaměstnanosti – jako průměr nezaměstnanosti absolventů středních škol za období posledních pěti let -, může být upraven na základě údajů Úřadu práce. V takovém případě bude přehled zveřejněn krajským úřadem do 31. 7. způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Výše uvedená opatření se vztahují na všechny formy vzdělávání, není-li uvedeno jinak.

III.3.4.2 Zvýšení kvality středního vzdělání

Opatření:

- Podpora odborného vzdělání, zejména polytechnických a řemeslných oborů vzdělávání – s vyšší poptávkou po absolventech na trhu práce; zajistit vybavení škol s relevantními obory vzdělání odpovídajícím materiálně technickým vybavením.
- Podporu směřovat k zavádění nových metod a postupů do výuky pro zvýšení atraktivity a efektivity vzdělávání v technických a přírodovědných oborech vzdělání.
- Bude podporována spolupráce ZŠ – SŠ – VŠ – zaměstnavatelé.
- Prostřednictvím stipendií budou podporovány vybrané obory vzdělání.
- Modernizace a zvýšení kvality datové infrastruktury škol (vnitřní konektivita a připojení k internetu).
- Podpora základních gramotností a výuky cizích jazyků.
- Vybudování center technického a přírodovědného vzdělávání v rámci vybraných páteřních škol.

K naplnění výše uvedených opatření bude v maximální možné míře využito finančních prostředků z ESIF.

III.4 Vyšší odborné vzdělávání

V oborech vyššího odborného vzdělání dochází k postupnému, ale dlouhodobému poklesu počtu studentů. Tento trend je dán jednak demografickým poklesem a jednak volnými kapacitami na vysokých školách. Většina žáků po úspěšném absolvování maturitní zkoušky volí raději právě studium na vysoké škole, i když absolventi vyšší odborné školy, zejména technického zaměření, jsou trhem práce velmi žádáni, což je dáno vyšším zaměřením VOŠ na praktickou profesní orientaci.

Tabulka č. 16: Vývoj počtu studentů denní formy studia v jednotlivých skupinách oborů vzdělání poskytujících vyšší odborné vzdělání a vzdělání v konzervatoři (dle KKO V s písmenem N) ve školách Ústeckého kraje

Skupina oborů	Školní rok					
	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
23 - Strojírenství a strojírenská výroba	0	0	0	0	0	19
26 - Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	43	44	43	46	35	19
36 - Stavebnictví, geodézie a kartografie	103	113	88	69	62	46
53 - Zdravotnictví	437	421	428	410	448	419
63 - Ekonomika a administrativa	159	155	148	151	116	102
64 - Podnikání v oborech, odvětví	174	203	220	207	211	195
65 - Gastronomie, hotelnictví a turismus	0	0	11	21	32	39
68 - Právo, právní a veřejnosprávní činnost	190	243	226	229	258	226
75 - Pedagogika, učitelství a sociální péče	170	203	196	179	180	174
82 - Umění a užité umění	253	244	238	198	160	138
Celkem studentů	1529	1626	1598	1510	1502	1377

Zdroj: MŠMT

V minulém období byl na základě požadavku zaměstnavatelů otevřen v Ústeckém kraji nový obor skupiny 23 Strojírenství a strojírenská výroba. K dlouhodobě stabilním se pak řadí obory skupiny 53 Zdravotnictví a 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče, což je způsobeno zejména zákonem stanovenou kvalifikací ve zdravotnických a pedagogických profesích. Z pohledu nabídky terciárního vzdělávání v Ústeckém kraji a potřebě zaměstnavatelů je potřeba zaměřit podporu skupinám oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika a 53 Zdravotnictví. Naopak nejvyšší míru nezaměstnanosti vykazují absolventi skupiny oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost, jejichž počet je též dlouhodobě stabilní.

III.4.1 Kritéria rozvoje oborové nabídky a podmínek ve vzdělávání VOŠ

Opatření:

- Zápis nové vyšší odborné školy bude podpořen pouze ve výjimečných a odůvodněných případech (např. pro technické a přírodovědné obory vzdělání), přičemž bude přihlášeno zejména k dlouhodobým potřebám trhu práce.
- Nebude podporováno navýšování kapacit v již stávajících oborech vyššího odborného vzdělání s výjimkou oborů vzdělání technického a přírodovědného zaměření, tedy skupiny oborů 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie a 53 Zdravotnictví.
- Do struktury oborů vzdělání ve vyšší odborné škole bude nově zařazen nebo kapacitně posílen jen obor vzdělání, který bude nahrazovat jiný aktivní obor vyššího odborného vzdělání o stejné kapacitě (s výjimkou odůvodněných žádostí podle předchozího bodu)
- Do struktury oborů vyššího odborného vzdělání může být nově zařazen nebo kapacitně posílen jen obor vzdělání, který bude odpovídat předpokládaným dlouhodobým budoucím potřebám trhu práce a podpořen odůvodněným stanoviskem zástupce sociálních partnerů (Svazu průmyslu a dopravy, Hospodářské komory, Agrární komory apod.) Při optimalizaci kapacit oborů vyššího odborného vzdělávání bude utlumen obor, jehož absolventi vykazují výrazně (dvojnásobná a vyšší míra nezaměstnanosti absolventů) vyšší míru nezaměstnanosti, než je průměr míry nezaměstnanosti kraje.
- V oborech vzdělání, které mají unikátní obsah nebo jsou jedinečné v rámci ČR nebo jejich oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, jejichž seznam byl dohodnut společně s MŠMT a Asociací krajů, je potřeba doplnit do podkladů pro vydání rozhodnutí k zařazení těchto oborů vzdělání do struktury oborů vzdělání či zvýšení kapacity těchto oborů odůvodněný souhlas Asociace krajů ČR. Seznam těchto oborů vzdělání je zveřejněn MŠMT na webových stránkách a Věstníku MŠMT.
- Bude podpořeno zlepšení materiálně technických podmínek přírodovědných a technických oborů vzdělání VOŠ, zejména z prostředků ESIF.

Výše uvedená opatření se vztahují na všechny formy vzdělávání.

IV. Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

V oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami vycházíme z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015-2020, kde je uvedeno, že základním cílem je zvýšit „schopnost vzdělávacího systému vytvářet podmínky a uplatňovat účinné postupy pro efektivní prevenci a kompenzaci zdravotních, sociálních, kulturních a jiných osobnostních znevýhodnění“ tak, aby nerovnosti v dosahovaných výsledcích byly co nejméně předurčovány faktory, které nemůže jedinec ovlivnit.

Důležitým dokumentem je také Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016-2018, jehož cílem je nastavení podmínek pro vzdělávání všech žáků tak, aby při zabezpečení adekvátních podpůrných opatření bylo možné vzdělávání uskutečňovat přednostně v hlavním vzdělávacím proudu.

IV.1 Síť škol samostatně určených pro vzdělávání žáků se SVP a žáci individuálně integrování

V Ústeckém kraji působilo v roce 2015 celkem 32 základních škol se vzdělávacím programem pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Většinu z nich, celkem 22, zřizuje kraj (z toho 19 samostatných) 8 škol zřizují obce a 2 školy jiný zřizovatel.

Trend inkluzivního vzdělávání a s tím spojené přijímání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) vede ke snižování počtu žáků ve školách samostatně zřízených pro žáky se SVP. Celkově tedy dochází ke snižování podílu počtu žáků, kteří jsou zařazeni do speciálních tříd. Ve školním roce 2010/2011 bylo takto zařazeno 7,4 % žáků, ve školním roce 2014/2015 to bylo již jen 5,6 %. Zatímco se během posledních pěti let celkový počet žáků vzdělávaných v základních školách na území Ústeckého kraje zvýšil o 7,8 % (ze 62 947 na 67 829), počet žáků ve speciálních třídách klesl o 19,6 % (z 5 028 na 4 041). Přičemž se snižuje především podíl žáků s lehkým mentálním postižením, kteří se vzdělávají ve speciálních třídách a jsou tedy častěji zařazováni do běžných tříd v rámci individuální integrace. Zatímco ve školním roce 2010/2011 tvořili 77,3 % všech žáků se zdravotním postižením, v následujících školních letech se jejich podíl snižoval až na současných 65,3 %. Oproti tomu se počet těchto žáků individuálně integrovaných v běžných třídách zvýšil za posledních 5 let o 85,5 %! Naopak, ve speciálních školách významně přibývá žáků s těžšími formami postižení, zejména žáků s poruchou autistického spektra.

Tabulka č. 17: Vývoj počtu žáků v základním vzdělání, kteří jsou zařazeni do speciálních tříd

Počet žáků zařazených do speciální třídy						
Postižení	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	vývoj v % proti roku 2010/2011
mentálně	3711	3378	3080	2775	2603	70
z toho středně těžce	845	548	460	407	342	40
těžce postižení	245	177	141	107	101	41
s hlubokým post.	31	28	18	17	16	52
sluchově	25	28	16	19	19	76
zrakově	12	17	13	11	12	100
vady řeči	120	105	125	143	177	148
tělesně	68	32	32	28	31	46
více vad	340	449	460	500	496	146
vývojové por. učení	853	536	380	372	277	32
vývojové por. chování	39	45	78	141	172	441
autisté	60	64	136	161	197	328
celkem	4801	4654	4320	4130	3984	83
celkem tříd	549	522	485	455	428	78

Zdroj: MŠMT

Speciální školy by měly v budoucnu poskytovat vzdělání především těm žákům, kterým jejich stupeň postižení neumožňuje vzdělávání v hlavním vzdělávacím proudu. Cílem je, aby individuální možnosti každého žáka mohly být rozvinuty a posíleny co nejvíce. Jaký typ zařízení tomu bude odpovídat více, musí být ve shodě se zájmy dítěte.

Vzhledem k ubývajícimu, celkovému počtu žáků, kteří se vzdělávají ve školách samostatně zřízených pro žáky se SVP, bude v budoucnu potřeba síť těchto škol upravit.

Již v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji 2012/2016 byla definována opatření, která měla otevřít maximum možností pro efektivní a pružné inkluzivní vzdělávání a měla poskytnout dětem a žákům co nejlepší podmínky k získání kvalitního vzdělávání, na základě kterého pak budou bez problémů pokračovat ve své vzdělávací kariéře. Rada Ústeckého kraje 10. 4. 2013 schválila „Strategii vytvoření ucelené soustavy škol pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Ústeckém kraji“. S ohledem na očekávaný vývoj v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bude dokument, ve spolupráci s odborníky v této oblasti, aktualizován a předložen ke schválení orgánům Ústeckého kraje. Cílem je prostřednictvím sloučení škol vytvořit stabilnější organizace, které dokáží zajistit co nejširší dostupnost speciálního vzdělávání při současném poklesu počtu žáků, kteří se ve školách samostatně zřízených pro žáky se SVP vzdělávají. Při realizaci budou použity již v kraji existující a osvědčené modely sloučení výše uvedených typů škol. V některých lokalitách není vyloučeno převzetí hlavní činnosti speciální školy, školou obecní, která zřídí třídy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Opatření:

- Aktualizace a následná realizace Strategie na vytvoření ucelené soustavy škol pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Ústeckém kraji. V těchto školách se budou vzdělávat žáci, kterým nebude postačovat poskytování podpůrných opatření k naplňování jejich vzdělávacích možností a jejich práva na vzdělání.

Tabulka č. 18: Vývoj počtu žáků se SVP v základním vzdělání, kteří jsou individuálně integrováni

Individuálně integrovaní žáci ZŠ						
Postižení	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	vývoj v % proti roku 2010/2011
mentálně	83	84	99	126	154	186
z toho středně těžce	23	6	6	5	8	35
těžce postižení	3	3	1	0	0	-
sluchově	66	55	64	70	72	109
zrakově	36	39	42	40	47	131
vady řeči	53	66	83	104	148	279
tělesně	75	70	74	64	59	79
více vad	46	53	75	111	126	274
Výv. por. učení	2681	2885	3007	3222	3167	118
výv.por.chov.	217	255	333	390	477	220
autisté	29	37	47	65	81	279
celkem	3286	3544	3824	4192	4329	132

Zdroj: MŠMT

Z tabulky je patrný, již výše uvedený, narůstající počet žáků individuálně integrovaných. I přes již realizovanou podporu Ústeckého kraje v oblasti logopedické prevence, kdy ve spolupráci s příspěvkovou organizací Ústeckého kraje, Logopedickou základní školou v Měcholupech a Asociací logopedů ve školství, formou realizace akreditovaných kurzů primární logopedické prevence,

podporuje Ústecký kraj další vzdělávání pedagogických pracovníků, významně narůstá počet dětí a žáků s vadami řeči. Kurz je realizován opakovaně již od roku 2012 a byl dosud podpořen částkou 270 tisíc korun. Absolvovalo jej více než 150 pedagogů. V kraji působí aktivní síť logopedických asistentů a průběžně zde působí cca 80 logopedů. Tento systém považujeme za mimořádně efektivní pro Ústecký kraj, neboť poskytuje logopedickou péči potřebným dětem a žákům přímo ve škole, což zajišťuje její dostupnost také v sociálně vyloučených oblastech.

Na základě statistik MŠMT je za poslední desetiletí výrazný nárůst počtu dětí s vadami řeči a s narušenou komunikační schopností téměř o 50 %, nárůst je patrný zejména u dětí v mateřských školách a prvního stupně základních škol. Tomuto počtu odpovídá i zkušenost pracovníků SPC, kteří uvádějí, že každé třetí až čtvrté dítě má menší či větší poruchu komunikačních schopností. Do budoucna, vzhledem k negativnímu vývoji v této oblasti, bude potřeba zvýšit podporu ve školách běžného typu pro práci s dětmi a žáky, s vadami řeči a narušenou komunikační schopností.

Opatření:

- Podpora systémového metodického vedení a DVPP v oblasti logopedických vad, včetně podpory zajištění vybavení škol kompenzačními pomůckami.

IV.2 Změny a opatření ve speciálním školství a vzdělávání žáků se SVP

Od školního roku 2016/2017 vstupuje v účinnost novela školského zákona, která významně upravuje systém vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Cílem je, aby se při zabezpečení odpovídajících podpůrných opatřeních podařilo uskutečňovat vzdělávání žáků především v hlavním vzdělávacím proudu.

V současné době se vzdělávání žáků se SVP řídí také vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění. Od školního roku 2016/2017 by měla vstoupit v účinnost nová vyhláška, která bude reagovat na novelu školského zákona v oblasti podpory vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Zároveň od tohoto školního roku bude zrušena příloha rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením.

Opatření:

- Úprava školních vzdělávacích programů a zahájení vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením podle upraveného RVP ZV.
- Podpora zajištění kvalitních školních pomůcek, úpravy a modernizace školních prostor, úpravy učeben, sportovišť a tělocvičen, vytváření kulturního prostředí s ohledem na zajištění práva žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na bezplatné poskytování podpůrných opatření.
- Podpora projektů, zejména z ESIF, které povedou k usnadnění procesu inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu.
- Vytvoření základních předpokladů pro proces inkluze ve všech školách hlavního vzdělávacího proudu. Bude nutné seznámit vedení škol a pedagogické pracovníky s novelou § 16 školského zákona a novými prováděcími předpisy ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a poradenstvím. Ve spolupráci s vybranými školskými poradenskými

zařízeními se uskuteční semináře pro školy, kterých se zúčastní ředitelé, učitelé i další pedagogičtí pracovníci školy.

- Podpora DVPP v oblasti speciální pedagogiky. V tomto směru spolupracovat s Pedagogickou fakultou Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, kde začíná realizace tohoto studia.
- Podpora rozšíření sítě školních psychologů a speciálních pedagogů v souvislosti s nárůstem počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v základních školách běžného typu tak, aby byly v co nejvyšší míře pokryty potřeby škol - především pak ve školách s vyšším počtem žáků, kteří vyžadují specifická podpůrná opatření.

IV.3 Asistenti pedagoga

Ve školním roce 2009/2010 pracovalo v základních školách v Ústeckém kraji, se souhlasem krajského úřadu, celkem 281 asistentů pro děti a žáky se zdravotním postižením. Z toho na základních školách zřizovaných obcemi bylo povoleno fyzicky 167 míst, přepočítáno 135,5 úvazků, ve speciálních školách bylo zaměstnáno fyzicky 114, přepočítáno na úvazky 94,95 asistentů pedagoga. Ve školním roce 2013/2014 to už bylo celkem 456 asistentů pedagoga, přičemž v obecních základních školách došlo k téměř dvojnásobnému nárůstu (322 asistentů pedagoga, přepočteno 206,9), zatímco ve speciálních školách došlo jen k mírnému nárůstu (134 asistentů pedagoga, 94,9 úvazku). Další školní rok byl tento **nárůst zhruba 20% a tento trend trvá**. To s sebou přináší zvýšené finanční náklady. Novelou školského zákona bude souhlas krajského úřadu zároveň znamenat přidělení finančních prostředků, proto je nutné ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, zřizovateli škol a samotnými školami zajistit, aby zřízení funkce asistenta pedagoga bylo účelné a odpovídající potřebám žáků.

Opatření:

- Seznamování vedení škol, pedagogických pracovníků, včetně asistentů pedagoga, s metodickým doporučením ke zřízení funkce asistenta pedagoga, které připravilo MŠMT ve spolupráci s NÚV.
- Podpora průběžného vzdělávání asistentů pedagoga, zajištění metodického vedení na území kraje a podpora DVPP v oblasti spolupráce učitel – asistent pedagoga.

V. Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných

V červenci 2014 založila Pedagogicko – psychologická poradna Ústeckého kraje a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Teplice, příspěvková organizace, Středisko podpory nadání v PPP Kadaň. Středisko vyhledávají rodiče mimořádně nadaných dětí z celého Ústeckého kraje. Odborníci obvykle nadané děti vyšetřují v prostorách PPP Kadaň, ale v případě potřeby vyjíždějí vyšetřit nadané dítě do ZŠ, či spádové pedagogicko-psychologické poradny.

Činnost Střediska podpory nadání zajišťují dvě krajské koordinátorky pro mimořádně nadané děti. Obě koordinátorky nadaných dětí se 4x ročně účastní celostátních setkávání krajských koordinátorů k nadaným v Praze v Národním ústavu pro vzdělávání. Obě budou členkami Krajské koordinační skupiny Ústeckého kraje v rámci Národní sítě podpory nadání.

Středisko podpory nadání nabízí posouzení úrovně rozumových schopností, identifikaci mimořádně nadaného dítěte, posouzení struktury nadání, posouzení tvořivosti, odhalení tzv. dvojí výjimečnosti (přítomnost mimořádného nadání a zároveň nějakého handicapu – nejčastěji ADHD, ADD, specifických poruch učení, poruchy autistického spektra), zhodnocení úrovně školních dovedností dítěte a návazně doporučení vhodných podpůrných opatření pro vzdělávání. Pracovnice Střediska konzultují s rodiči nadaných vhodný způsob rozvoje nadání dítěte i specifika vývoje a výchovy mimořádně nadaných dětí. S učiteli konzultují vhodná podpůrná vzdělávací opatření a pomáhají při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů pro mimořádně nadané.

Z 83 identifikovaných mimořádně nadaných dětí, které byly ve školním roce 2014/2015 vyšetřeny v poradnách Ústeckého kraje, jich 45 bylo vyšetřeno pracovníky Střediska podpory nadání.

V následující tabulce jsou uvedeny počty mimořádně nadaných klientů za jednotlivé poradny (v závorce počet nadaných dívek) podle vzdělávací úrovně ISCED ve školním roce 2014/2015.

Tabulka č. 19: Počty mimořádně nadaných klientů za jednotlivé PPP Ústeckého kraje

Poradna	ISCED 0	ISCED 1	ISCED 2	ISCED 3	Celkem
Středisko podpory nadání	3 (2)	32 (14)	4 (0)	6 (4)	45 (20)
Děčín	0 (0)	0 (0)	2 (1)	0 (0)	2 (1)
Chomutov	0 (0)	1 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (0)
Louny	0 (0)	1 (0)	4 (2)	0 (0)	5 (2)
Litoměřice	0 (0)	5 (1)	1 (0)	0 (0)	6 (1)
Most	0 (0)	1 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (0)
Roudnice	0 (0)	2 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (0)
Rumburk	0 (0)	1 (0)	2 (1)	1 (0)	4 (1)
Teplice	0 (0)	2 (2)	0 (0)	2 (2)	4 (4)
Ústí nad Labem	0 (0)	7 (1)	2 (0)	3 (0)	12 (1)
Žatec	0 (0)	0 (0)	1 (0)	0 (0)	1 (0)
Celkem	3 (2)	52 (18)	16 (4)	12 (6)	83 (30)

V rámci péče o talentované žáky krajský úřad pověřuje jednotlivé subjekty (školy a střediska volného času) organizací soutěží MŠMT typu A a B a přerozděluje v rámci přenesené působnosti státní prostředky na uvedenou činnost. Zároveň z rozpočtu kraje doplňuje potřebné finance na uvedené soutěže a zajišťuje jejich koordinaci. Žáci tak mají možnost tímto způsobem porovnat své schopnosti, nadání či znalosti se svými vrstevníky v předmětových, uměleckých či sportovních soutěžích a zároveň se podílet na reprezentaci Ústeckého kraje. V rámci podpory přírodních věd jsou realizovány projekty na podporu výuky matematiky a přírodovědných předmětů. Kraj hodlá nadále spolupracovat a podílet se na organizaci a financování uvedených aktivit. Do budoucna je třeba zvýšit metodickou spolupráci krajských a okresních komisí s pedagogy jednotlivých škol. Velký význam má také finanční podpora kraje školám při organizaci nejrůznějších soutěží či přehlídek regionálního, celostátního či mezinárodního charakteru.

Opatření:

- Zajišťovat a analyzovat potřeby poradenských služeb ve školách a školských zařízeních ve vztahu k péči o děti a žáky mimořádně nadané
- Pracovat na systému depistáží a screeningů a poté následné diagnostiky a rozvojových programů v oblasti mimořádně nadaných dětí
- Vytvářet podmínky pro práci krajských koordinátorů péče o děti a žáky mimořádně nadané.

VI. Další vzdělávání a další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání je obvykle definováno jako vzdělávání v dospělém věku. Od počátečního vzdělávání, které probíhá od dětství, je většinou odděleno vstupem na trh práce nebo jinou formou časového odstupu od ukončení počátečního vzdělání. DV lze dále rozdělit například na formální a neformální. Cílem v oblasti dalšího vzdělávání je o vytvoření fungujícího systému odpovídajícího potřebám dynamicky se proměňující znalostní společnosti a trhu práce. Takový systém musí být zároveň pevně

ukotven v legislativním a institucionálním rámci, který je v současné době dán zákonem č. 179/2006 Sb. o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, v platném znění.

V tomto procesu je zásadní aktivita jednotlivce, který se musí chtít vzdělávat po celý život a musí aktivně vyhledávat příležitosti ke svému rozvoji v době, která je charakterizovaná neustálými změnami. Získané vzdělání začne zastarávat v okamžiku, kdy občan opustí školu či jinou vzdělávací instituci. Z hlediska možnosti každého člověka je prožít kvalitní život a pochopit, že změna není hrozba, ale příležitost, je celoživotní učení a vzdělávání jedním z klíčových témat současnosti. V tomto smyslu využije Ústecký kraj všech možností k motivačnímu a stimulujícímu působení na své občany.

VI.1 Další vzdělávání v Ústeckém kraji

Kurzy neformálního dalšího vzdělání - tabulka ukazuje nabídku kurzů podle jednotlivých krajů. Ústecký kraj se svou nabídkou 890 kurzů lze zařadit spíše k republikovému průměru. Vyšší podíl těchto kurzů je zaměřen na specifické odborné vzdělávání.

Tabulka č. 20: Počty nabízených kurzů podle obsahového zaměření, absolutní počty a procentuální zastoupení nabízených kurzů (běhů kurzů) dalšího vzdělávání v členění podle obsahového zaměření

TYP KURZŮ	Celkem počet kurzů DV		Jazykové kurzy		Profesní specifické odborné kurzy		Profesní všeobecné kurzy		Zájmové		Nezařazené	
KRAJ	Počet	v %	Počet	v %	Počet	v %	Počet	v %	Počet	v %	Počet	v %
Hl. m. Praha	17320	48,7	3003	17,3	10233	59,1	2650	15,3	87	0,5	1347	7,8
Jihočeský kraj	943	2,7	185	19,6	545	57,8	142	15,1	1	0,1	70	7,4
Jihomoravský kraj	6346	17,9	417	6,6	4729	74,5	744	11,7	63	1	393	6,2
Karlovarský kraj	342	1	60	17,5	233	68,1	39	11,4	0	0	10	2,9
Královéhradecký kraj	789	2,2	97	12,3	446	56,5	168	21,3	11	1,4	67	8,5
Liberecký kraj	700	2	99	14,1	416	59,4	123	17,6	1	0,1	61	8,7
Moravskoslezský kraj	2542	7,2	325	12,8	1341	52,8	521	20,5	55	2,2	300	11,8
Olomoucký kraj	723	2	123	17	397	54,9	130	18	7	1	66	9,1
Pardubický kraj	703	2	116	16,5	473	67,3	75	10,7	3	0,4	36	5,1
Plzeňský kraj	1098	3,1	261	23,8	549	50	141	12,8	32	2,9	115	10,5
Středočeský kraj	1230	3,5	121	9,8	507	41,2	554	45	1	0,1	47	3,8
Ústecký kraj	890	2,5	90	10,1	562	63,1	170	19,1	0	0	68	7,6
Kraj Vysočina	772	2,2	79	10,2	515	66,7	126	16,3	0	0	52	6,7
Zlínský kraj	887	2,5	99	11,2	551	62,1	83	9,4	1	0,1	153	17,2
Nezařazeno	245	0,7	67	27,3	92	37,6	61	24,9	4	1,6	21	8,6
Celkem ČR	35530	100	5142	14,5	21589	60,8	5727	16,1	266	0,7	2806	7,9

Zdroj: www.dvmonitor.cz

VI.1.1 Další vzdělávání na středních a vyšších odborných školách

Nabídka dalšího formálního vzdělávání je tvořena kapacitou vzdělávacích programů na školách otevřených ve formách umožňujících kombinaci se zaměstnáním či rodinným životem. Jedná se například o dálkové, večerní, kombinované, distanční či ostatní formy vzdělávání. Níže jsou uvedeny

tabulky s počty volných studijních míst podle jednotlivých kategorií vzdělávání. Nejvyšší nabídka se týká oborů kategorie L0+L5 a to počtem 1010 volných míst z celkových 2635.

Tabulka č. 21: Počet volných studijních míst v jiných formách studia, které mohou střední a vyšší odborné školy uchazečům o vzdělávání nabídnout dle kategorií dosaženého vzdělání

Kraj/rok	2009/1 0	2010/1 1	2011/1 2	2012/1 3	2013/1 4	2014/1 5	2015/1 6
Kategorie E + H	0	72	80	60	70	102	118
Kategorie L0 + L5	1188	1058	1307	1142	1096	1179	1010
Kategorie M	473	511	554	635	745	625	832
Kategorie K	24	44	44	30	54	50	20
Kategorie N	442	344	448	680	826	710	655
Celkem	2127	2029	2433	2547	2791	2666	2635

Zdroj: www.dvmonitor.cz

V roce 2014/2015 nabízely střední a vyšší odborné školy v jiných formách studia 2666 volných míst. Celkem se do studia nově zapsalo pouze 1059 zájemců. Počet volných studijních míst na středních a vyšších odborných školách narůstá, což je, mimo jiné, dáno snahou škol využít volné kapacity v důsledku demografického poklesu počtu žáků v denní formě studia.

Tabulka č. 22: Počet nově zapsaných do jiných forem studia v oborech středních a vyšších odborných škol (celkem)

Kraj/rok	2008/0 9	2009/1 0	2010/1 1	2011/1 2	2012/1 3	2013/1 4	2014/1 5
Ústecký kraj	1632	1865	1706	1230	1363	1401	1059

Zdroj: www.dvmonitor.cz

Ve sledovaném období výrazně klesl počet žáků v jiných formách studia dalšího vzdělávání. Tento trend může být způsoben poměrně masivní nástupem uznávání profesních kvalifikací dle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. V tomto směru sehrály důležitou roli projekty UNIV, do kterých se zapojila řada středních škol, které jsou zřizovány Ústeckým krajem.

V rámci nabízených programů dalšího vzdělávání středními školami v Ústeckém kraji jsou dominantní obory skupin „Gastronomie, hotelnictví a turismus“ a „Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika“, které v součtu tvoří více než jednu třetinu všech nabízených programů dalšího vzdělávání. Významněji zastoupeny jsou ještě obory skupin „Jazyky“, „Strojírenství a strojírenská výroba“, „Ekonomika a administrativa“, „Stavebnictví, geodézie a kartografie“ a „Osobní a provozní služby“. Zanedbatelně jsou v nabídce zastoupeny obory skupin „Doprava a spoje“, „Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství“, „Pedagogika, učitelství a sociální péče“ a „Umění a užité umění“.

Lze konstatovat, že paleta nabízených programů a kurzů je z celokrajského hlediska poměrně rozmanitá a pestrá. Nicméně relevance nabídky ve vztahu k místním požadavkům trhu práce a potencionálních účastníků je diskutabilní. Pokud již má vedení školy motivaci a podmínky ke vzdělávání dospělých, charakter její vzdělávací nabídky vychází obvykle pouze z možnosti navázat na některý z oborů v počátečním vzdělávání. Vznik programu jako reakce na vlastní průzkum trhu práce tak, aby byl program skutečně odezvou na aktuální poptávku, je spíše výjimkou. Lze to doložit na příkladu nejpočetnější skupiny programů z oboru gastronomie, jejichž nabídka se zdá být neadekvátní potřebám trhu práce. V evidenci úřadů práce se totiž mezi nezaměstnanými napříč všemi okresy kraje nachází významné počty kuchařů, číšníků a servírek.

Nadpoloviční většinu nabídky tvoří vzdělávací programy, které školy připravují s aspirací na uplatnění ve výběrových řízeních úřadů práce pro realizaci rekvalifikací. V rámci této skupiny můžeme vzdělávací programy rozdělit na dva dílčí typy - na programy tvořené dle Národní soustavy kvalifikací a na ostatní rekvalifikační programy.

I když NSK zatím stále ještě neobsahuje schválené dílčí kvalifikace pro všechny profese a povolání, vzdělávací programy prvního typu v nabídce škol mírně převažují. Z toho lze usuzovat, že školy přijaly systém definovaných standardů dílčích kvalifikací a jsou schopny jim svou nabídku přizpůsobit. Díky tomu, že legislativa nařizuje úřadům práce vyhlášovat rekvalifikace v souladu s NSK a v návaznosti na zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, v platném znění, lze do budoucna předpokládat, že tyto vzdělávací programy budou zcela dominovat. Pro školu jako dodavatele rekvalifikací je tato skutečnost o to zajímavější, že pokud je škola autorizovanou osobou s oprávněním provádět zkoušky dle výše uvedeného zákona, je jí v rámci rekvalifikačního kurzu uhrazena nejen výuka uchazečů o zaměstnání, ale také vlastní provedení zkoušky. Mimo to se nabízí možnost motivovat absolventa takové rekvalifikace pro získání dalších dílčích kvalifikací, prostřednictvím kterých by mohl získat kvalifikaci úplnou a s ní i stupeň vzdělání např. výuční list. Rekvalifikace se tak stávají finančně lukrativnější a i administrativní zátěž spojená se zpracováním nabídky do výběrového řízení školy neodradí. Přibližně třetina programů dále vzniká ve spolupráci se sociálními partnery – firmami, úřady, živnostníky atd., mnohdy i na jejich přímou objednávku a s konkrétním zadáním podoby profilu absolventa. Zde školy obratně využívají své vazby se sociálními partnery z počátečního vzdělávání a jejich spolupráce s aktéry trhu práce tím získává další rozměr. Poslední a dle očekávání nejslabší cílovou skupinou dospělých, pro kterou školy vzdělávací programy připravují, jsou samoplátcí. Příčinou jejich nevýznamného zastoupení je především obecně nízká motivace a neochota naší dospělé populace se dále vzdělávat, ale i ekonomické důvody.

VI.1.2 UNIV

Záměry MŠMT a vlády ČR v oblasti koncepčního rozvoje dalšího vzdělávání (viz. Akční plán podpory odborného vzdělávání a Strategie celoživotního učení ČR) Ústecký kraj dlouhodobě podporuje svým zapojením do realizace systémových projektů z řady UNIV. V pořadí posledním z nich byl v roce 2015 ukončený projekt UNIV 3, který byl financován ze zdrojů ESF a státního rozpočtu ČR a který byl opět orientován na podporu intenzivnějšího zapojení dospělé populace do vzdělávacích aktivit, a to zejména v rámci dalšího profesního vzdělávání s využitím systému profesních kvalifikací daných Národní soustavou kvalifikací (NSK). Konkrétním cílem projektu UNIV 3 (Uznávání neformálního a informálního vzdělávání - podpora procesů uznávání) bylo zkvalitnit systém rekvalifikací širokou podporou procesu uznávání výsledků předchozího učení a modernizací procesu akreditací.

V předchozím projektu UNIV 2 KRAJE se měly zapojené střední školy proměnit v otevřené instituce, tzv. centra celoživotního učení, která jsou schopna naplňovat koncept celoživotního učení, tj. poskytovat vzdělávání jak v oborech počátečního vzdělání, tak široké spektrum dalšího vzdělávání pro cílovou skupinu dospělých. V projektu UNIV 3 na tuto činnost školy navázaly tvorbou a pilotním ověřením rekvalifikačních programů, které budou následně sloužit jako etalon pro realizaci rekvalifikačního vzdělávání pod hlavičkou úřadů práce. Jedním z výstupů projektu tak bylo vytvoření více než 400 modulových rekvalifikačních programů podle standardů Národní soustavy kvalifikací, které jsou nyní k dispozici všem subjektům poskytujícím rekvalifikační vzdělávání. Vzdělávací instituce Ústeckého kraje přispěly autorsky k plnění této kvóty celkem 53 vzdělávacími programy. Do práce se v této aktivitě zapojilo 209 osob z tvůrčích týmů jednotlivých vzdělávacích institucí. Připravené rekvalifikační programy byly pro potřeby jejich následného pilotního ověření

doplněny o úvodní informačně diagnostický modul, pomocí kterého byly kompetence účastníků diagnostikovány ve vztahu ke standardu konkrétní profesní kvalifikace. Následně tak pokračovala aktivita vlastního pilotního ověření těchto programů v praktické výuce, která měla účastníky dovést až k úspěšnému složení zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

V Ústeckém kraji se po dobu realizace projektu uskutečnilo 64 pilotních ověřování ze 17 oborových skupin (nejčastěji Strojírenství – 8x, Stavebnictví – 8x a Zemědělství a lesnictví – 7x). Do pilotáží se zapojilo 25 vzdělávacích institucí, výuky v celkovém rozsahu 9 129 hodin se zúčastnilo celkem 569 osob, z nichž 77% uspělo při složení závěrečné zkoušky odpovídající standardu dané profesní kvalifikace dle NSK.

Do realizace projektu UNIV 3 bylo v Ústeckém kraji zapojeno 29 vzdělávacích institucí, z toho 23 středních škol zapsaných ve školském rejstříku a 6 soukromých vzdělávacích institucí.

Tabulka č. 23: Vzdělávací instituce zapojené do projektu UNIV 3 v Ústeckém kraji

č.	kraj/okres	název školy	zřizovatel
1.	ULK/CV	SOŠ energetická a stavební, OA a SZŠ, Chomutov	Ústecký kraj
2.	ULK/CV	SŠ technická, gastronomická a automobilní, Chomutov	
3.	ULK/DC	SOŠ mediální grafiky a polygrafie, Rumburk	
4.	ULK/DC	SŠ lodní dopravy a technických řemesel, Děčín	
5.	ULK/DC	SŠ zahradnická a zemědělská A. E. Komerse, Děčín	
6.	ULK/DC	SŠ řemesel a služeb, Děčín	
7.	ULK/DC	SPŠ a SOŠ, Varnsdorf	
8.	ULK/DC	Střední lesnická škola a SOŠ, Šluknov	
9.	ULK/DC	HC Grizzly Děčín, s.r.o.	soukromý subjekt
10.	ULK/DC	A1 Team CZ s.r.o., Děčín	
11.	ULK/LN	Gymnázium a SOŠ, Podbořany	Ústecký kraj
12.	ULK/LN	OA a SOŠ generála Františka Fajtla, Louny	
13.	ULK/LT	Soukromá podřipská SOŠ a SOU, o.p.s., Roudnice nad Labem	soukromý subjekt
14.	ULK/LT	Gymnázium, SOŠ a SOU, o.p.s., Litoměřice	
15.	ULK/LT	SOŠ technická a zahradnická, Lovosice	Ústecký kraj
16.	ULK/MO	SOŠ, Litvínov - Hamr	
17.	ULK/MO	VOŠ ekonomická, sociální a zdravotnická, OA, SPgŠ a SZŠ, Most	
18.	ULK/MO	SPŠ a SOŠ gastronomie a služeb, Most	
19.	ULK/MO	SŠ technická, Most	
20.	ULK/TP	Hotelová škola, OA a SPŠ, Teplice	
21.	ULK/TP	SŠ obchodu a služeb, Teplice	
22.	ULK/TP	SŠ stavební, Teplice	
23.	ULK/UL	SŠ obchodu, řemesel, služeb a Základní škola, Ústí nad Labem	soukromý subjekt
24.	ULK/UL	SPŠ, Ústí nad Labem	
25.	ULK/UL	SPŠ stavební, SOŠ stavební a technická, Ústí nad Labem	
26.	ULK/UL	Chráníme s.r.o., Ústí nad Labem	
27.	LBK/CL	Naše město o.s., Česká Lípa	
28.	LBK/LB	ZELENÉ ÚDOLÍ Plus s.r.o., Liberec	
29.	LBK/CL	ELEKCE s.r.o., Horní Libchava	

Je nesporné, že záměr projektu UNIV 3 byl smysluplný a svým obsahem reagoval na potřeby Ústeckého kraje. Obecně patří vzdělaností úroveň dospělé populace v našem regionu k nejhorším v ČR, obdobně se kraj dlouhodobě potýká s vysokou mírou nezaměstnanosti. Projekt sice nemohl aspirovat na to, že tento trend změní, ale umožnil zapojeným vzdělávacím institucím systémově rozšířit nabídku vzdělávacích služeb pro dospělé a převzít know-how pro tvorbu vzdělávacích programů, jejich výuku a realizaci zkoušek dle zákona o ověřování a uznávání výsledků předchozího učení. Nezpopchybnitelným přínosem byl projekt i pro samotné účastníky vzdělávání, kteří měli možnost zdarma získat profesní kompetence pro různé pracovní činnosti a zvýšit si tak míru své uplatnitelnosti na trhu práce.

Z hlediska poptávky zaměstnavatelů jsou za „nedostatkové“ dlouhodobě považováni zejména absolventi učebních oborů technického směru, kteří jsou zároveň ochotni skutečně pracovat. Ústecký kraj se snaží na tuto situaci reagovat např. prostřednictvím stipendijního programu na podporu vybraných oborů (Čalouník, Instalatér, Klempíř - stavební výroba, Obkladač, Pokrývač, Tesař, Řezník – uzenář, Zámečnick (Strojní mechanik), Zedník, Aplikovaná chemie). Stejně tak školy dělají ve svých náborových kampaních v posledních letech maximum pro získání žáků do oborů, které poptává trh práce. Ty jsou ovšem obvykle náročnější na studium a praxi a pro absolventy základních škol se nejeví jako dostatečně atraktivní. V tomto ohledu se tedy otevírá široký prostor pro přesunutí této neuspokojené poptávky do segmentu vzdělávání dospělých, kteří mají možnost cestou profesních kvalifikací pružně reagovat na potřeby zaměstnavatelů. Nicméně, ochota dospělých zapojit se v našem kraji do dalšího vzdělávání je do značné míry limitována vzdělaností strukturou obyvatelstva a jeho sociálním složením. Z průzkumů totiž vyplývá, že nejčastější překážkou pro zapojení do celoživotního učení je, kromě ekonomické stránky, nízká úroveň původně dosaženého vzdělání. Zkrátka lidé se domnívají, že nejsou dostatečně vzděláni, aby se mohli dále vzdělávat. V tomto ohledu jsou obyvatelé našeho kraje oproti jiným poněkud hendikepováni a bude třeba je trpělivě a opakovaně přesvědčovat o tom, že pouze celoživotní učení je cestou k úspěšnému uplatnění se na trhu práce.

Bohužel však není možné konstatovat, že by záměr projektu UNIV 3 masivně oslovil také poptávkovou stranu dalšího vzdělávání, tj. zaměstnavatele a úřady práce. Trh práce totiž stále nevnímá systém Národní soustavy kvalifikací jako plnohodnotnou alternativu k prokázání profesních kompetencí jako u počátečního vzdělávání. Na vině je zřejmě nedostatečná popularizace systému a chybějící osvěta. I když i zde se situace, v porovnání s předchozími lety, zlepšuje. V mnoha sférách (např. ve službách) nejsou navíc zaměstnavatelé motivováni k investicím do zvyšování profesních dovedností svých zaměstnanců. Oproti tomu má řada větších (většinou nadnárodních) firem své vlastní, zavedené a prověřené systémy vzdělávání a profesního růstu svých zaměstnanců a nutně nepotřebuje certifikaci kompetencí s celorepublikovou platností. I přesto je ale potěšující, že se našlo několik osvědčených zaměstnavatelů i v Ústeckém kraji, kteří v NSK uviděli příležitost vlastního personálního rozvoje a zapracovali jej do svých kariérních řádů (např. Chart Ferox a.s. Děčín, Kerner s.r.o. Chomutov).

Projekt svým obsahem přímo reagoval na potřeby úřadů práce, konkrétně na jeden z jejich nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, a sice rekvalifikace. Bohužel se nepodařilo v Ústeckém kraji projektové aktivity s ÚP více provázat a využít evidovaných uchazečů o zaměstnání pro výraznější zapojení do realizovaných pilotních ověřování. Důvody byly spíše formální a vyplývající ze současné legislativy, která dává nezaměstnaným celou řadu práv, ale požaduje jen minimum vynutitelných povinností. Ze zkušeností subjektů nabízejících další profesní vzdělávání, zejména škol, navíc vyplývá, že současné podmínky, za kterých úřady práce rekvalifikace realizují, nejsou pro vzdělavatele přívětivé a skýtají mnoho překážek, a to jak v systému zvolené rekvalifikace, tak u rekvalifikací

vyhlašovaných veřejnou soutěží. I to je omezujícím faktorem pro další rozvoj Národní soustavy kvalifikací.

Budoucí rozšíření nabídky kurzů předpokládá přispět ke zvýšení účasti obyvatel na dalším vzdělávání. Po ukončení školy se totiž dále vzdělává pouze menší část obyvatel ČR a to při rychlých ekonomických i společenských změnách globalizovaného světa nestačí.

V souvislosti s evaluačními procesy příspěvkových organizací v oblasti školství a při hodnocení práce středních a vyšších odborných škol jako takových bude vhodné zařadit jako jedno z podstatných kritérií způsob a intenzitu zapojení do realizace dalšího vzdělávání a uznávání výsledků dalšího vzdělávání podle zákona č. 179/2006 Sb.

Opatření

- Podpořit zavedení jednoduchého, přístupného a dlouhodobě spravovaného informačního systému s ucelenou nabídkou dalšího vzdělávání v kraji.
- Podpora systému dílčích kvalifikací podle zákona č.179/2006 Sb., jakožto nejprogresivnější formy účinné rekvalifikace možných pracovních sil.
- Podpora veškeré účelné prezentace výsledků dalšího vzdělávání především v sekci technických oborů – je třeba rychle a účinně zvýšit jejich prestiž. Zdá se, že v oblasti technických oborů v dalším vzdělávání leží nejkritičtější oblast. Dostatečně pestrá a atraktivní nabídka je důležitá pro sladění poptávky trhu práce a vzdělávací nabídkou.
- Podpora škol a vzdělávacích institucí, které poskytují další vzdělávání v souladu se strategií kraje.
- Při investiční strategii zohlednit poskytování dalšího vzdělávání středními školami zřizovanými Ústeckým krajem
- Motivování hospodářské komory a dalších zaměstnavatelských sdružení a svazů k provázání spolupráce škol a firem v oblasti dalšího vzdělávání.
- Zapojení Rady pro RLZ Ústeckého kraje do činností vedoucích k podpoře dalšího vzdělávání.
- Vytváření podmínek pro získání, změnu, rozšíření či zvýšení kvalifikace dospělých obyvatel kraje podporou činnosti středních škol jako autorizovaných osob podle zákona č. 179/2006 Sb. a podporou výstupů projektů UNIV.
- Zařazení jako jednoho z podstatných kritérií hodnocení škol způsob a intenzitu zapojení do realizace dalšího vzdělávání a uznávání výsledků dalšího vzdělávání podle zákona č. 179/2006 Sb.

VI.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)

VI.2.1 Národní institut pro další vzdělávání (NIDV)

Další vzdělávání pedagogických pracovníků garantuje **Národní institut pro další vzdělávání (NIDV)**, který zřizuje MŠMT. Prostřednictvím svých pracovišť poskytuje konzultační, metodickou a odbornou podporu vzdělávacím institucím ve všech krajích ČR. Institut v rámci své činnosti poskytuje vzdělávání pedagogických pracovníků na zakázku škol a pedagogických sborů.

Prioritní témata NIDV pro období 2015-2020 jsou:**1. Implementace kariérního systému pedagogických pracovníků**

NIDV ve spolupráci s dalšími odborníky připravuje systémový projekt na pilotní ověřování všech procesů kariérního systému učitelů ve všech krajích ČR tak, aby od školního roku 2018/2019 bylo možné kariérní systém spustit v plném rozsahu.

2. Příprava pedagogických pracovníků vzdělávajících žáky cizince

NIDV prostřednictvím svých krajských pracovišť zabezpečuje systematickou, cílenou metodickou a vzdělávací podporu školám, pedagogickým pracovníkům i samotným rodinám dětí-žáků cizinců.

3. Zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků v práci s žáky s potřebou podpůrných opatření (inkluze)

Zabezpečování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení a konzultační, podpůrná činnost v oblastech zaměřených na porozumění podpůrným opatřením, na inkluzivní pedagogiku a její zavádění do praxe.

4. Podpora pedagogických pracovníků při rozvoji nadání u dětí a žáků a síťování zainteresovaných stran

V rámci realizovaného Systému podpory nadání lze využít nabídky poskytované krajskými pracovišti NIDV v oblasti služeb pro pedagogické pracovníky i aktivit určených přímo pro žáky. V oblasti koncepční lze provázat krajské koncepce podpory nadání s Konceptí na podporu nadání a péče o nadané na období 2014-2020 schválenou MŠMT.

5. Podpora vedení škol při přípravě a realizaci strategických plánů rozvoje

V rámci individuálního projektu systémového „Strategické řízení a plánování ve školách a v územích“ bude NIDV školám nabízet rozvoj v oblasti strategického řízení a pedagogického vedení škol. Na úrovni MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ bude připraveno prezenční a e-learningové vzdělávání, pro mateřské a základní školy i externí odborná pomoc.

6. Další vzdělávání pedagogů volného času a pracovníků pracujících s mládeží

NIDV nabízí další vzdělávání pedagogů volného času a pracovníků pracujících s mládeží ve třech hlavních rovinách – manažerské studium řídících pracovníků, studium pedagogiky volného času a průběžné vzdělávání, přičemž tyto možnosti jsou otevřené i pro členy NNO pracující s dětmi a mládeží ve volném čase. Součástí celostátní nabídky NIDV realizované v každém kraji jsou vzdělávací programy k prohloubení kvalifikace určené pedagogickým pracovníkům školských zařízení pro zájmové vzdělávání.

VI.2.2 Zařízení pro další vzdělání pedagogických pracovníků Ústeckého kraje

Pro zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků bylo zřízeno Ústeckým krajem Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků jako součást Pedagogicko psychologické poradny Ústeckého kraje.

Oblast DVPP je deklarována v hlavní činnosti PPP ÚK v její zřizovací listině. Zařízení nabízí akreditované programy MŠMT.

V současné době disponuje více než 150 akreditacemi a každé pololetí školního roku aktualizuje vzdělávací nabídku, která kopíruje poptávku MŠ, ZŠ i SŠ. Nejčastěji zařazované vzdělávací akce jsou z oblasti speciální pedagogiky, psychologie a didaktiky vzdělávacích předmětů. Semináře jsou cíleny na širokou vrstvu pedagogických pracovníků napříč všemi stupni vzdělávání. Vzdělávací akce probíhají ve standardně vybavených učebnách v Teplicích, Ústí nad Labem a Chomutově. V dalších městech např. Děčín, Louny, Rumburk akce probíhají v prostorách místních škol.

Seznam všech akcí je umístěn na portálu VACLAV, který vznikl v rámci realizovaného projektu z OP VK.

Projekt VACLAV (V-zdělávání, A-kreditace, C-ertifikace, L-ektorství, A-kcelerace, V-ýkon) trval od ledna 2009 do prosince 2011 a sledoval tři základní klíčové aktivity:

- a) tvorbu programů dalšího vzdělávání pedagogů a dalších pracovníků ve školství a zároveň akreditování jednotlivých vzdělávacích programů,
- b) výstavbu a zprovoznění vzdělávacího portálu VACLAV,
- c) tvorbu koncepce DVPP a dalšího vzdělávání v Ústeckém kraji.

Vzdělávací portál se dostal do povědomí jednotlivých pedagogických pracovníků, pracují s ním, vyhledávají si jednotlivé programy nejen podle aktuálních názvů, ale i podle zajímavých a osvědčených lektorů.

Mimo projekty se oddělení DVPP podílí na klasickém pojetí DVPP, které je zaměřeno především na oblast:

- výchovy (výtvarná, hudební, tělesná, dramatická, etická, filmová a audiovizuální),
- výuku všeobecně vzdělávacích předmětů,
- informačních technologií a médií,
- výuku odborných předmětů.

Tabulka č. 24: Vývoj činnosti DVPP (mimo aktivit v projektu VACLAV) v letech 2011 - 2015:

Rok:	Počet vzdělávacích akcí:	Počet účastníků:
2011/2012	69	1012
2012/2013	75	1260
2013/2014	84	1346
2014/2015	100	1409

Z výše uvedené tabulky lze vysledovat vzestupnou tendenci účasti na konaných akcích, která je prokazatelně způsobena osvědčením organizace zařízení a způsobu přihlašování přes webový portál.

Příprava a realizace DVPP se odvíjí od základních edukačních potřeb jednotlivých škol a školských zařízení. V současné době má oddělení DVPP v Teplicích k dispozici 150 vlastních akreditovaných programů MŠMT, spolupracuje s erudovanými lektory – s odborníky z řad psychologů, speciálních pedagogů, vysokoškolských učitelů a dalších odborníků, disponuje též prostorovými možnostmi - přednáškové sály, učebny s nejmodernější audiovizuální technikou. Díky projektu VACLAV byly zrekonstruovány a vybaveny nejnovější audiovizuální technikou čtyři další učebny PPP ÚK - v Teplicích, Ústí nad Labem, Chomutově a Mostě.

VI.2.3 DVPP realizované středními školami

Střední školy zřízené Ústeckým krajem se v oblasti dalšího vzdělání orientují převážně na další vzdělání pedagogických pracovníků – akreditované vzdělání. Oblast DVPP je školami chápána ve dvou rovinách:

1. Zajištění rozvoje vlastních pracovníků (nejen pedagogických) – udržení, prohloubení a zvýšení kvalifikace.
2. Poskytování externí služby DVPP na základě oprávnění – akreditace podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariernímu systému pedagogických pracovníků, v platném znění. Jedná se o studium k výkonu specializovaných činností. Studium získává jeho absolvent další kvalifikační předpoklady pro výkon specializovaných činností, kterými jsou například:
 - a) koordinace v oblasti informačních a komunikačních technologií,
 - b) tvorba a následná koordinace školních vzdělávacích programů a vzdělávacích programů vyšších odborných škol,
 - c) prevence sociálně patologických jevů,
 - d) specializovaná činnost v oblasti environmentální výchovy,
 - e) specializovaná činnost v oblasti prostorové orientace zrakově postižených.

Střední školy předpokládají spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Ústeckého kraje s cílem zajistit co nejvyšší podíl fundovaných a odborně připravených pedagogických pracovníků. V souvislosti s trendem společného vzdělávání bude potřeba zaměřit se na DVPP v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato potřeba by měla být saturována zejména prostřednictvím kurzů NIDV. Pedagogicko-psychologická poradna však bude připravena nabídku NIDV doplnit.

Opatření

- Programy, semináře či kurzy budou i nadále vycházet z požadavků jednotlivých řídicích pracovníků škol a školských zařízení v souvislosti s pomocí odstranit např. některé nedostatky ve výchovně vzdělávacím procesu, kterých se mohou dopouštět začínající učitelé, s pomocí vést pedagogy po stránce diagnostické, psychologické a speciálně pedagogické, zajistit jejich odbornou informovanost, zaměřit se na celkovou problematiku vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, ale také se věnovat i žákům a studentům mimořádně nadaným.
- Zaměření programů DVPP na aktuální školskou legislativu s cílem vytvářet právního vědomí v prostředí škol, zaměřit se na bezpečnost práce ve školských zařízeních, na výuku dětí, žáků a studentů se SVP, témata v oblasti primární prevence rizikového chování apod.
- Zahrnout do vzdělávání dalších pedagogických pracovníků také pedagogické pracovníky v dětských domovech, výchovných ústavech, základních uměleckých školách.

VII. Systém poradenských služeb

VII.1 Pedagogicko-psychologické poradny

Na Území Ústeckého kraje zajišťuje pedagogicko-psychologické poradenství Pedagogicko-psychologická poradna Ústeckého kraje a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Teplice, příspěvková organizace (dále "PPP ÚK").

Informace o rozsahu a fungování všech služeb poskytovaných touto institucí jsou školám a veřejnosti pravidelně přinášeny na webových stránkách organizace www.pppuk.cz.

Za účelem sjednocování rozsahu a kvality poskytovaných služeb byla důsledně provázána činnost všech pracovišť. Jednota v jejich vedení se stala efektivním nástrojem ve zlepšování poskytovaných služeb.

Osvědčila se činnost odborných sekcí (primární prevence, inkluzivního vzdělávání, psychodiagnostiky a speciální pedagogiky), jejichž koordinátoři prostřednictvím členů přenášejí na pracoviště aktuální informace především z odborné oblasti.

PPP ÚK zajišťuje spektrum psychologických a speciálně pedagogických služeb, které jsou stanoveny vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění. Poradenské služby jsou poskytovány klientům - dětem, žákům, studentům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení. Druhou hlavní činností PPP ÚK je zajišťování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení, zprostředkování informací o nových směrech a postupech ve vzdělávání.

Poradenská činnost se uskutečňuje zejména ambulantně v prostorách PPP ÚK, ale také návštěvami poradenských pracovníků ve školách, školských a jiných zařízeních. Při poskytování poradenských služeb je kladen důraz na ochranu práv jejich uživatelů a na ochranu osobních údajů. Pracovníci PPP ÚK postupují v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění, a to zejména při předávání informací o dětech, žácích a jejich zákonných zástupcích, stejně tak při zpracovávání důvěrných a citlivých údajů o těchto uživatelích poradenských služeb.

Klient je vždy informován o povaze, rozsahu, trvání, cílech a postupech nabízených poradenských služeb, o všech předvídatelných rizicích a nevýhodách, které mohou vyplynout z poskytované poradenské služby, prospěchu, který je možné očekávat. Dále je informován i o možných následcích toho, pokud poradenská služba nebude poskytnuta.

Celkový rozvoj poradenství bude i v následujícím období zaměřen na výkon činnosti v souladu s novelou školského zákona. Změna pojetí péče o děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami je prioritně zaměřena na individuální možnosti jedince. Poradenství s ohledem na inkluzivní přístup ve vzdělávání bude mít nezastupitelnou roli v určování stupně podpory.

Novela školského zákona přináší změny poradenství v širokém rozsahu. Zaměření zákona na prioritně inkluzivní trend ve vzdělávání v souladu s rovným přístupem ke vzdělávání a pojetí zcela individuálního přístupu k jednotlivci. Tento fakt způsobí navýšení činností PPP, která povede ke stanovení stupňů podpory a doporučení podpůrných opatření.

Opatření

- Rozšíření spolupráce se školami – komunikace před zahájením vyšetření, projednávání doporučení a zaslání doporučení
- Zajišťovat a analyzovat potřeby poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, jejich naléhavost a organizační možnosti zabezpečení (např. péče o děti sociálně znevýhodněné, péče o děti a žáky mimořádně nadané, doporučení činnosti asistenta pedagoga, doporučení konání maturitní zkoušky za uzpůsobených podmínek u žáků se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním, uzpůsobení podmínek pro konání přijímacích zkoušek apod.).
- Potřeby klientů uspokojovat v souladu s novelou školského zákona, podpůrná opatření stanovit podle stupně podpory po zjištění plnění plánu podpory a komplexním vyšetření.
- Podporovat význam preventivních služeb v poradenství, koordinovat a harmonizovat aktivity zaměřené na primární prevenci rizikového chování.
- Nadále rozšiřovat nabídku služeb pro školy v oblasti primární prevence.
- Kvalitním a systematickým vzděláváním pracovníků rozšiřovat jejich odbornou způsobilost; systém dalšího vzdělávání a supervize psychologů, speciálních pedagogů a dalších odborných pracovníků včetně podpory odborného růstu a další specializace.
- Zachovat otevřenost poradenského systému, která umožňuje trvalé začlenění a koordinaci poradenských služeb poskytovaných školskými i neziskovými organizacemi.
- Zavést systém v metodickém vedení s vysokou mírou odbornosti a v případě podpory ze strany MŠMT zřídit centrum nabídky výpůjček kompenzačních a didaktických pomůcek, speciálních učebnic, pracovních sešitů, metodických materiálů atd.
- Zabývat se sjednocováním kvality - a objektivizací kvality - poradenských služeb poskytovaných na území ÚK ve spolupráci se SPC.

VII.2 Speciální pedagogická centra

Další velmi důležitou složkou poradenského systému ve školství jsou speciální poradenská centra (SPC). Jde o zařízení, která poskytují dispenzární péči dětem, žákům a studentům se zdravotním postižením. V kraji působí celkem 9 speciálních pedagogických center, z toho 5 jich zřizuje kraj jako pracoviště některé ze základních škol pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, 3 jsou při školách zřizovaných obcemi a jedno privátní. V roce 2013 vzniklo v souladu s původní koncepcí rozvoje poradenství další centrum při Speciální základní škole, Mateřské škole a Praktické škole v Ústí nad Labem, Pod Parkem 2788, příspěvkové organizaci. Centrum doplnilo svým dosahem tu část okresů Děčín, Teplice a Ústí nad Labem, která dosud z důvodů dopravní obslužnosti dostupné SPC postrádala. Speciální pedagogická centra v současné době působí spádově a vesměs zajišťují péči pro většinu typů postižení s tím, že některá centra se specializují více na jeden typ. Je snahou, aby krajská pracoviště SPC poskytovala péči pro všechny druhy postižení. Cílem je poskytování komplexní služby, kterou budou zajišťovat sociální pracovníci, speciální pedagogové a psychologové, případně další odborníci.

Od školního roku 2016/2017 vstupuje v účinnost novela školského zákona, která významně upravuje systém vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Cílem je, aby se při zabezpečení odpovídajících podpůrných opatřeních podařilo uskutečňovat vzdělávání žáků především v hlavním vzdělávacím proudu.

Opatření

- Posílení role SPC v procesu dalšího rozvoje inkluzivního vzdělávání zejména v oblasti zařazování dětí a žáků se zdravotním postižením do hlavního vzdělávacího proudu. Efektivní metodické vedení pedagogů ve školách a školských zařízeních, asistentů pedagogů, logopedických asistentů a speciálních pedagogů.
- Zajištění SPC diagnostickými nástroji a dostatečným množstvím kvalifikovaných pracovníků a to v souladu s novelou školského zákona, kdy od 1. 9. 2016 dojde k posílení pozice SPC, která budou zodpovídat za diagnostiku a nastavení podpůrných opatření (důraz na zastoupení profesí psycholog, speciální pedagog, sociální pracovník). Zajištění kvalitní diagnostiky v oborech psychopedie, logopedie, etopedie, tyflopédie, somatopedie, surdopedie a psychologie.
- Zajištění spolupráce a součinnosti se školami a krajským úřadem v nastavování podpůrného opatření asistenta pedagoga.
- Spolu s vedením vybraných škol iniciovat širší spolupráci ředitelství škol při zaměstnávání absolventů praktických škol – speciálních škol a žáků z málo podnětného sociokulturního prostředí. Provádět profesní orientaci u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v rizikových rodinách s důrazem na podporu pokračování těchto žáků ve středním stupni vzdělání.
- Podporovat vznik sítě logopedických poraden v MŠ a ZŠ. Zajišťovat v souladu s platnou školskou legislativou a metodickým pokynem OŠMT supervizi v logopedické prevenci v mateřských a základních školách prostřednictvím krajských logopedických koordinátorů.
- Zajištění průběžné vzájemné spolupráce všech poradenských pracovišť v kraji při zajištění péče pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

VIII. Základní umělecké, zájmové a jazykové vzdělávání

VIII.1 Základní umělecké školy

Vzdělávání poskytované základními uměleckými školami (ZUŠ) je nedílnou součástí výchovně vzdělávací soustavy. Jedná se o komplexní odborné studium poskytující základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech – hudebních, výtvarných, tanečních a literárně-dramatických.

Studium na ZUŠ svým obsahem předjímá obsah vzdělávání na středních a vysokých odborných školách uměleckého i pedagogického zaměření.

Základní umělecké školy v ÚK jsou rovnoměrně rozmístěny po celém území kraje a jsou proto dostupné většině žáků, kteří o studium mají zájem. Dle výpisu z rejstříku škol ze dne 6. 10. 2015 existuje v kraji celkem 31 základních uměleckých škol, ze kterých 23 je zřizováno obcemi, 7 škol je zřizováno krajem a 1 škola je privátní.

Ve školním roce 2014/2015 studovalo na základních uměleckých školách v Ústeckém kraji celkem 14 939 žáků, což představuje mírný, meziroční pokles zájmu žáků o studium. Mezi lety 2011 – 2013 docházelo k mírnému nárůstu počtu žáků, ve školním roce 2013/2014 jich pak na ZUŠ studovalo 15 009.

Tabulka č. 25: Žáci studující na základních uměleckých školách v roce 2014/2015 dle výkonových výkazů k 30.9.2014

Zřizovatel	Počet žáků celkem	Z celkového počtu v oboru				
		tanečním	výtvarném	literárně dramat.	hudební s výukou	
					individ.	kolektivní
Ústecký kraj	3 880	277	833	121	2 471	178
Obec	10 782	1 551	2 217	695	5 956	363
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromý subjekt	277	0	277	0	0	0
Celkem	14 939	1 828	3 327	816	8 427	541

Zdroj: MŠMT

Podíl počtu žáků v jednotlivých uměleckých oborech se v čase příliš nemění, v hudebním oboru však dochází ke zvýšení podílu žáků s individuální výukou nad těmi s výukou kolektivní.

Podíl žáků ZUŠ na věkové skupině 6 – 18 let je cca. 14 %, což je nejnižší hodnota ve srovnání s ostatními kraji.

Opatření

- V souladu s demografickým vývojem, bude v odůvodněných případech podpořeno navyšování kapacit ZUŠ, a to pouze v lokalitách, kde nepůsobí jiné ZUŠ s volnou kapacitou a po vyhodnocení nabídky školských zařízení pro zájmové činnosti. Zároveň s výše uvedenými kritérii nebude podporováno navyšování kapacit ZUŠ v těch okresech, kde podíl žáků ZUŠ převyšuje 16 % celkového počtu obyvatel ve věkové skupině 6 – 18 let.
- Při zápisu nových odloučených pracovišť stávajících základních uměleckých škol mimo území kraje, v níž má právnická osoba vykonávající činnost ZUŠ sídlo, je třeba souhlasu obou místně příslušných krajských úřadů.
- Základní umělecké školy jsou svou činností zaměřeny výrazně lokálně a s obcemi, ve kterých sídlí, úzce spolupracují. Proto bude v případě zájmu konkrétní obce podporováno předání zřizovatelských funkcí ZUŠ, které zřizuje Ústecký kraj, obcím.

VIII.2 Střediska volného času

Střediska volného času poskytují možnost zájmové činnosti a aktivních způsobů trávení volného času dětem, žákům i studentům základních i středních škol, a tím významně přispívají k individuálnímu rozvoji a socializaci dětské osobnosti a k prevenci sociálně negativních a patologických jevů.

V Ústeckém kraji působilo k 6. 10. 2015 celkem 33 středisek volného času a domů dětí a mládeže (DDM), z nichž 23 bylo zřizováno obcemi, 4 krajem, 4 DDM byly zřizovány církvemi a 1 DDM byl zřizován privátním sektorem.

Vývoj počtu účastníků činnosti DDM je v posledních letech příznivý, což souvisí také se vzrůstajícím počtem dětí v relevantní věkové skupině. Mezi školním rokem 2012/2013 a 2014/2015 došlo k nárůstu počtu účastníků pravidelné činnosti o více než 2000 na celkových 25 997.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Ústeckého kraje specifikoval regionální pracoviště, která zabezpečují informační, metodickou, organizační a vzdělávací funkci v oblasti práce s dětmi a mládeží, včetně podpory práce s talentovanou mládeží (soutěže a přehlídky vyhlašované MŠMT apod.). Jedná se o DDM v 7 okresech Ústeckého kraje.

Opatření

- V rámci rozvoje výchovně vzdělávací soustavy kraje vytvářet podmínky pro rozvoj zájmového vzdělávání a zájmové činnosti dětí a mládeže jako účinných nástrojů prevence sociálně patologických jevů cestou intenzivnějšího využití stávajících kapacit středisek.
- Budou podporovány pravidelné zájmové útvary pro stálou skupinu účastníků (tzv. kroužky) zaměřené na technické a přírodovědné oblasti lidské činnosti a také vznik takto zaměřených stanic zájmových činností (např. stanice mladých techniků).
- Zachování minimálního počtu Ústeckým krajem zřizovaných DDM z důvodu plnění úkolů z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR v přenesené působnosti.
- Podporovat příklady dobré praxe v oblasti zájmového vzdělávání s využitím výstupů projektů OP VK.

VIII.3 Školní družiny a školní kluby

Školní družiny a školní kluby jsou školská zařízení, která poskytují zájmové vzdělávání žákům z jedné nebo několika základních škol podle vlastního vzdělávacího programu, který jim umožňuje výrazně se profilovat podle zájmů a potřeb žáků. Školní družiny a kluby slouží výchově, vzdělávání, rekreační, sportovní a zájmové činnosti žáků v době mimo vyučování. Školní družiny jsou přednostně určeny žákům na prvním stupni ZŠ. Školní kluby jsou přednostně určeny žákům druhého stupně ZŠ a žákům odpovídajícího nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia.

Tabulka č. 26: Počet ZŠ poskytujících vzdělávání ve školních klubech a družinách

Rok	Školní družina - vývoj počtu ZŠ	Školní klub - vývoj počtu ZŠ
2010	272	47
2013	275	45
2015	277	49

Zdroj: MŠMT

V souladu s demografickým vývojem stoupá i počet žáků, kteří se zúčastňují vzdělávání ve školních družinách a klubech. Vzniká tedy také potřeba navyšování jak počtu, tak kapacit těchto zařízení. Ústecký kraj bude v souladu s aktuálními potřebami a očekávaným vývojem podporovat navyšování kapacit a počtu těchto zařízení.

Tabulka č. 27: Vývoj počtu žáků ve školních klubech a družinách

Rok	Školní družina - vývoj počtu žáků	Školní klub - vývoj počtu žáků
2010	18 388	3 700
2013	20 102	4 287
2015	21 890	4 899

Opatření

- Kapacity školních družin a školních klubů budou navyšovány v odůvodněných případech v souladu s demografickým vývojem a s ohledem na aktuální naplněnost školy.

VIII.4 Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky

V oblasti jazykového vzdělávání dochází ke snižování počtu žáků v těchto školách, proto nebude podporováno zapsání nových jazykových škol do školského rejstříku. Pozornost bude věnována zkvalitňování výuky v těchto školách.

IX. Multikulturní výchova

V Ústeckém kraji se již tradičně vzdělává vysoký počet dětí, žáků a studentů - cizinců. V roce 2014 jich bylo 2 219 z 62 zemí, z nichž 17 bylo ze zemí EU. Nejvíce jich pochází z Vietnamu, následují Slovensko, Ukrajina, Rusko a Mongolsko.

Z celkového počtu cizinců, ve školách Ústeckého kraje, se v mateřských školách vzdělává 20 % (nejvíce Vietnamců), v základních školách všech typů 52 %, ve školách středních 26 % a vyšší odborné školy navštěvují necelá dvě procenta.

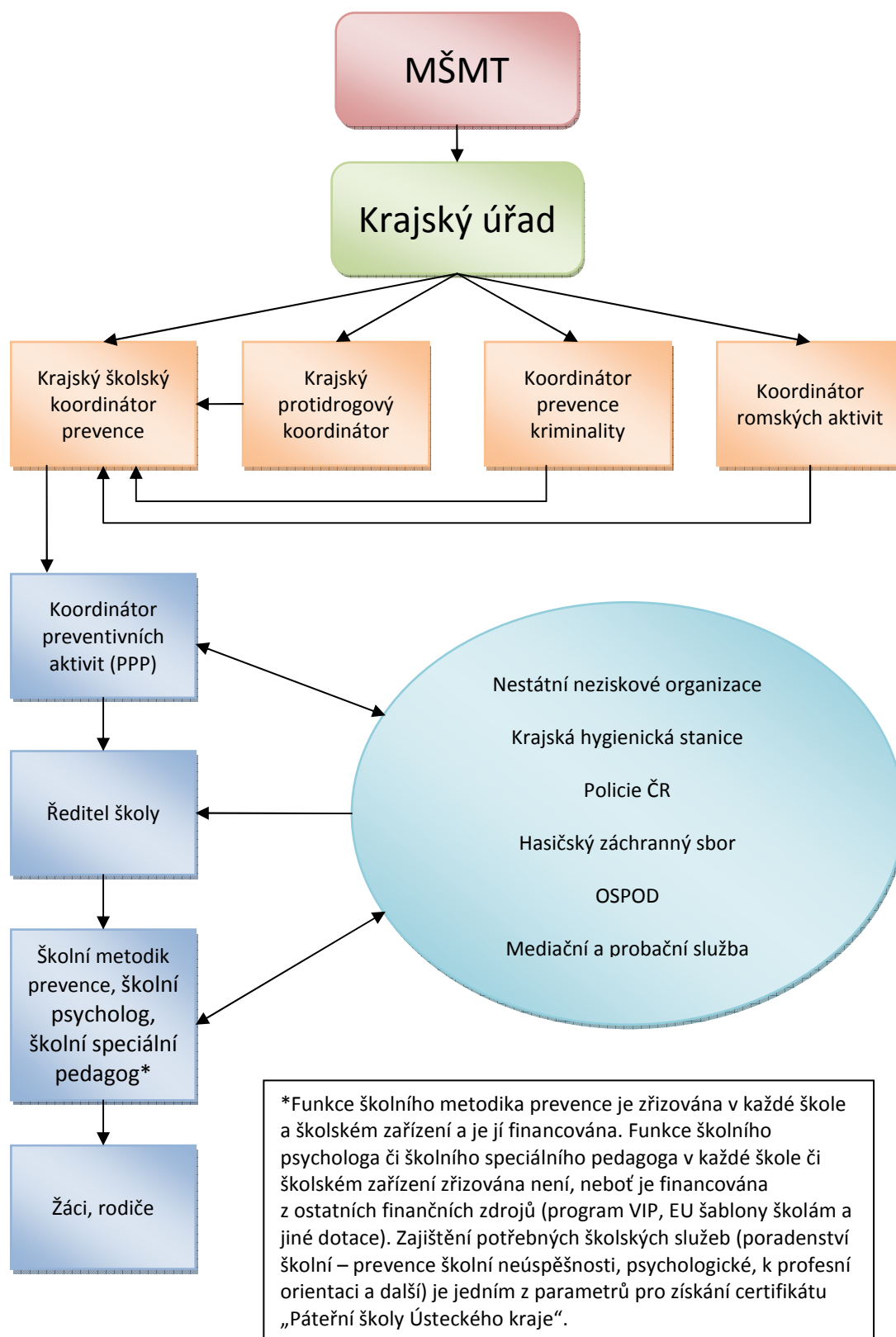
Ústecký kraj každoročně vyčleňuje ve školském rozpočtu finanční prostředky určené na podporu rozvoje multikulturní výchovy ve školách a školských zařízeních, zejména na vytváření nástrojů k zefektivnění vzdělávání dětí cizinců, kterých na území kraje žije nezanedbatelný počet a podporu procesu vzdělávání a inkluze skupin obyvatel se speciálními vzdělávacími potřebami.

Opatření

- Podporovat výuku znakové řeči a Braillova písma v řadách budoucích pedagogů ve středních pedagogických školách i v řadách pedagogů ve školách.
- Podporovat výuku českého jazyka jako cizího jazyka pro děti cizinců, včetně vytvoření komplexní metodické podpory.
- Podporovat projekty všech typů napříč všemi aktivními programy, v první řadě projekty z ESF, zaměřené na inkluzivní a multikulturní výchovu žáků, pedagogů a rodičů.
- Podporovat příhraniční spolupráci škol a školských zařízení. Prevence společensky nežádoucího chování.

X. Prevence rizikového chování

Obrázek č. 2 : Schéma systému primární prevence

X.1 Cíle krajské strategie preventivních aktivit

Do roku 2020:

- posílení pozice metodika prevence ve škole,
- posílení pozice třídního učitele v rámci minimálního preventivního programu,
- sledování dodržování platné legislativy ve školách a školských zařízeních,
- spolupráce s ČŠI,
- pravidelné roční vyhodnocení a aplikace zjištění v rámci aktualizace krátkodobých cílů.

X.1.1 Systém financování preventivních aktivit v Ústeckém kraji do roku 2020

Ústecký kraj každoročně vyhlašuje a v budoucnu nadále bude vyhlašovat dotační program na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování pro školy a školská zařízení pod názvem „Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji“. Cílem programu je především podpora škol a školských zařízení, které jsou samy realizátory preventivních programů podle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, v územní působnosti Ústeckého kraje.

Podporované aktivity

- Začlenění programů specifické primární prevence do výuky (středně a dlouhodobé, navazující aktivity).
- Financování akreditovaného studia k výkonu specializovaných činností prevence rizikového chování.
- Podpora vzniku a vzdělávání preventivních týmů škol (kurzy, semináře, školení) – výjezd preventivního týmu (3-4 pedagogové z jedné školy), 2 noci, max.250,- Kč/den (ubytování, strava).
- Realizace adaptačních kurzů pro žáky prvních ročníků středních a vyšších odborných škol.

XI. Ústavní a ochranná výchova

Koncepce MŠMT předpokládá dosažení optimální podoby nového systému náhradní výchovné péče. Předpokládá se postupný proces transformace celého systému péče o ohrožené děti a rodiny. Dojde ke změnám legislativy. Umísťování dětí do ústavní a ochranné výchovy bude realizováno současně s odbornou prací s rodinou dítěte. Předpokládá se rozšiřování středisek výchovné péče.

Ústecký kraj zřizuje 17 dětských domovů a ve spolupráci se sociálními složkami v kraji také dvě zařízení pro okamžitou pomoc dětem. Jedno při dětském domově v Mostě a druhé při dětském domově v Ústí nad Labem, Střekov. Celková lůžková kapacita činí 765 míst. Jejich naplněnost byla v roce 2014 zhruba 95% a tento stav je podobný i v roce 2015. K 15. 9. 2015 byl počet klientů dětských domovů v Ústeckém kraji 707. Od roku 2017 se předpokládá snižování kapacit těchto zařízení v souladu s platnou legislativou a především s ohledem na přechodná ustanovení zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, v platném znění. Vyhláška upravuje maximální kapacitu dětského domova v jednom areálu na 48 klientů. Tomuto stavu neodpovídají dva dětské domovy v Ústeckém kraji a dojde tak ke snížení kapacity o 24 lůžek.

Za dobu, od kdy platí zákon č. 109/2002 Sb., který nastavil nová pravidla ústavní výchovy a tím snížil celkovou lůžkovou kapacitu v dětských domovech, investoval Ústecký kraj do úprav a rekonstrukce budov více než 600 mil. Kč investičních nákladů. V současné době jsou tak všechny dětské domovy ve vlastnictví kraje opraveny včetně výstavby nových objektů a kvalitně vnitřně vybavené.

Tabulka č. 28: Počet a struktura DD dle okresu a zřizovatele

okres	zřizovatel				celkem
	Ústecký kraj	obec	církev	jiný	
Děčín	3	0	0	0	3
Chomutov	3	0	0	0	3
Litoměřice	2	0	0	0	2
Louny	1	0	0	0	1
Most	2	0	0	0	2
Teplice	3	0	0	0	3
Ústí n. L.	3	0	0	0	3
celkem	17	0	0	0	17

Současná síť dětských domovů a jejich vybavení odpovídají potřebám kraje a jeho struktuře obyvatel. Demografický vývoj a postupná změna politiky péče o děti, které z nedostatku péče vlastní rodiny potřebují náhradní péči, vedly k postupnému poklesu počtu obsazených lůžek.

Opatření

- Uvést počty rodinných skupin do souladu s platnou legislativou, především s ohledem na přechodná ustanovení zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, v platném znění.
- V průběhu realizace reformy v oblasti sociální politiky ČR bude potřeba ve spolupráci se všemi zapojenými orgány, jak z oblasti sociální práce, tak školství, provést případné další úpravy kapacity zmíněných dětských domovů v souladu se skutečnou potřebou.
- V případě významného uvolnění kapacit dětských domovů využít těchto kapacit, odborného personálu a vybavenosti ke zřízení některé z forem sociální služby, např. domu na půl cesty.

XII. Finanční nároky na veřejné rozpočty v dělení na státní a krajské, provozy a investice, majetek, mzdy

XII.1 Finanční nároky na veřejné rozpočty

XII.1.1 Finanční nároky na státní rozpočet dle § 160 zákona č. 160/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

Školství v Ústeckém kraji je financováno z více zdrojů. Největší část nákladů na školství je financována v souladu s ustanoveními § 160- 163 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Jde o tzv. přímé náklady, které výše uvedené § 160 – 163 v jednotlivých odstavcích přesně vymezují.

Tabulka č. 29: Dotace ze státního rozpočtu na přímé náklady škol a školských zařízení v Ústeckém kraji bez rozdílu zřizovatele a výhled do roku 2016 v porovnání s celkovým předpokládaným vývojem k počtu dětí, žáků a studentů, jimž by mělo být poskytnuto příslušné vzdělání (v tis. Kč)

		2012	2013	2014	2015	2016
		skutečnost			předpoklad*	
státní dotace celkem v Kč		6 662 535	6 731 295	6 819 242	6 980 423	7 149 769
z toho školství	krajské	2 323 332	2 273 185	2 220 697	2 220 354	2 275 808
	obecní	4 084 799	4 206 803	4 344 711	4 554 527	4 668 419
	soukromé	254 404	251 307	253 834	205 542	205 542
počet dětí, žáků a studentů v systému		131 811	131 599	132 246	132 542	132 202

Předpokládaný objem státní dotace v letech 2015 až 2016 vychází z předpokladu, že od listopadu 2015 budou navýšeny platy zaměstnanců ve školství o 3 % a v roce 2016 se toto navýšení týká celého roku.

Z tabulky je zřejmé, že počet vzdělávaných osob nemá zásadní vliv na zachování průměrných platů zaměstnanců ve školství Ústeckého kraje. Mzdy pedagogických pracovníků v kraji by měly postupně růst, ovšem jen za předpokladu, že síť všech druhů a typů škol v kraji bude respektovat případný pokles počtu vzdělávaných a že počet škol bude přiměřeně klesat tak, aby byla zachována dosud velmi příznivá naplněnost tříd.

Mzdy nepedagogických pracovníků byly v posledních letech navyšovány nejen mnohými rozvojovými programy, ale také změnou tarifní tabulky (přílohy k zákonu 564/2006 Sb. v platném znění), od listopadu 2014.

XII.1.2 Finanční nároky na rozpočet kraje

XII.1.2.1 Provozní náklady na školy a školská zařízení zřizované Ústeckým krajem

Pro rok 2015 byl schválen příspěvek zřizovatele na provoz v celkové výši 473 072 tis. Kč, z toho však tvoří 62 880 tis. Kč odpisy z nemovitého majetku. Vzhledem ke skutečnosti, že odpisy z nemovitého majetku byly předmětem odvodu z investičních fondů škol a školských zařízení do rozpočtu zřizovatele, činil čistý schválený provozní příspěvek 410 192 tis. Kč. Podle schváleného Rozpočtového výhledu Ústeckého kraje na roky 2016 až 2020 je pro rok 2016 počítáno s navýšením výchozí částky o cca 1,8 %. V následujících letech je pak plánováno s každoročním navýšováním:

rok 2017 – 2,3 %, rok 2018 – 2,8 %, rok 2019 – 1,5 %, rok 2020 – 2 %.

Tabulka č. 30: Provozní příspěvky školám a školským zařízením zřizovaných ÚK (skutečnost a výhled v tis. Kč) v porovnání s předpokládaným vývojem počtu dětí, žáků a studentů ve školách zřizovaných ÚK

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	skutečnost			výhled				
provozní příspěvky celkem	487987	472020	487389*	481587	492664	506458	514055	524336
počet dětí, žáků a studentů ve školách ÚK celkem	33 476	32 361	32 532	32 858	33 098	33 240	33 319	33 395

* předpokládaná skutečnost

XII.1.2.2 Investiční náklady na školy a školská zařízení zřizované Ústeckým krajem

Významnou složkou celkového objemu finančních prostředků, které kraj vynakládá do oblasti školství, jsou kapitálové výdaje určené k obnově a rozvoji škol a školských zařízení (rekonstrukce, novostavby, modernizace). Stáří a charakter nemovitostí, ve kterých školy a školská zařízení vykonávají svou hlavní činnost, vyžaduje rovněž nemalé finanční prostředky na údržbu a opravy.

Tabulka č. 31: Investiční výdaje na školy a školská zařízení zřizované Ústeckým krajem (skutečnost a výhled v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
výdaje	skutečnost				výhled				
kapitálové	263198	189242	198783	221521*	103000	107000	116000	120000	120000
běžné	49290	26031	50746	74902*	25000	22000	20000	17000	17000

* předpokládaná skutečnost

XII.2 Další zdroje financování**XII.2.1 OP VK Globální granty Ústeckého kraje (GG)****XII.2.1.1 Oblast podpory 1.1. Zvyšování kvality ve vzdělávání**

GG zaměřeny na rozvoj a zkvalitnění počátečního vzdělávání s důrazem na zlepšení klíčových kompetencí včetně zkvalitnění přípravy žáků na další studium, vytvoření motivačních nástrojů pro školy a školská zařízení za spolupráce všech zřizovatelů škol s cílem zlepšit obecně gramotnost absolventů základních škol a tím zlepšit jejich předpoklady a motivaci pro další vzdělávání v souladu s trhem práce v Ústeckém kraji.

Zaměření a dopady GG

- Změna přístupu cílových skupin žáků, sekundárně jejich zákonných zástupců včetně veřejnosti zejména k technickému vzdělání resp. k řemeslům, která by neměla být chápána jako podřadný ale naopak jako perspektivní způsob uplatnění se na trhu práce podle konkrétních potřeb zaměstnavatelů. Na podporu technických, řemeslných a přírodovědných oborů včetně matematiky byla přímo zaměřena jedna výzva s celkovou alokací 120 000 000 Kč (motivace žáků ZŠ ke studiu technických a řemeslných oborů, dovybavení dílen a odborných učeben apod.)
- Změna přístupu k vlastnímu podnikání jako k cestě uplatnit své schopnosti na trhu práce.
- Podpora netradičních forem výuky – zaměřeno na poznání Ústeckého kraje
- Změna v přístupu k jiným, netradičním cizím jazykům v souvislosti se zahraničními zaměstnavateli v kraji - japonština, čínština, španělština, nizozemština a posílení ruštiny a francouzštiny poznávání daných kultur, vzájemného porozumění a pochopení včetně začlenění do daného prostředí.
- Kariérové poradenství

Celkem bylo v této oblasti podpory **proplaceno 515 845 203 Kč, realizováno 65 projektů.**

XII.2.1.2 Oblast podpory 1.2. Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Cílem byla integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do vzdělávacího procesu. Příprava dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na vstup do praktického života včetně podpory uplatnění na trhu práce vzhledem k typu a druhu postižení včetně zajištění široké a účinné spolupráce a metodický dohled školských poradenských zařízení. Zavádění nových metod práce a nastavení nových parametrů pro tuto cílovou skupinu.

Vytváření nástrojů k zefektivnění vzdělávání dětí cizinců žijících na území kraje včetně podpory procesu vzdělávání a inkluze dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zaměření a dopady GG

- Stírání rozdílů, plynulého a nenásilného začleňování etnických menšin v rámci vzdělávacího procesu, došlo k ovlivňování názorových postojů majority včetně pedagogů a rodičů dětí a žáků dané cílové skupiny
- Vytvoření takových nástrojů, které umožňují žákům sebevzdělávání dle jejich individuálních možností včetně těch žáků, kteří nemohou docházet do školy.
- Vyrovnání podmínek při vstupu do vzdělávání pro děti ze znevýhodněného sociokulturního prostředí.
- Vytvoření a využití nástrojů pro přípravu dětí na přechod z MŠ na ZŠ a ze ZŠ na SŠ zejména nadaných dětí a žáků.
- Zlepšení organizačních forem výuky a vyučovacích metod.
- Využití alternativních forem výuky.
- Deficity dílčích funkcí - byly vytvořeny podpůrné materiály na jejich, alespoň částečné, odstranění. Jednalo se o vytvoření podpůrných materiálů v několika oblastech deficitů dílčích funkcí (akustická oblast, optická oblast, prostorová orientace, intermodalita, surrealita).

Celkem bylo v této oblasti **podpořeno 22 projektů a proplaceno bylo 178 825 442,46 Kč.**

XII.2.1.3 Oblast podpory 1.3. Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení

GG zaměřeny na vytvoření motivujícího prostředí pro další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení a návazná podpora tohoto vzdělávání včetně zvyšování dostupnosti, kvality a atraktivity a to s důrazem na odborné kompetence pedagogů, školskou legislativu, znalosti z oblasti řízení a managementu, projektového, finančního a personálního řízení a rovněž na získávání jazykových a ICT dovedností

Zaměření a dopady GG

- Odborný a kvalifikační růst pracovníků škol a školských zařízení včetně osobního růstu.
- Zvýšení vědomostního potenciálu v oblasti informačních a komunikačních technologií, schopnost být nezávislý a kompetentní uživatel pro účely výuky.
- Podpora výchovných a kariérových poradců na ZŠ – zaměřeno na aktivní spolupráci se zaměstnavateli a SŠ.
- Rozvoj dovedností k tvorbě e-learningových výukových programů.
- Získání poznatků z oblasti nejnovějších technologií – podpora technický a řemeslných oborů s návazností na Oblast podpory 1.1 - a tím i přístup k jejich aktivnímu využívání.

- Zvýšení odborných kompetencí vedoucích pracovníků škol zaměřených na školskou legislativu, na znalosti z oblasti řízení a managementu, projektového, finančního a personálního řízení (vzdělávání zástupců ředitelů škol, krizové řízení).
- Vytvoření podmínek pro předmětové metodiky na ZŠ.

V této oblasti podpory bylo **podpořeno 31 projektů, celkem proplaceno 220 338 511,68 Kč.**

Celková investice v Prioritní ose 1 Počáteční vzdělávání 915 mil Kč.

XII.2.2 Vlastní rozvojové programy Ústeckého kraje

Ústecký kraj vyhláší pravidelně řadu dotačních titulů, které podporují výchovu a vzdělávání v kraji. Jde o následující programy:

XII.2.2.1 Dotační program „Sport 2016“ a „Volný čas 2016“

Od roku 2011 vyhláší Ústecký kraj dva samostatné dotační programy „Sport“ a „Volný čas“. Dotační program „**Sport**“ je určen pro organizace s hlavní činností zaměřenou na sport. Cílovou skupinou jsou děti a mládež. Finanční prostředky jsou určeny na rozvoj sportovní činnosti organizací pracujících s dětmi a mládeží, multifunkční podporu sportu i reprezentaci Ústeckého kraje v oblasti sportu. Dotační program podporuje sportovní aktivity regionálního, krajského i celorepublikového popř. mezinárodního významu, ať už pořádání takovýchto akcí, či účast na uvedených akcích.

Dotační program „**Volný čas**“ je zaměřen na organizace pracující s dětmi a mládeží v oblasti volnočasových aktivit. Hlavním důvodem podpory je rozvoj zájmové činnosti organizací pracujících s dětmi a mládeží, zapojení neorganizovaných dětí do pravidelných volnočasových aktivit, reprezentace kraje v oblasti volného času dětí a mládeže. Finanční prostředky jsou určeny k vytváření nabídky dlouhodobých volnočasových a dalších aktivit pro organizované i neorganizované děti a mládež, k široké a účinné propagaci účelného trávení volného času, i k nákupu materiálu přímo souvisejícího s realizací dané volnočasové aktivity.

Tabulka č. 32: Finanční struktura dotačních titulů (v tis. Kč)

název programu	rok 2012		rok 2013		rok 2014		rok 2015	
	vypsáno	čerpáno	vypsáno	čerpáno	vypsáno	čerpáno	vypsáno	čerpáno
Volný čas	3 000	3 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Sport	12 000	12 000	5 000	5 000	3 500	3 500	5 000	5 000

Tabulka č. 33: Počet projektů

název programu	rok 2012		rok 2013		rok 2014		rok 2015	
	podané	přijaté	podané	přijaté	podané	přijaté	podané	přijaté
Volný čas	191	81	226	58	212	64	202	64
Sport	351	241	450	132	365	111	356	152

V rozpočtovém výhledu Ústeckého kraje na léta 2012-2016 je počítáno s finanční alokací 5 mil Kč na „Sport“ a 2 mil. Kč na „Volný čas“.

Cíle:

Tyto programy by měly být zachovány do dalšího období s tím, že budou vyhlašovány jako dva samostatné dotační tituly. Výše alokované částky se bude odvíjet od finanční situace kraje.

V roce 2015 byly Českým olympijským výborem Ústeckému kraji přiděleny finanční prostředky 2,8 mil. Kč z loterijního zákona, za podmínky, že Kraj přispěje stejným finančním obnosem a rozdělí tyto finanční prostředky subjektům, pracujícím s dětmi a mládeží, na aktivity v oblasti sportu.

Byla zveřejněna informace o možnosti podávání individuálních žádostí na „Podporu sportovní činnosti dětí a mládeže 2015“. Na odbor školství bylo doručeno 225 žádostí, z nichž 128 bylo podpořeno dotací.

XII.2.2.2 Program aktivního života – PAŽIT.

Program Mimoškolní výchova žáků zaměřená na jejich všestranný rozvoj je označený ochrannou známkou **PAŽIT**.

PAŽIT (Program aktivního života) byl zahájen v roce 2003 jako reakce na zánik škol v přírodě. Podstatou programu je zorganizování pětidenních výchovně vzdělávacích a ozdravných pobytů, které se uskutečňují ve vybraných zařízeních nacházejících se na území Ústeckého kraje. Žáci ve věku od 7 do 19 let se mohou v rámci vzdělávacích pobytů zapojit do programů se zaměřením na ekologii, praktické činnosti, sportovní dovednosti, poznávání kraje či prevenci nežádoucích společenských jevů. Jednotlivé programy je možno upravovat podle věku, schopností a fyzických možností účastníků, ale i podle počasí a ročního období. Všemi typy nabízených programů se prolíná zlepšování sociálně komunikativních dovedností žáků. Program PAŽIT tímto nabízí žákům možnost zpestření běžného školního programu, získání nových vědomostí a dovedností, upevnění vztahů v třídním kolektivu či zlepšení tělesné kondice. Pedagogům naopak umožňuje nenásilnou formou opakovat se žáky získané poznatky.

V roce 2015 v souvislosti s novelou zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, bylo nutné podmínky programu upravit a pro rok 2015 byl program vyhlášen usnesením ZÚK č. 39/23Z/2015 ze dne 29. 6. 2015.

Výše dotace byla zachována a činí 100,- Kč/den pobytu/žák, přičemž lze maximálně získat 500,- Kč/pobyt/žák. Nově je dotace poskytnuta ve vztahu ke konkrétnímu žákovi pouze 1x za kalendářní rok. Pokud se žák zúčastní pobytu v jednom kalendářním roce opakovaně, nebude mu další dotace poskytnuta. Vzhledem k početnějšímu zájmu škol o uspořádání pobytu v rámci programu, byla také stanovena maximální výše dotace 30 000,- Kč, kterou může žadatel (tj., škola) obdržet v jednom kalendářním roce.

V roce 2014 se do programu zapojilo 17 základních škol obecních, 4 školy zřizované krajem a 1 církevní škola. V roce 2015 se pak zapojilo 17 základních obecních škol a 3 školy zřizované krajem. O takto koncipované výjezdy s programem je stále zájem. Lze předpokládat, že i nadále bude pro školní kolektivy užitečné na pět dnů spojit pobyt v přírodě se zajímavým vzdělávacím tématem.

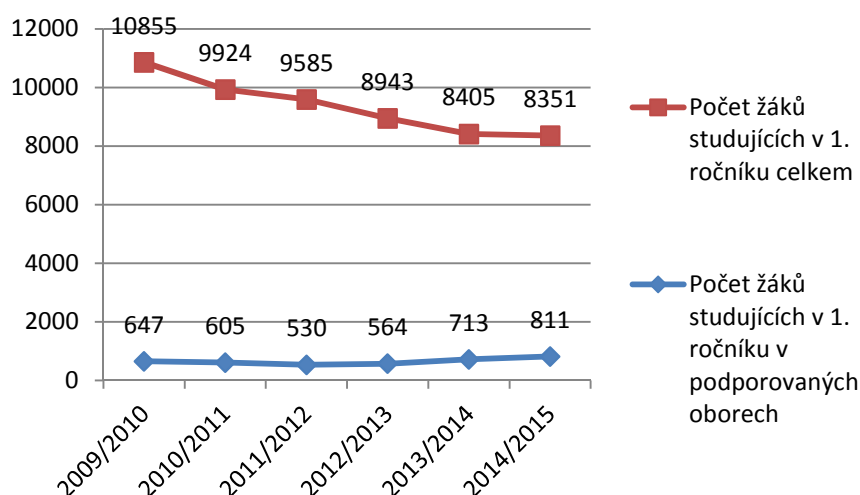
XII.2.3 Motivační programy pro střední školy

Motivační programy byly vyhlášeny poprvé pro školní rok 2009/2010 a pro následující školní roky byly vyhlašovány samostatně, zejména z důvodu upřesnění výše měsíčního příspěvku dle finančních možností rozpočtu kraje.

XII.2.3.1 Stipendium pro žáky středních škol ve vybraných oborech vzdělání

Cílem programu je zabezpečení dostatku absolventů středních škol v oborech a kvalifikacích, které jsou marně poptávány malými i velkými zaměstnavateli na trhu práce v kraji. I přes jisté oživení zájmu žáků základních škol a jejich rodičů jsou technické obory ve středních školách žáky dlouhodobě a oprávněně považovány za studijně náročné a přes velkou jistotu budoucího zaměstnání 14 – 15 leté děti často dají přednost zdánlivě snazšímu studiu v oborech službových, ekonomických a všeobecně vzdělávacích. Ke stimulování a oživení zájmu žáků a rodičů o získání perspektivní kvalifikace v oborech nedostatkových na trhu práce, je určen tento motivační program. Návrh programu vychází z výsledků konference „Kam kráčí odborné školství v Ústeckém kraji“ uskutečněné v lednu 2008, jednání s představiteli zaměstnavatelských svazů a středních odborných škol a zkušeností Zlínského kraje, který již podobný program zahájil dříve. Cílem programu je motivace žáků posledních ročníků základních škol k získání středního vzdělání v dlouhodobě málopočetných a trhem práce poptávaných oborech vzdělání. To ve svém důsledku povede dále ke zvýšení počtu úspěšných absolventů podporovaných oborů. Pozitivním vedlejším efektem tohoto programu bude zmírnění problému, který rodiče i školy řeší ve stále větším měřítku, a to je snížení počtu neomluvených absencí i snížení počtu žáků, kteří předčasně odcházejí ze vzdělávacího procesu u vybraných oborů.

Graf č. 4: Vývoj počtu žáků podporovaných oborů v prvním ročníku středních škol

V průběhu realizace motivačního programu (2009-2015) je patrný jednoznačný pokles žáků denního studia v 1. ročnících středních škol zřizovaných Ústeckým krajem. Úbytek počtu žáků mezi školním rokem 2009/2010 a 2014/2015 činí 24%. Naopak zájem žáků o podporované technické obory, po počátečním poklesu v letech 2009-2011, narůstá. Ve školním roce 2014/2015 navštěvovalo 1. ročník podporovaných oborů o 164 žáků více, než ve školním roce 2009/2010. V procentuálním vyjádření jde o nárůst 25%. Přičemž největší nárůst byl zaznamenán ve školním roce 2013/2014, a to o 26,4 % v porovnání s předchozím školním rokem 2012/2013. Nárůst byl mimo jiné ovlivněn rozšířením podporovaných oborů o 3 nové obory. Z výše uvedeného lze usuzovat efektivní přínos motivačního programu směrem k podporovaným oborům vzdělání.

Motivační program Stipendium pro žáky středních škol ve vybraných oborech vzdělání byl poprvé vyhlášen pro školní rok 2009/2010. Na základě zhodnocení celkové efektivity a přínosnosti stipendijního programu, konzultace a doporučení úřadu práce byly od školního roku 2013/2014 do programu nově zařazeny obory - Obráběč kovů, Elektrikář a Elektromechanik pro zařízení a přístroje.

Přehled všech podporovaných oborů je uveden v tabulce níže. Pro každý školní rok se motivační program vyhlašuje samostatně.

Tabulka č. 34: Přehled podporovaných oborů vzdělání

Kód oboru / RVP	Forma studia	Název oboru / RVP
33-59-H/001 / 33-59-H/01	denní	Čalouník
36-52-H/001 / 36-52-H/01	denní	Instalatér
36-55-H/001 / 23-55-H/01	denní	Klempíř - stavební výroba / Klempíř
36-64-H/001 / 36-64-H/01	denní	Tesař
29-56-H/001 / 29-56-H/01	denní	Řezník - uzenář
23-51-H/001 / 23-51-H/01	denní	Zámečnický / Strojní mechanik
36-67-H/001 / 36-67-H/01	denní	Zedník
28-44-M/001 / 28-44-M/01	denní	Aplikovaná chemie
23-56-H/001 / 23-56-H/01	denní	Obráběč kovů
26-51-H/001 / 26-51-H/01	denní	Elektrikář
26-52-H/01 / 26-52-H/01	denní	Elektromechanik pro zařízení a přístroje

Finanční rámec programu:

Žák, který splní všechny podmínky stanovené v programu, získá:

- v 1. ročníku: **1 500,- Kč** za pololetí, za vyznamenání na konci školního roku jednorázově **1 500,- Kč**,
- ve 2. ročníku: **2 000,- Kč** za pololetí, za vyznamenání na konci školního roku jednorázově **2 500,- Kč**,
- ve 3. ročníku: **2 500,- Kč** za pololetí, za vyznamenání při závěrečných zkouškách jednorázově **5 000,- Kč**, u oboru **Aplikovaná chemie** za vyznamenání na konci školního roku **2 500,- Kč**,
- ve 4. ročníku: **2 500,- Kč** za pololetí, za vyznamenání u maturitní zkoušky jednorázově **5 000,- Kč**.

Žáci vybraných oborů tak mohou získat za 3 / 4 roky studia 12 000,- Kč / 17 000,- Kč, při vyznamenání až 21 000,- Kč / 28 500,- Kč. Finanční prostředky byly do školního roku 2012/2013 školám poskytovány zálohově. Na základě získaných zkušeností z uplynulých let schválilo Zastupitelstvo Ústeckého kraje usnesením č. 34/7Z/2013 změnu v systému vyplácení stipendií, která platí od školního roku 2013/2014. V rámci zlepšení finančního toku a přehlednosti jsou nyní finanční prostředky školám vypláceny zpětně za každé pololetí na základě skutečného vyúčtování.

Od školního roku 2011/2012 je program vyhlašován pouze pro školy zřizované Ústeckým krajem. Ve školním roce 2012/2013 o stipendium v rámci motivačního programu požádalo celkem 15 škol zřizovaných Ústeckým krajem. Ústecký kraj poskytl těmto školám příspěvek na stipendium v celkové výši 3 464 400,- Kč. V průběhu roku došlo ze strany některých žáků k nedodržení podmínek stanovených v programu (např. neomluvená absence, zhoršená klasifikace z chování, výchovná opatření, podmíněná vyloučení ze studia atd.) a z tohoto důvodu byla stipendia vyčerpána ve výši 1 875 000,- Kč. V následujícím školním roce 2013/2014 o stipendium požádalo celkem 16 škol. Ústecký kraj poskytl těmto školám příspěvek na stipendium v celkové výši 3 671 000,- Kč, z toho skutečně vyčerpáno bylo 2 828 100,- Kč. Ve školním roce 2014/2015 odbor školství, mládeže a tělovýchovy obdržel žádosti ze 17 škol v celkové výši 3 363 000,- Kč.

XII.2.3.2 „Příspěvek na dojíždění“

Motivační program „Příspěvek na dojíždění“ pomáhá dojíždějícím žákům odstranit ekonomické překážky při získávání vzdělávání a napomáhá tak zvýšení vzdělanosti.

Tento program je realizován od září 2009. Je určen pro žáky s trvalým pobytem na území Ústeckého kraje, kteří ukončili povinnou školní docházku a navštěvují střední školu, konzervatoř nebo vyšší odbornou školu zřizovanou Ústeckým krajem. V případě víceletých gymnázií náleží příspěvek na dojíždění žákům v osmiletém gymnáziu od nástupu do kvinty, v šestiletém gymnáziu od nástupu do tercie.

S účinností od 1. 9. 2013 Zastupitelstvo Ústeckého kraje usnesením č. 30/10Z/2013 schválilo změnu podmínek motivačního programu - Příspěvek na dojíždění. Z důvodu snížení nároku na rozpočet Ústeckého kraje byla upravena výše příspěvku a vznik nároku žáka na příspěvek. Nárok na příspěvek vznikne, pokud vzdálenost zastávek meziměstské veřejné dopravy bude 40 km a více – měřeno ze zastávky, která je nejbližší adrese trvalého pobytu žáka, do zastávky, která je nejbližší adrese sídla školy. Vzdálenost prokáže žák doložením čestného prohlášení, v případě nezletilosti žáka bude čestné prohlášení podepsáno jeho zákonným zástupce, spolu s výpisem z aplikace IDOS, nebo obdobného informačního dopravního systému. Posuzována bude vzdálenost spojení, které žák při přepravě do školy reálně využívá, přičemž kritérium 40 km musí být splněno minimálně ve směru z trvalého pobytu žáka do sídla školy.

Finanční rámec programu:

Příspěvek je určen žákům dojíždějícím z místa jejich trvalého pobytu do sídla školy vzdálené 40 km a více ve výši 1000,- Kč za pololetí školního roku.

Příspěvek náleží také dojíždějícím žákům, kteří jsou přechodně ubytováni v místě působnosti jejich školy.

Od školního roku 2011/2012 je program vyhlašován pouze pro školy zřizované Ústeckým krajem. Ve školním roce 2013/2014 o příspěvek na dojíždění zažádalo celkem 40 škol zřizovaných Ústeckým krajem. Ústecký kraj poskytl těmto školám příspěvek na dojíždění v celkové výši 1 817 600,- Kč. V průběhu roku došlo ze strany žáků k nedodržení podmínek stanovených v programu (např. neomluvená absence, zhoršená klasifikace z chování, výchovná opatření, podmíněná vyloučení ze studia atd.) a z tohoto důvodu byly příspěvky vyčerpány ve výši 1 779 600,- Kč. V následujícím školním roce 2014/2015 o příspěvek zažádalo celkem 40 škol zřizovaných Ústeckým krajem. Na základě žádostí škol byl žákům poskytnut příspěvek na dojíždění v celkové výši 1 686 000,- Kč.

XII.2.3.3 Podpora výchovně vzdělávacího procesu v zemědělských oborech vzdělání v Ústeckém kraji

Program „Podpora výchovně vzdělávacího procesu v zemědělských oborech vzdělání“ byl zahájen v září 2014. Usnesením Rady Ústeckého kraje č. 51/59R/2014 ze dne 20. 8. 2014 bylo podpořeno využití Statku Kadaň - Jezerka pro výchovně vzdělávací účely. Cílem programu je poskytnout školám možnost zajistit svým žákům praktické vyučování v oblastech vzdělání, ve kterých mají problém nalézt vhodný subjekt a tímto zdokonalit jejich profesní kompetence tak, aby byli lépe připraveni na vstup na trh práce. Praktické vyučování se týká oborů vzdělání skupiny 41 Zemědělství a lesnictví, konkrétně oblasti živočišné výroby (zejména chov mléčného skotu), oblasti rostlinné výroby (např. setí), téma mechanizace práce na poli nebo opravy v dílnách. Výuka žáků probíhá pod dohledem instruktora, který je zaměstnancem Statku a který je zároveň koordinátorem praxí.

Finanční rámec programu:

Žáci, kteří absolvují praxi na Statku, a pedagogičtí pracovníci, kteří se přímo na Statku podílejí na výuce, obdrží finanční příspěvek na dopravu, ubytování a stravování. Příspěvek na dopravu je hrazen v plné výši, stejně tak i příspěvek na ubytování v případě výuky v blocích dva a více dní. Příspěvek na stravování je hrazen pouze částečně. Ubytovací a stravovací služby žákům a pedagogickým pracovníkům poskytuje Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace. Finanční náklady škol jsou vyúčtovány zpětně na základě skutečně realizovaných praxí.

Ve školním roce 2014/2015 byla Radou Ústeckého kraje (usnesení č. 51/59R/2014) schválena finanční podpora pro tyto příspěvkové organizace:

- Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komerse, Děčín - Libverda, příspěvková organizace,
- Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov, příspěvková organizace,
- Střední odborná škola technická a zahradnická, Lovosice, příspěvková organizace,
- Obchodní akademie a Střední odborná škola zemědělská a ekologická, Žatec, příspěvková organizace
- Gymnázium a Střední odborná škola, Podbořany, příspěvková organizace

V pilotním ročníku se praxe na Statku zúčastnilo celkem 127 žáků z 5 učebních oborů. Podrobnější přehled o počtu žáků podle oborů je uveden v tabulce č. 32.

Tabulka č. 35: Počty žáků podle oborů, kteří vykonali praxi na Statku ve školním roce 2014/2015

Kód oboru	Název oboru	Počet žáků
41-41-M/01	Agropodnikání	20
41-55-H/01	Opravář zemědělských strojů	8
41-51-H/01	Zemědělec - farmář	46
41-51-E/01	Zemědělské práce	24
43-41-M/01	Veterinářství	29
Celkem		127

Pro následující školní rok 2015/2016 bylo Radou Ústeckého kraje, usnesení č. 32/89R/2015 ze dne 18. 8. 2015, schváleno pokračování programu, včetně finančního zabezpečení pro tytéž příspěvkové organizace, které byly podpořeny ve školním roce 2014/2015.

XII.2.3.4 Stipendijní program Ústeckého kraje pro studenty vysokých škol

Ústecký kraj vypisuje již řadu let na podporu vysokoškolských studentů, kteří chtějí po dokončení studia žít a pracovat v Ústeckém kraji, program podpory jejich studia na vysokých školách v celé České republice. Program byl zahájen v akademickém roce 2004 - 2005 pod názvem Stipendium Ústeckého kraje.

V roce 2011 byl souhrn pravidel a podmínek pro zařazení studenta do stipendijního programu a pro poskytování stipendia upraven a pod novým názvem Stipendijní program Ústeckého kraje (dále jen Program) je platný od akademického roku 2011 – 2012.

Pro akademický rok 2014 – 2015 vyhlásil Ústecký kraj v pořadí již 11. ročník pro nové žadatele o zařazení do Programu.

Do jednotlivých ročníků Programu bylo zařazeno celkem 876 studentů. Do konce kalendářního roku 2014 jim bylo Ústeckým krajem přiznáno a následně poskytnuto stipendium v celkové výši 35,32 mil. Kč. Z této částky bylo pro akademický rok 2014/2015 poskytnuto stipendium v částce 2,58 mil. Kč na základě 129 podaných žádostí.

Stipendium pro vysokoškolské studenty je stanoveno částkou 20.000,- Kč a je určeno k úhradě nákladů souvisejících se studiem v období jednoho akademického roku.

Při splnění všech podmínek Programu, přičemž mezi hlavní patří výborné studijní výsledky a do roku 2014 též trvalé bydliště na území Ústeckého kraje, mohou být studenti Ústeckým krajem podporováni až do ukončení jejich vysokoškolského studia. Uzavřením Smlouvy o zařazení do stipendijního programu Ústeckého kraje se student zavazuje, že bezprostředně po řádném ukončení studia bude pracovat nebo podnikat na území Ústeckého kraje. Cílem je posílit rozvoj lidských zdrojů v našem kraji a zvýšit úroveň vzdělanosti jeho obyvatel.

Zastupitelstvo Ústeckého kraje dne 7. 9. 2015 schválilo vyhlášení upraveného Stipendijního programu Ústeckého kraje pro akademický rok 2015/2016 s tím, že jednou z důležitých změn týkajících se přímo žadatelů je podmínka trvalého bydliště na území celé České republiky.

Úkoly do dalšího období

- zachování podpory vysokoškolských studentů formou poskytování stipendia v souladu s prioritami Ústeckého kraje vyjádřenými v rozhodnutích orgánů samosprávy Ústeckého kraje,
- zvýšení vzdělanostní a kvalifikační struktury obyvatelstva v našem kraji

Závěr

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy v Ústeckém kraji je zpracován ve vazbě na předchozí dokument, schválený v roce 2012.

Kromě údajů a analýz statistického charakteru se věnuje výsledkům, změnám a vyhodnocuje cíle, jichž bylo dosaženo v oblasti výchovy a vzdělávání obyvatel Ústeckého kraje.

Dlouhodobý záměr navazuje na úspěšné aktivity, které se daří v Ústeckém kraji realizovat a navrhuje tendence dalšího rozvoje. Ten je jasně směřován k systematickému zvyšování kvality celé oblasti výchovy a vzdělávání. K tomuto cíli zcela jasně přispějí i poznatky a zkušenosti získané při realizaci projektů a programů, zejména z Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost a navazujícího Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Tak jako v minulosti se jednotlivá opatření strategie podaří realizovat jen v prostředí intenzivní spolupráce mezi obcemi, krajem, MŠMT, vzdělávacími institucemi, zaměstnavateli, ale i dalšími poskytovateli výchovy a vzdělávání a orgány, kterým není lhostejný pozitivní rozvoj úrovně vzdělanosti v Ústeckém kraji.

Seznam použitých zkratk

ABS	absolutně
ADD	Attention Deficit Disorders, porucha pozornosti
ADHD	Attention Deficit Hyperactivity Disorder, porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CPIV	Centra podpory inkluzivního vzdělávání
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
ČVUT	České vysoké učení technické v Praze
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DM	domov mládeže
DPL	dětská psychiatrická léčebna
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
EFQM	European Foundation for Quality Management (Evropská nadace pro management kvality)
ESF, ESIF	Evropský sociální fond, Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
HDP	hrubý domácí produkt
ICT	Information and Communication Technologies (informační a komunikační technologie)
IČ	inspekční činnost
IROP	Integrovaný regionální operační program
ISCED 97	Mezinárodní klasifikace vzdělání
KKOV	klasifikace kmenových oborů vzdělání

KZAM	klasifikace zaměstnání
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO	nestátní nezisková organizace
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OHK	Okresní hospodářská komora
OSPOD	orgán sociálně-právní ochrany dětí
p. b.	procentní bod
PAŽIT	Program aktivního života
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PPP ÚK	Pedagogicko-psychologická poradna Ústeckého kraje a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Teplice, příspěvková organizace
PV	předškolní vzdělávání
REKO	rekonstrukce
REPRO	regionální program DVPP určený pedagogům Ústeckého kraje
ROČ	ročník
ROP	regionální operační program
RVP	rámcový vzdělávací program
Sb.	sbírky
SLDB	sčítání lidu, domů a bytů
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SPgŠ	střední pedagogická škola
SPŠ	střední průmyslová škola

SPZ	strategická průmyslová zóna
SŠ	střední škola
SVP	speciální vzdělávací potřeby
SWOT	analýza - silné (Strengths) a slabé (Weaknesses) stránky, příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats)
ŠMP	školní metodik prevence
ŠPP	školní poradenské pracoviště
ŠVP	školní vzdělávací program
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
UJEP	Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem
ÚK	Ústecký kraj
UNIV	Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení
ÚSO	úplné střední odborné vzdělání
ÚSV	úplné střední vzdělání
VACLAV	efektivní systém dalšího vzdělávání v ÚK
VOŠ	vyšší odborná škola
VP	výchovný poradce
VPM	volná pracovní místa
VŠ	vysoká škola
VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická
VŠPS	výběrové šetření pracovních sil
VVVZ	Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1: Páteční školy Ústeckého kraje	10
Tabulka č. 2: Obyvatelstvo Ústeckého kraje – stav a projekce vybraných věkových skupin	11
Tabulka č. 3: Projekce počtu žáků SŠ v denní formě studia v Ústeckém kraji do roku 2031 ve věkové skupině 15-19 let	12
Tabulka č. 4: Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání v krajích ČR k 26. 3. 2011	13
Tabulka č. 5: Vzdělání populace v Ústeckém kraji.....	14
Tabulka č. 6: Nezaměstnanost v Ústeckém kraji a v okresech Ústeckého kraje k 30. 6. 2015	15
Tabulka č. 7: Absolventi škol v evidenci Úřadu práce ČR, Ústecký kraj a jeho okresy	16
Tabulka č. 8: Přehled nezaměstnanosti absolventů škol v Ústeckém kraji dle skupin oborů, duben 2014.....	17
Tabulka č. 9: Počet hlášených volných míst podle požadavků na vzdělání.....	19
Tabulka č. 10: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání v Ústeckém kraji.....	21
Tabulka č. 11: Změny počtu SVL v jednotlivých krajích	24
Tabulka č. 12: Změny počtu obyvatel SVL v jednotlivých krajích	24
Tabulka č. 13: Vývoj počtu individuálně integrovaných žáků v ZŠ	28
Tabulka č. 14: Vývoj počtu žáků denní formy studia v jednotlivých skupinách oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem (dle KKOv s písmeny E a H) ve školách Ústeckého kraje	32
Tabulka č. 15: Vývoj počtu žáků denní formy studia v jednotlivých skupinách oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou a nástavbového studia (dle KKOv s písmeny K, M, L/0 a L/5) ve školách Ústeckého kraje.....	33
Tabulka č. 16: Vývoj počtu studentů denní formy studia v jednotlivých skupinách oborů vzdělání poskytujících vyšší odborné vzdělání a vzdělání v konzervatoři (dle KKOv s písmenem N) ve školách Ústeckého kraje.....	40
Tabulka č. 17: Vývoj počtu žáků v základním vzdělání, kteří jsou zařazeni do speciálních tříd	42
Tabulka č. 18: Vývoj počtu žáků se SVP v základním vzdělání, kteří jsou individuálně integrováni.....	43
Tabulka č. 19: Počty mimořádně nadaných klientů za jednotlivé PPP Ústeckého kraje.....	47
Tabulka č. 20: Počty nabízených kurzů podle obsahového zaměření, absolutní počty a procentuální zastoupení nabízených kurzů (běhů kurzů) dalšího vzdělávání v členění podle obsahového zaměření	48
Tabulka č. 21: Počet volných studijních míst v jiných formách studia, které mohou střední a vyšší odborné školy uchazečům o vzdělávání nabídnout dle kategorií dosaženého vzdělání.....	49
Tabulka č. 22: Počet nově zapsaných do jiných forem studia v oborech středních a vyšších odborných škol (celkem).....	49
Tabulka č. 23: Vzdělávací instituce zapojené do projektu UNIV 3 v Ústeckém kraji.....	51
Tabulka č. 24: Vývoj činnosti DVPP (mimo aktivit v projektu VACLAV) v letech 2011 - 2015:.....	55
Tabulka č. 25: Žáci studující na základních uměleckých školách v roce 2014/2015 dle výkonových výkazů k 30.9.2014	60
Tabulka č. 26: Počet ZŠ poskytujících vzdělávání ve školních klubech a družinách	61
Tabulka č. 27: Vývoj počtu žáků ve školních klubech a družinách	61
Tabulka č. 28: Počet a struktura DD dle okresu a zřizovatele	65

Tabulka č. 29: Dotace ze státního rozpočtu na přímé náklady škol a školských zařízení v Ústeckém kraji bez rozdílu zřizovatele a výhled do roku 2016 v porovnání s celkovým předpokládaným vývojem k počtu dětí, žáků a studentů, jimž by mělo být poskytnuto příslušné vzdělání (v tis. Kč)	66
Tabulka č. 30: Provozní příspěvky školám a školským zařízením zřizovaných ÚK (skutečnost a výhled v tis. Kč) v porovnání s předpokládaným vývojem počtu dětí, žáků a studentů ve školách zřizovaných ÚK	66
Tabulka č. 31: Investiční výdaje na školy a školská zařízení zřizované Ústeckým krajem (skutečnost a výhled v tis. Kč)	67
Tabulka č. 32: Finanční struktura dotačních titulů (v tis. Kč)	69
Tabulka č. 33: Počet projektů	69
Tabulka č. 34: Přehled podporovaných oborů vzdělání	72
Tabulka č. 35: Počty žáků podle oborů, kteří vykonali praxi na Statku ve školním roce 2014/2015	74

Seznam grafů:

Graf č. 1: Projekce obyvatelstva v Ústeckém kraji do roku 2031 ve věkové skupině 15-19 let	12
Graf č. 2: Vývoj počtu zaměstnanců pracujících u investorů v SPZ Triangle (2010-2028)	23
Graf č. 3: Počet žáků a projekce počtu žáků v denní formě studia na SŠ 2008 - 2046	30
Graf č. 4: Vývoj počtu žáků podporovaných oborů v prvním ročníku středních škol	71

Seznam obrázků:

Obrázek č. 1: Logo Páteřní školy Ústeckého kraje	9
Obrázek č. 2 : Schéma systému primární prevence	63

Zdroje:

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období

2015 – 2020

Akční plán inkluzivního vzdělávání 2016 – 2018

Strategie na zlepšení výsledků vzdělávání ve středních školách zřizovaných Ústeckým krajem 2012 – 2016

Program rozvoje Ústeckého kraje 2014 – 2020

Regionální inovační strategie Ústeckého kraje

Úroveň vzdělání obyvatelstva podle výsledků sčítání lidu, Český statistický úřad 2014

Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2014, Praha

Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2014 a strategie APZ pro rok 2015, Ústí nad Labem

Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR, Praha květen 2015

Analýza stavu a vývoje trhu práce v Ústeckém kraji za rok 2014

<https://www.czso.cz/>

<https://portal.mpsv.cz/>

<http://www.industrialzonetriangle.com/cs/>

<http://www.msmt.cz/>

<http://sberdat.uiv.cz/login/>

www.dvmonitor.cz

www.pppuk.cz.

<http://www.nuv.cz/>

<http://www.esfcr.cz/>